

Licitație Quadro 6

LICITAȚIE DE PRIMĂVARĂ | TAVASZI AUKCIÓ

12 aprilie 2011 | 2011. április 12-én

Cluj | Kolozsvár, Hotel City Plaza

Licitație Quadro 6

Licitație de primăvară | Tavaszi aukció

marți, 12 aprilie 2011, ora 18.00
kedden, 2011. április 12-én, 18.00 órakor
Cluj | Kolozsvár, Hotel City Plaza, Sindicatelor 9–13.

Expoziție:
31 martie–10 aprilie 2011, zilnic între orele 11.00–18.00
Galeria Quadro, str. Napoca nr. 2–4, etaj I, 64.

Kiállítás:
2011. március 31–április 10., naponta 11.00–18.00 között
Quadro Galéria, Napoca (Jókai) utca 2–4. szám, I. emelet, 64..

Conducătorul licitației | Az aukciót vezeti:
Molnár Levente

Informații | Információ:
400009 Cluj, str. Napoca nr. 2–4, etaj I, ap. 64
Kolozsvár 400009, Napoca (Jókai) utca 2–4. szám, I. emelet, 64.

Tel: (00-40)-264- 431-105, (00-40)-745-341-380

office@galeriaquadro.ro

Pentru orice informații legate de opere, adresați-vă cu încredere directorului Galeriei,
istoricul de artă Székely Sebestyén György.
(0745-480-619, sebestyen@galeriaquadro.ro)

A műalkotásokkal kapcsolatosan forduljanak bizalommal a Galéria igazgatójához,
Székely Sebestyén György művészettörténészhez.
(0745-480-619, sebestyen@galeriaquadro.ro)

www.galeriaquadro.ro

Dacă doriți să participați la licitație în lipsă, prin ofertă scrisă sau telefon,
vă rugăm să confirmați pe adresa
office@galeriaquadro.ro,
până în data de 11 aprilie, ora 12.00. Vă mulțumim!

Vételi megbízás vagy telefonos licit esetében kérjük, fejezze ki szándékát az
office@galeriaquadro.ro e-mail címen,
április 11-e, 12.00 óráig. Köszönjük!

Galeria Quadro – Prima Casă de Licitații din Transilvania vă oferă trei licitații pe an.

Membră a Asociației Comercianților de Opere de Artă din România (ACOAR), Galeria Quadro își propune să vă ofere o selecție de lucrări aparținând celor mai relevante valori ale artei transilvane, precum și ale maeștrilor artei românești.

În sensul acesta Galeria Quadro asigură colecționarilor:

SELECȚIE DE CALITATE

Lucrările din licitație au fost selectate de istoricul de artă Székely Sebestyén György, majoritatea lucrărilor provenind din colecții prestigioase.

AUTENTICITATE

Mulțumim istoricilor de artă și experților care au contribuit la studierea și autentificarea unore dintre operele de artă: Ioana Cristea, Negoită Lăptoiu, Murádin Jenő, Alexandra Rus, Sümegi György și Pavel Șușară.

EVALUARE

Prețul de pornire al lucrărilor a fost stabilit în colaborare de către:

Székely Sebestyén György, istoric de artă, director Galeria Quadro, membru în board-ul ACOAR și

Pavel Șușară, critic și istoric de artă, Președintele Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România, membru în board-ul ACOAR.

(În stabilirea prețului de pornire am luat în calcul atât cota de piață a autorilor, cât și limita inferioară a intervalului de evaluare.)

DOCUMENTAȚIE

Studiile au fost realizate de exegeții artiștilor comentați.

Bio-bibliografiile au fost realizate de echipa de istorici de artă a Galeriei Quadro:

Vlad Comșa, Alexandra Hodârnău, Magdó Eszter și Roland Rausz.

GARANȚIE

Galeria Quadro garantează pe o perioadă de 5 ani autenticitatea lucrărilor achiziționate.

A Quadro Galéria – Első Erdélyi Aukciósház évente három aukciót kínál Önöknek.

A Quadro Galéria, a Romániai Műtárgykereskedők Társaságának (ACOAR) tagjaként, célul tűzi ki az erdélyi művészet legkiemelkedőbb alkotásainak és a romániai művészet mesterműveinek a bemutatását.

A Quadro Galéria a következőket biztosítja a gyűjtőknek:

MINŐSÉGI VÁLOGATÁS

Az aukción szereplő alkotásokat Székely Sebestyén György művészettörténész válogatta, a tételek jelentős része ismert gyűjteményekből származik.

EREDETISÉG

Köszönetet mondunk azoknak a művészettörténészeknek és műtárgyszakértőknek, akik hozzájárultak egyes alkotások tanulmányozásához és eredetiségük megállapításához: Ioana Cristea, Negoitza Lăptoiu, Murádin Jenő, Alexandra Rus, Sümegi György és Pavel Şuşară.

BECSLÉS

A kikiáltási árakat

Székely Sebestyén György művészettörténész, a Quadro Galéria igazgatója, az ACOAR vezetőségi tagja és Pavel Şuşară műkritikus, a Romániai Képszakértők és Becsüsök Társaságának elnöke, az ACOAR vezetőségi tagja közösen állapították meg.

(A kikiáltási ár meghatározásában figyelembe vettük a művészek piaci értékelését, valamint a művek becsértékének alsó határát.)

DOKUMENTÁCIÓ

A tanulmányírók a bemutatott művészek ismert kutatói.

Az életrajzokat és az irodalmat a Quadro Galéria művészettörténész-csapata: Vlad Comşa, Alexandra Hodârna, Magdó Eszter és Roland Rausz állította össze.

GARANCIA

A Quadro Galéria 5 éves garanciát vállal a megvásárolt műalkotások eredetiségére.

Regulament de participare la licitație

1. S.C. Galeria Quadro S.R.L., în continuare: Galeria Quadro, organizează, în calitate de reprezentant comercial al proprietarilor obiectelor, licitație de artă, în data și locul anunțate în acest catalog.
2. Cu acest prilej, Galeria Quadro editează un catalog cu lucrările prezentate la licitație, care pot fi văzute în cadrul expoziției premergătoare licitației. Descrierile și reproducerile din catalog servesc doar pentru identificarea pieselor. Cumpărătorii trebuie să se convingă singuri, înainte de licitație, de autenticitatea și starea pieselor. În acest sens, Galeria Quadro oferă asistență pentru cei interesați. Eventualele daune provocate exponatelor vor fi suportate de cel care se face vinovat, în conformitate cu prezentul regulament. Galeria Quadro are dreptul de a retrage orice piesă din licitație.
3. La licitație poate participa orice persoană fizică sau juridică, indiferent de cetățenie. Nu se percepe taxă de participare. Pot participa la licitație persoanele direct interesate sau reprezentanți ai acestora, care au obligația de a prezenta o împuternicire. De asemenea, este posibilă participarea la licitație prin împuternicirea Galeriei Quadro. În acest caz, se încheie un contract de reprezentare între cumpărător și Galeria Quadro. În cazul în care sunt mai multe contracte pentru aceleași piese, la preț identic, va avea câștig de cauză cel încheiat mai devreme. Licitația prin telefon este posibilă prin anunțarea intenției până la ora 12.00 a zilei anterioare licitației și oferirea unei garanții bancare.
4. Participarea activă la licitație este posibilă exclusiv prin procurarea unei palete cu număr, înainte de începerea licitației, cu semnarea unui formular de înscriere, care constituie totodată angajament de plată în caz de cumpărare și certifică cunoașterea și recunoașterea prezentului regulament.
5. Licitația urmărește cu strictețe ordinea ascendentă a lucrărilor, în conformitate cu catalogul. Licitația se încheie după ce ultima poziție din catalog a ieșit din licitație, fără pauză și fără limită de timp.
6. Conducătorul licitației anunță prețul de pornire în licitație pentru fiecare poziție. Licitația este strict ascendentă, confirmarea prețului propus de conducătorul licitației făcându-se numai prin ridicarea paletei numerotate. Ridicarea reprezintă angajament de plată. În cazul în care sunt mai multe oferte, prețurile cresc conform unor trepte de licitație:

Ultima ofertă (EUR):		Creștere (EUR):
100	- 200	10
200	- 500	20
500	- 1.000	50
1.000	- 2.000	100
2.000	- 5.000	200
5.000	- 10.000	500
10.000	- 20.000	1.000
20.000	- 50.000	2.000
50.000	- 100.000	5.000

7. Adjudecarea poziției licitate se face irevocabil după trei strigări, prin căderea ciocanului, de către numărul desemnat de conducătorul licitației – adjudecarea reprezentând angajament de plată. În cazul în care conducătorul licitației nu poate identifica numărul care a oferit cel mai mult, poate iniția relicitarea obiectului, de la penultima treaptă de licitație.
8. În cazul în care, în timpul licitației, se solicită de către o persoană interesată repunerea în vânzare a unor poziții neadjudecate, aceasta se poate face cu acordul casei, la sfârșitul licitației, la prețul de pornire adăugându-se un procent de 10%, constituindu-se astfel un nou preț de pornire.

Prețul de cumpărare

Prețul de pornire este stabilit în lei și EUR. Licitația decurge în EUR, iar plata se va face în lei, conform cursului de referință al Băncii Naționale a României din ziua licitației. Cursul se anunță la începutul licitației.

Prețul de adjudecare nu cuprinde nici un comision sau taxă. La valoarea de adjudecare se adaugă un comision de 18%, care include TVA și taxa pentru arta plastică (TAP). Acesta constituie prețul de cumpărare. Orice altă taxare impusă de lege va fi anunțată și se va aplica. Pentru tranzacțiile ale căror preț de adjudecare este egal sau depășește 20.000 de EUR, pentru o singură cumpărare, sau cumulativ pentru mai multe lucrări, Galeria Quadro aplică un comision redus, de 15% (taxe incluse).

Comisionul de licitație pentru posesorii de card BT Platinum, BT Gold-Rotary, BT Gold este de 16,2%, respectiv de 13,5%.

Plata

Plata se face în lei. Cumpărătorul semnează confirmarea de cumpărare și se obligă să plătească pe loc un avans de cel puțin 20% din prețul de cumpărare. Restul sumei se plătește în termen de șapte zile lucrătoare, începând cu ziua următoare licitației.

Modalități de plată:

— prin virament bancar către Banca Transilvania, sucursala Cluj Napoca, str. Eroilor nr. 36, cont nr.

RO06 BTRL 0130 1202 T035 26XX (RON) sau

RO78 BTRL 0130 4202 T035 26XX (EUR);

— prin virament bancar către OTP BANK, sucursala Cluj-Napoca, piața Unirii, cont nr.

RO66 OTPV 2000 0025 4022 RO01 (RON) sau

RO23 OTPV 2000 0025 4022 EU01 (EUR).

Transferul trebuie realizat în termen de șapte zile lucrătoare, începând cu ziua următoare licitației;

— în numerar la casieria galeriei, în lei;

— prin card la terminalele POS ale galeriei.

Cumpărătorul devine proprietarul obiectului după plata integrală a prețului de cumpărare. Întârzierea plății peste termenul stabilit prin regulament va fi penalizată cu 0,3 % pe zi din prețul de cumpărare. Dacă cumpărătorul nu achită prețul de adjudecare în termen de 14 zile de la data licitației, Galeria Quadro este îndreptățită să stabilească, în mod unilateral, fără îndeplinirea unei formalități în acest sens, că bunul nu este adjudecat și că urmează a fi restituit deponentului sau vândut unei terțe persoane.

Avansul de cumpărare va fi păstrat de Galeria Quadro.

Livrarea

Starea de conservare și integritatea obiectelor se verifică în momentul livrării. Contestații ulterioare nu sunt acceptate.

Cumpărătorul se obligă să ridice obiectul cumpărat de la sediul Galeriei Quadro în termen de 7 zile lucrătoare, după plata integrală a prețului de cumpărare. În cazul întârzierii ridicării obiectului, Galeria Quadro nu își asumă nicio responsabilitate privind obiectul și percepe o taxă de depozitare de 5% pe lună din prețul de cumpărare.

Reglementări finale

Cumpărătorul poate contesta autenticitatea obiectului în termen de 3 luni de la data licitației, pe baza unei expertize semnată de un specialist recunoscut în domeniu sau a unei instituții specializate. Galeria Quadro se obligă să restituie prețul de cumpărare cumpărătorului, dacă se dovedește neautenticitatea obiectului.

Exportul obiectelor adjudecate se va face de către persoanele interesate numai cu respectarea legislației în vigoare, fiind necesară obținerea aprobării de export de la Oficiul de Stat al Patrimoniului Național. Pentru bunurile culturale mobile clasate, se aplică prevederile HG 1.420/2003 și HG 153/13.02.2008.

Galeria Quadro nu se angajează în probleme de export.

Galeria Quadro asigură confidențialitatea identității cumpărătorilor, în limitele prevăzute de lege.

Nerespectarea prezentului regulament atrage automat anularea dreptului de participare în licitație.

Plățile se efectuează în lei, conform cursului BNR din ziua licitației.

Árverési szabályzat

1. A Quadro Galéria Kft., a következőkben Quadro Galéria, mint a műtárgyak tulajdonosainak kereskedelmi képviselője, árverést szervez a katalógusban megjelölt időpontban és helyszínen.
2. Ez alkalomból a Quadro Galéria katalógust ad ki az árverésen szereplő műalkotásokkal, melyeket az árverést megelőző tárlat keretében lehet megtekinteni. A katalógusban szereplő leírások és reprodukciók csupán a műtárgyak azonosításához nyújtanak segítséget. A vásárlóknak maguknak kell meggyőződniük az aukció előtt a műalkotások hitelességéről és állapotáról. Ehhez a Quadro Galéria tanácsadást nyújt az érdeklődőknek. A műtárgyak esetleges károsodásáért az hibáztatható, aki ezen szabályzat szerint vétkesnek tekinthető. A Quadro Galériának jogában áll bármely műalkotást visszavonni az árverésről.
3. Az árverésen bármely természetes vagy jogi személy részt vehet, állampolgárságtól függetlenül. Részvételi díjat nem kell fizetni. Az árverésen azok vehetnek részt aktívan, akik közvetlenül érdekeltek a vásárlásban, illetve olyanok is, akik műgyűjtőket képviselnek, ez esetben meghatalmazással kell rendelkezniük. Ugyanakkor részt vehetnek azok a személyek is, akik a Quadro Galériát bízzák meg szerződéses alapon. Amennyiben ugyanazon műalkotásra több azonos összegű megbízás érkezik, a korábban megkötött szerződés élvez elsőbbséget. Telefonos licit csak abban az esetben lehetséges, ha erről a szervezők az árverés előtti napon 12.00 óráig értesülnek, az igénylőnek pedig bankgaranciával kell szavatolnia.
4. Az árverésen kizárólag számozott tárcsa beszerzésével lehet aktívan részt venni, ezt az esemény kezdése előtt kell igényelni. Beiratkozási ív kitöltése kötelező – ez vásárlás esetén a műtárgy árának kifizetésére is kötelező, illetve azt igazolja, hogy a résztvevő ismeri és egyetért a jelen szabállyal.
5. Az árverés szigorúan követi a műalkotások katalógusbeli sorrendjét. A licit akkor ér véget, amikor a katalógusban szereplő utolsó műtárgyat is kikiáltották, szünet és időkorlátok nélkül.
6. Az árverést vezető személy minden egyes alkotás esetében meghirdeti a kikiáltási árat. A licit szigorúan emelkedő összegekkel történik. Az árverést vezető személy által javasolt összeget a számozott tárcsa felmutatásával kell megerősíteni. A számozott tárcsa feltartása fizetési kötelezettséget von maga után. Amennyiben több ajánlat is érkezik, az árak a következő licitlépcsők szerint emelkednek:

Utolsó ajánlat (EUR):		Emelkedés (EUR):	
100	-	200	10
200	-	500	20
500	-	1.000	50
1.000	-	2.000	100
2.000	-	5.000	200
5.000	-	10.000	500
10.000	-	20.000	1.000
20.000	-	50.000	2.000
50.000	-	100.000	5.000

7. A műalkotás odaítélése visszavonhatatlanul megtörténik három kikiáltás után, kalapácsütéssel. Az árverés vezetője nevezi meg a nyertes vásárlót, annak száma alapján. A műalkotás odaítélése fizetési kötelezettséggel jár. Ha az árverés vezetője valamilyen okból nem tudja azonosítani azon személy számát, aki a legtöbbet ajánlotta, jogában áll megismételni a licitet, az utolsó előtti licitlépcsőtől.
8. Ha az árverés során valaki azt igényli, hogy ismét licit alá kerüljön egy olyan műalkotás, amelyet nem ítélték oda, ez a Quadro Galéria jóváhagyásával, az árverés végén lehetséges; a kikiáltási ár 10%-kal magasabb lesz az eredetinel.

A vásárlási ár

A kikiáltási ár lejben és euróban van megszabva. A licit euróban zajlik, fizetni azonban lejben kell, a Román Nemzeti Banknak az aukció napján érvényes árfolyamán. Az árfolyamot az aukció elején bemondják. A leütési ár nem tartalmaz sem jutalékot, sem illetéket. A leütési árhoz 18%-os aukciós jutalék adódik, amely tartalmazza az ÁFÁ-t és a műtárgyak esetében alkalmazott illetéket (TAP). A vásárlónak ezt az összeget kell kifizetnie. Bármilyen egyéb, a törvény által megszabott illetéket a szervezők előre bejelentenek és alkalmaznak.

20 000 euróval egyenlő vagy azt meghaladó vásárlás esetében (ha egy gyűjtő egy vagy több tételt vásárol) az aukciós jutalék 15%-ra csökken (az illetékeket és ÁFÁ-t is beszámítva). A BT Platinum, BT Gold-Ratary és BT Gold kártyával fizetők esetében a jutalék 16,2%, illetve 13,5%.

A fizetés

A fizetés lejben történik. A vásárló aláírja a vásárlási szerződést, és kötelezettséget vállal azért, hogy helyben a vásárlási ár legkevesebb 20%-át kifizeti. A fennmaradó összeget 7 munkanapon belül kell kifizetni, az árverést követő naptól számítva.

Fizetési módok

— Átutalással:

- a Banca Transilvania kolozsvári, Eroilor (Deák Ferenc) utcai 36 szám. alatti fiókjában, bankszámlaszámok: RO06 BTRL 0130 1202 T035 26XX (RON) vagy RO78 BTRL 0130 4202 T035 26XX (EUR);
- az OTP BANK kolozsvári, főtéri fiókjában, bankszámlaszámok: RO66 OTPV 2000 0025 4022 RO01 (RON) vagy RO23 OTPV 2000 0025 4022 EU01 (EUR).

Az átutalásnak 7 napon belül kell megtörténnie, az árverést követő naptól számítva:

- készpénzben, lejben, a galéria pénztárában;
- kártyával, a galéria POS termináljainál.

A vásárló csak a vásárlási ár teljes törlesztése után kapja kézhez a műtárgyat.

A fizetés késlekedése, a megszabott határidő túllépése napi 0,3%-os büntetőkamatot von maga után.

Ha a vásárló az árverést követő 14 napon belül nem fizeti ki a vásárlási árat, a Quadro Galériának jogában áll egyoldalúan, bármilyen írásos értesítés nélkül úgy döntenie, hogy a műalkotás nem kelt el, visszaszolgáltathatja azt tulajdonosának, vagy eladhatja egy harmadik személynek. A vásárláskor befizetett előleg a Quadro Galéria tulajdonát képezi.

A szállítás

A műalkotás állapotát, épségét a szállítás pillanatában ellenőrzik. A vásárlónak kötelessége a megvásárolt műalkotást 7 munkanapon belül, a kifizetést követően elszállítani a Quadro Galériából. Késlekedés esetén a Quadro Galéria nem vállal felelősséget a műalkotás állapotáért, és havi 5%-os tárolási díjat számol fel.

Záró rendelkezések

A vásárlónak jogában áll a műalkotás eredetiségét az árverést követően 3 hónapon belül megkérdőjelezni. Ezt szakember vagy szakintézmény vizsgálata és igazolása alapján teheti meg. Ha bebizonyosodik, hogy a műalkotás nem eredeti, a Quadro Galéria visszafizeti a vásárlási árat.

Az odaítélt műtárgyak exportja kizárólag az érvényben lévő jogszabályok alapján történik. Az exporthoz az Országos Örökségvédelmi Hivatalának jóváhagyása szükséges.

Az ingó kulturális javakra a 2003/1.420. számú és a 2008.02.13/153. számú kormányhatározat érvényes.

A Quadro Galéria nem foglalkozik exporttal.

A Quadro Galéria, a törvényes előírásoknak megfelelően, bizalmasan kezeli a vásárlók személyazonosságát.

Jelen szabályzat megsértése az árverésen való részvételi jog megszüntetését vonja maga után.

A fizetés a Román Nemzeti Bank aukció napján érvényes árfolyamán történik.

Index | Névmutató

(cu număr de pagină | oldalszámmal)

ABRUDAN, Petre	12	MAXA, Florin	47
AGRICOLA Lídia	70	MÁRKUS Imre	59
ANDRÁSY Zoltán	39, 78	MIKLÓSSY Gábor	21, 76
APOSTU, Ghiorgi	12, 15	MOLDOVÁN István	73
ÁCS Ferenc	10, 68	NAGY Imre	28, 56
BALÁZS Péter	37	NAGY István	61
BALLA József	39	PACEA, Ion	48, 49
BĂLȚATU, Adam	69	PALLADY, Theodor	24-27
BENE József	37, 58	PASCU, Eugen	28-29, 64-65, 72
BERKES Antal	9	PAȘTINĂ, Ovidiu	42-43
BOTIȘ, Teodor	43	PÁLL Lajos	36
BÖMCHES, Friedrich von	64	PILIUȚĂ Constantin	19
BÖRTSÖK Samu	38	PLUGOR Sándor	78
BRÓSZ Irma	35	PODLIPNY Julius (Gyula)	29, 40-41
BRUDAȘCU, Cornel	31	POPP, Alexandru (Papp Sándor)	67
CIATO–HORDOVAN, Doina	42	POPP, Aurel (Aurél)	62-63
CIUCURENCU, Alexandru	54-55	PRESECAN, Claudiu	52-53
CIUPE, Aurel	57	SĂLIȘTEANU, Ion	45
CS. ERDŐS Tibor	10	SÂRBULESCU, Mihai	43
DADAY Gerő	70	SCHNELL György	38
DUMITRIU, Ion	44	SCHUBERT Ernő	40
ELAȘ, Leonid	13	SCHWEITZER-CUMPĂNA, Rudolf	59
ENEA, Nicu	22	SIMA, Ion	34
FARKAS Eszter	66	SLEVENSZKY Lajos	9, 67
FERENCZY Iúlia	34, 36	SZERVÁTIUSZ Jenő	32-33
FLĂMÂNDU, Horia	32	SZOLNAY Sándor	58
GÁLL Ferenc (François)	20, 53, 65	TAKÁTS Zoltán	40
HARȘIA, Teodor	11, 16, 35	TIBOR Ernő	66, 74
INCZE Ferenc	77	TRUȚĂ, Maria	11
INCZE István	71	VÁMSZER Géza	60
INCZE János Des	17, 18	VERES A. Pál	60-61
KANCSURA István	50-51	VERMONT, Nicolae	23
KLEIN József	71	VERONA, Arthur Gargouromin	23
KUDOR DUKA István	79	VETRO Artur	33
LAZĂR, Anton	13	VILT Tibor	33
MACALIK Alfréd	75	VREMIR, Mircea	14
MATTIS TEUTSCH, Waldemar	46	ZAMFIRESCU, Vladimir	30

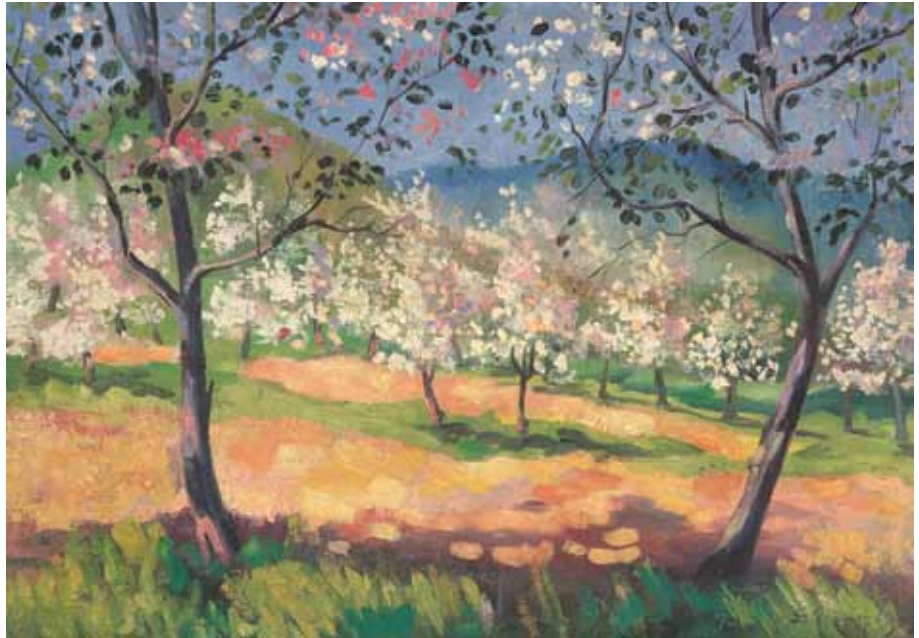
1.
SLEVENSZKY Lajos
(1910–1975)

Livadă la Baia Mare,
primăvara
ulei, pânză, 50 x 70,5 cm
semnat dr. jos: Slevenszky L

Preț de pornire
950 EUR

Gyümölcsöskert tavasszal
Nagybányán
olaj, vászon, 50 x 70,5 cm
j.j.l.: Slevenszky L

Kikiáltási ár
950 EUR

2.
BERKES Antal
(1874–1938)

Peisaj urban
ulei, pânză, 35 x 50 cm
semnat dr. jos: Berkes A.

Preț de pornire
700 EUR

Nagyvárosi részlet
olaj, vászon, 35 x 50 cm
j.j.l.: Berkes A.

Kikiáltási ár
700 EUR

3.
ÁCS Ferenc (1876-1949)

Panorama Clujului

ulei, placaj, 36 x 55 cm

semnat dr. jos: ÁCS.

Preț de pornire

900 EUR

Kolozsvár látképe

olaj, falemez, 36 x 55 cm

j.j.l.: ÁCS.

Kikiáltási ár

900 EUR

4.
CS. ERDŐS Tibor (1914)

Case din Călata

ulei, carton, 49,7 x 60 cm

semnat dr. sus: cs Erdős Tibor '84

Preț de pornire

600 EUR

Kalotaszegi házak

olaj, karton, 49,7 x 60 cm

j.j.f.: cs Erdős Tibor '84

Kikiáltási ár

600 EUR

Bibliografie | Reproducere: Sümegei György, Takács Péter (coord.): *Kolozsvári festők*. Takács Galéria, Százhalombatta, 2010, 15.
Irodalom | Reprodukció: Sümegei György, Takács Péter (szerk.): *Kolozsvári festők*. Takács Galéria, Százhalombatta, 2010, 15.

5.

Maria TRUȚĂ (1944)

Nostalgie

ulei, pânză, 70 x 90,3 cm

semnat dr. jos: M. Truță

Expoziție | Bibliografie:

Expoziția retrospectivă Maria Truță,
Muzeul de Artă Cluj-Napoca,
Cluj, 2007. (reproduș)

Preț de pornire

800 EUR

Nosztalgia

olaj, vászon, 70 x 90,3 cm

j.j.l.: M. Truță

Kiállítás | Irodalom:

Maria Truță retrospektív kiállítás,
Koloșvári Művészeti Múzeum,
Koloșvár, 2007. (reprodukálva)

Kikiáltási ár

800 EUR

6.

Teodor HARȘIA (1914–1987)

Margine de sat

ulei, pânză, 27,3 x 35,5 cm

semnat dr. jos: T. Harșia

Preț de pornire

1.300 EUR

Falu széle

olaj, vászon, 27,3 x 35,5 cm

j.j.l.: T. Harșia

Kikiáltási ár

1.300 EUR

7.
Petre ABRUDAN
(1907–1979)

Tulcea, margine de sat,
anii 1960
ulei, placaj, 48,5 x 61,3 cm
semnat dr. jos: P. Abrudan

Preț de pornire
1.500 EUR

Tulcsai falu széle,
1960-as évek
olaj, falemez, 48,5 x 61,3 cm
j.j.l.: P. Abrudan

Kikiáltási ár
1.500 EUR

8.
Gheorghe APOSTU
(1934–1986)

Peisaj mediteranean
ulei, pânză, 35 x 51 cm
semnat dr. jos: Apostu

Preț de pornire
900 EUR

Mediterrán táj
olaj, vászon, 35 x 51 cm
j.j.l.: Apostu

Kikiáltási ár
900 EUR

9.
Leonid ELAȘ
(1929)

Veneția
ulei, pânză, 42 x 57,5 cm
semnat dr. jos: L.Elaș

Preț de pornire
800 EUR

Velence
olaj, vászon, 42 x 57,5 cm
j.j.l.: L.Elaș

Kikiáltási ár
800 EUR

10.
Anton LAZĂR
(1913–1997)

Marină
ulei, pânză, 41 x 51 cm
semnat dr. jos: A Lazăr

Preț de pornire
1.200 EUR

Tengeri látkép
olaj, vászon, 41 x 51 cm
j.j.l.: A Lazăr

Kikiáltási ár
1.200 EUR

11.
Mircea VREMIR (1932–1991)

Trandafiri, 1978
ulei, pânză cașerată pe placaj, 40,6 x 28,7 cm
semnat și datat dr. jos: VREMIR 78

Preț de pornire
700 EUR

Rózsák, 1978
olaj, falemezre kasírozott vászon, 40,6 x 28,7 cm
j.j.l.: VREMIR 78

Kikiáltási ár
700 EUR

12.
Mircea VREMIR
(1932-1991)

Ghiol în Deltă, 1990
ulei, pânză, 22 x 45 cm
semnat st. jos: M. VREMIR

Preț de pornire
750 EUR

Tó a Deltában, 1990
olaj, vászon, 22 x 45 cm
j.b.l.: M. VREMIR

Kikiáltási ár
750 EUR

13.
Gheorghe APOSTU (1937–2009)

Livadă

ulei, pânză, 55,2 x 50,5 cm
semnat dr. jos: Apostu

Preț de pornire: 900 EUR

Gyümölcsöskert

olaj, vászon, 55,2 x 50,5 cm
j.j.l.: Apostu

Kikiáltási ár: 900 EUR

14.
Teodor HARȘIA
(1914–1987)

Natură statică cu mere
ulei, placaj, 51 x 35,6 cm
semnat st. jos: T. Harșia

Preț de pornire
1.700 EUR

Csendélet almákkal
olaj, falemez, 51 x 35,6 cm
j.b.l.: T. Harșia

Kikiáltási ár
1.700 EUR

15.
INCZE János Dész (1909–1999)

Cuplu de îndrăgostiți în fața chioșcului de băuturi, 1976
ulei, placaj, 45,5 x 44 cm
semnat și datat st. jos: Incze János Dész76

Preț de pornire
1.300 EUR

Szerelmespár az italosbódé előtt, 1976
olaj, falemez, 45,5 x 44 cm
j.b.l.: Incze János Dész76

Kikiáltási ár
1.300 EUR

16.
INCZE János Décs (1909–1999)

Case în zăpadă
– *pe dealul din Dej*, 1975
ulei, placaj, 46,7 x 37,8 cm
semnat și datat dr. sus: Incze János Décs75

Preț de pornire
1.300 EUR

Házak hóban
– *a dési domboldalon*, 1975
olaj, falemez, 46,7 x 37,8 cm
j.j.f.: Incze János Décs75

Kikiáltási ár
1.300 EUR

17.
Constantin PILIUȚĂ
(1929–2003)

Peisaj citadin
ulei, pânză cașerată
pe carton,
35 x 26,6 cm
semnat dr. sus: C.Piliuță

Preț de pornire
2.300 EUR

Városi tájkép
olaj, kartonra
kasírozott vászon, 35 x 26,6 cm
j.j.f.: C.Piliuță

Kikiáltási ár
2.300 EUR

18.
GÁLL Ferenc | François GALL
(1912–1987)

Erzsike la 4 luni, 1934
ulei, placaj, 40 x 30 cm
semnat și datat dr. jos: Gáll F. 934.
Inscripție dreapta jos: Erzsike 4 hónapos
(Erzsike la 4 luni).
Pe verso o eboșă cu titlul: *În atelier*

Preț de pornire
2.300 EUR

Erzsike 4 hónapos, 1934
olaj, falemez, 40 x 30 cm
j.j.l.: Gáll F. 934.
Felirat jobbra lent: Erzsike 4 hónapos.
A hátoldalán tanulmány, címe: *A műteremben*

Kikiáltási ár
2.300 EUR

19.
MIKLÓSSY Gábor
(1912–1998)

Flautist, 1948–1951
ulei, pânză, 34,7 x 27,5 cm
semnat st. jos: Miklóssy

Bibliografie: Sümegi György:
Miklóssy Gábor.
Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2009.
Lucrarea este prima variantă a marii
compoziții *Flautist* din anii 1960.

Preț de pornire
1.700 EUR

Fuvolás, 1948–1951
olaj, vászon, 34,7 x 27,5 cm
j.b.l.: Miklóssy

Irodalom: Sümegi György:
Miklóssy Gábor.
Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2009.
A festmény a *Fuvolás* (1960-as évek)
című jelentős kompozíció első változata.

Kikiáltási ár
1.700 EUR

20.

Nicu ENEA (1897–1960)

Odihnă de după-masă la țară

ulei, carton, 47,3 x 67,7 cm
semnat st. jos: Enea

Preț de pornire

4.400 EUR

Délutáni pihenés falun

olaj, karton, 47,3 x 67,7 cm
j.b.l.: Enea

Kikiáltási ár

4.400 EUR

21.
Arthur Gargouromin VERONA
(1868-1946)

Primăvara. Din Balta Brăilei

ulei, placaj, 24,5 x 35 cm

semnat st. jos: Verona

Proveniență: colecția Nicolae Giurgiu, Cluj

Preț de pornire

4.000 EUR

Tavaszi Brăila szigetén

olaj, falemez, 24,5 x 35 cm

j.b.l.: Verona

Provenienția: Nicolae Giurgiu gyűjteménye,
 Kolozsvár

Kikiáltási ár

4.000 EUR

22.
Nicolae VERMONT
(1866-1932)

Florăreasă

ulei, carton, 33,7 x 25 cm

semnat dr. jos: N. Vermont

Preț de pornire

2.000 EUR

Virágárús lány

olaj, karton, 33,7 x 25 cm

j.j.l.: N. Vermont

Kikiáltási ár

2.000 EUR

23.

Theodor PALLADY (1871–1956)

Biserica din Bucium, 1908-1910

ulei, carton, 48,5 x 65,7 cm

semnat dr. jos cu incizie în pastă: TP

Pe verso: Lucrare atribuită pictorului

Theodor Pallady | Paul Gherasim | 9 august 2009

Expertiză de Ioana Cristea

Preț de pornire

24.000 EUR

A Bucium-i templom, 1908-1910

olaj, karton, 48,5 x 65,7 cm

jeleзве jobbra lent a festékrétegbe

bekarcolt monogrammal: TP

A hátoldalán románnyelvű felirat:

Theodor Pallady festőnek tulajdonított mű | Paul Gherasim |

2009. augusztus 9.

Ioana Cristea eredetiségi igazolásával

Kikiáltási ár

24.000 EUR

Bibliografie | Irodalom:

Raoul Șorban: *Theodor Pallady*. Meridiane, București, 1968

Anatol Mândrescu: *Theodor Pallady*. Meridiane, București 1971.

Omagiu lui Theodor Pallady. Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România. Expoziție comemorativă organizată cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea artistului. Ștefan Dițescu (coord. | szerk), București, decembrie 1971 – februarie 1972.

Desen preparatoriu | Kompozíciós vázlatrajz: *Biserică de țară*.

Muzeul Național de Artă al României. Inv. 25002/413.

Reproducere | Reprodukció: *Repertoriul Graficii Românești din secolul al XX-lea*. Muzeul Național de Artă al României.

Dana Bercea (coord. | szerk.), București, IV, 1998.

Theodor Pallady: Biserica din Bucium, 1908-1910

Familia Pallady cu prieteni, la via din Bucium

A Pallady család barátokkal, a Bucium-i kertben

În pictura românească modernă, Pallady ocupă un loc de o tulburătoare unicitate.

Nudul, natura statică, peisajul, temele sale predilecte, sunt, evident, restrânse, aproape fixe; modelele sale feminine se repetă, naturile statice îmbracă o recuzită previzibilă oricărui habitat educat, peisajele – cele mai puține la număr în economia creației palladiene – au ca obiect fie imagini franceze, fie plaiurile autohtone, cum ar fi via de la Bucium, de lângă Iași, orașul nașterii sale într-o veche familie boierească.

Educația sa începe în familie, la vârsta de 6 ani, cu un preceptor francez, și continuă mai apoi la București, unde îl va avea ca profesor de desen pe tirolezul Fidelis Walch. În anul 1886 se înscrie la Școala de poduri și șosele din București, pe care o abandonează în același an, pentru a continua, la îndemnul aceluiași Fidelis Walch, studiul ingineriei, în cadrul Politehnicii din Dresda. Nu renunță însă la educația artistică, luând lecții de pictură și desen în atelierul

pictorului Ervin Oehme, care îl va îndemna să plece la Paris, capitala artelor. Ajuns aici în anul 1889, va studia timp de 2 ani cu renumitul pictor Aman Jean, iar în 1891 se înscrie la Școala de Belle Arte. Din 1892, tot în cadrul acestei Școli, își continuă studiile în atelierul pictorului Gustave Moreau, fiind coleg, între alții, cu Matisse – de a cărui prietenie va fi legat toată viața –, Marquet, Rouault și avându-i ca profesori pe Aime Morot și Fernand Cormond. Frecventează, în paralel, și casa pictorului Puvis de Chavannes, căsătorit cu Maria Cantacuzino, sora lui Vasile Canta(cuzino), bunicul său matern.

În anul 1900, expune pentru prima oară la Salonul de la Paris, pentru ca patru ani mai târziu să aibă loc prima sa expoziție personală la București. În 1906, după moartea lui Vasile Canta și a tatălui său, Iancu Pallady, artistul își cumpără o vie la Bucium, în apropierea Iașiului. Deși își stabilise atelierul la Paris, Pallady obișnuiește să se retragă verile la Bucium, unde va realiza numeroase peisaje. Această situație va dura până în anul 1916, momentul intrării României în primul război mondial. S-ar putea spune că Pallady a fost un artist minimalist, al cărui unic crez a fost Frumosul spiritualizat, exprimat cu claritatea, austeritatea și rigoarea unei epure, deloc străină de studiile sale politehnice, în care culoarea nu face decât să întărească expresivitatea și limbajul subtil, aproape autonom, al liniei, pe care Pallady a considerat-o, întotdeauna, superioară culorii. “Un tablou – notează Pallady – este un poem pictural... de **linii**, forme și culori. Este mai mult decât o pictură. Este **gândire**, sentiment, exprimate prin pictură: **linii**, forme și culori...” (subl. n.) Nudul, și mai apoi natura statică, sunt cea mai desăvârșită expresie a acestei viziuni abstracte (“Tot ce nu depășește realitatea, nu e artă” – considera Pallady), în timp ce la polul opus, fără mari discrepanțe, se află peisajele sale. Viziunea asupra lor se înscrie într-o plasticitate mai tradițională, mai aglomerată formal, mai realistă, cu adâncimi, fiind inspirate chiar de natura înseși, neinventată, dar apăsător interpretată. Paleta coloristică este mai restransă, dar destul de vie, nuanțele au variații pe același ton cromatic.

În primele peisaje de la Bucium linia nu este încă suverană, dominând tonurile de roz, albastru deschis, verde sau lilas, ușor umbrite, acoperite ca de un abur. Amprenta palladiană este descifrabilă în folosirea culorilor neutre, griuri, ocruri și brunuri, de o mare varietate tonală, care plutesc peste toate celelalte culori, unindu-le.

Lucrarea de față este un bun exemplu al perioadei de început de la Bucium: mai mult realism, adâncime, culoare și linie, fără subordonări; într-un cuvânt, mai tradițională. Ca de multe ori în creația sa, artistul nu acoperă în întregime suprafața cartonului, folosindu-se astfel de efectul cromatic de ocruri al acestor mici spații goale. Excepție face culoarea cerului, care nu prezintă astfel de lacune. Trunchiurile copacilor sunt bine conturate grafic și coloristic, iar crengile se pierd în vârful de pensulă, rezolvare atât de caracteristică pentru artist. Puncte minuscule de roșu, albastru și alb se pierd în iarba invadatoare și, ca într-o oglindă, ele se regăsesc în ocnițele bisericii.

Viziunea artistică a lui Pallady nu îngăduia exprimarea primordială a Frumosului prin materie (culoare), ci “prin armonie, prin ritm și corespondențe” – așa cum însuși Pallady nota în *Jurnalul* său.

Ioana Cristea

Theodor Pallady: A Bucium-i templom, 1908-1910

A modern román festészetben Pallady helye megdöbbenően egyedülálló.

Az akt, csendélet, a táj – ez az a néhány téma, amelyben fegyellemmel szűkre szabta motívumainak kelléktárát. Női modelljei ismétlődnek, csendéleteinek elemei pedig könnyen felismerhetők. Tájképei, amelyek az életmű keretében a legkisebb számban lelhetők fel, francia vagy hazai tájakat ábrázolnak, ez utóbbiak közül elsősorban a szülővárosa (Jászvásár) melletti Bucium környékét jelenítik meg.

Régi bojár család gyermekeként, hatéves korában francia nevelővel kezdi a neveltetést, amelyet Bukarestben a tiroli Fidelis Walch rajztanárral folytat. 1886-ban beiratkozik a bukaresti Híd- és Útépítő Iskolába, de ezt egy év után abbahagyja, hogy Fidelis Walch bátorítására hallgatva, a drezdai Műszaki Egyetemen mérnököt tanuljon.

Művészeti tanulmányait is folytatja, mégpedig Ervin Oehme festő műtermében, akinek a buzdítására Párizsba – a művészetek fővárosába – utazik. 1889-től két évig a jeles festővel, Aman Jeannel tanulmányoz, majd 1891-ben beiratkozik az akadémiára. 1892-től Gustave Moreau osztályában tanul, ahol kollégája Mattise – akihez aztán élete végéig barátság fűzi –, valamint Marquet és Rouault. Itt tanárai közé tartozik Aime Morot és Fernand Cormond is. Emellett Puvis de Chavannes házáat látogatja, akinek a felesége Maria Cantacuzino, a festő anyai nagypjának Vasile Canta(cuzino)-nak a leánytestvére volt.

1900-ban állít ki először a párizsi Szalonban, első egyéni kiállítását pedig négy évvel később rendezi meg Bukarestben. 1906-ban, Vasile Canta és édesapja, Iancu Pallady halála után, a festő egy szőlőkertet vásárol Buciumban, a Jászvásár közeli faluban. Noha Párizsban műtermet tartott fenn, Pallady a nyarait Buciumban tölti, ahol számos tájképet fest. Ezt a szokását 1916-ban megszakítja Románia belépése az első világháborúba.

Azt mondhatnánk, hogy Pallady minimalista művész volt, aki csupán az eszményített Szépségben hitt, amelyet egy műszaki rajz pontosságával és fegyelmével fejezett ki. Ez nem állt távol műszaki képzettségétől, amelyet a szín expresszivitásával és a vonal szubtilis, majdnem önálló nyelvezetével erősített meg. A vonalnak Pallady mindig nagyobb jelentőséget tulajdonított, mint a színnek: „Egy festmény **vonalak**, formák és színek festői költeménye. Több mint festmény. **Gondolat**, érzelem, a festészetten – **vonalakon**, formákon, színeken keresztül kifejezve.” (kiemelés tőlem – I.C.) Az akt, majd a csendélet a legtökéletesebb kifejezői ennek az absztrakt látásmódnak. Pallady vallotta, hogy „Mindaz, ami nem haladja meg a valóságot, nem művészet.”

Művészetének másik pólusát – zavaró ellentétek nélkül azonban – a tájkép képezi. Ezek egy hagyományosabb plaszticitás körébe írhatók, amelyek formailag sűrűbbek, realistábbak, mélyebbek. Közvetlenül a természetből ihletődnek, amelyet nem fedez fel újra, azonban jelentősen átértelmezi. A paletta korlátozott, azonban meglehetősen élénk, az árnyalatok hasonló színskálán váltakoznak.

Az első Buciumban festett tájképeken a vonal még nem mindenható, az enyhén árnyalt rózsaszín, világoskék, zöld és lila színek dominálnak, amelyeket egyfajta köd magába burkol. Pallady sajátos hangja a semleges színek – szürkék, okkerek, barnák használatában ismerhető fel. Ezek tónusgazdagsága a többi színen uralkodik, összefogva azokat.

Jelen mű jól jellemzi a korai, buciumi időszakot: fokozott realizmus, mélység, szín és vonal alárendelések nélkül, egyszóval: hagyományosabb látványépítés. Gyakori eljárása a művésznek a későbbi időszakokban is, hogy a karton felületét nem fedi le teljesen, és ezáltal hagyja érvényesülni az alap okkerszínét. Csupán az ég felületének nem láthatóak ilyen kihagyások. A fák törzseit jól körvonalazza rajzzal és színnel, míg az ágak – a művészre oly jellemző módon – az ecsetvonás végén szertefoszlanak. Apró vörös, kék és fehér foltok vesznek bele a fű zöldjébe, és mint egy tükörben, a templom fülkéiben fedezhetők ismét fel.

Pallady művészeti látásmódja nem tette lehetővé a Szépnek az anyagon (színen) keresztüli megjelenítését. Ezt a „harmónia, ritmus és megfelelések” által érte el, ahogyan ő maga írta *Naplójában*.

Peisaj din Bucium, 1912-1914,
Pinacoteca Municipiului București

Bucium-i tájkép, 1912-1914,
Bukarest Város Képtára

Ioana Cristea

24.
NAGY Imre (1893–1976)

Portret, 1925
tuș, hârtie, 55 x 41 cm
semnat și datat dr. jos: Nagy Imre 1925 Kolozsvár
Proveniență: colecția baronului István Bánffy, Cluj

Preț de pornire
900 EUR

Portré, 1925
tus, papír, 55 x 41 cm
j.j.l.: Nagyimre 1925 Kolozsvár
Provenienca: báró Bánffy István gyűjteménye, Kolozsvár.

Kikiáltási ár
900 EUR

25.
Eugen PASCU | PÁSZK Jenő
(1895–1948)

Nuduri
cărbune, hârtie, 60 x 45 cm
semnat dr. jos: Paszk Jenő
Expus: *Arta de la Baia Mare*, Magyar
Nemzeti Galéria, Budapesta, 1996.
Reprodus: *Nagybánya művészete*.
Imre Györgyi (coord.). Magyar Nemzeti
Galéria, Budapest, 1996, 523.
Pe verso desen în cărbune cu titlul: *Nud*,
semnat dr. jos: Paszk Jenő

Preț de pornire: 900 EUR

Aktok
szénrajz, papír, 60 x 45 cm
j.j.l.: Paszk Jenő
Kiállítva: *Nagybánya művészete*, Magyar
Nemzeti Galéria, Budapest, 1996.
Reprodukálva: *Nagybánya művészete*.
Imre Györgyi (szerk.). Magyar Nemzeti
Galéria, Budapest, 1996, 523.
A hátán szénrajz, címe:
Akt, jelezve jobbra lent: Paszk Jenő

Kikiáltási ár: 900 EUR

26.

Julius PODLIPNY (1898–1991)

Portret de bătrână, 1930

cărbune, carton, 33 x 25,2 cm

semnat și datat dr. jos: Julius Podlipny 1930.

Preț de pornire

300 EUR

Öregasszony portréja, 1930

szénrajz, karton, 33 x 25,2 cm

j.j.l.: Julius Podlipny 1930.

Kikiáltási ár

300 EUR

27.
Vladimir ZAMFIRESCU (1936)

Flori, 1983
ulei, pânză, 46,5 x 38,8 cm
semnat și datat dr. jos: V M Zamfirescu 1983

Preț de pornire
2.600 EUR

Virágok, 1983
olaj, vászon, 46,5 x 38,8 cm
j.j.l.: V M Zamfirescu 1983

Kikiáltási ár
2.600 EUR

28.
Cornel BRUDAȘCU (1937)

Trompetist, 2010
ulei, pânză, 40 x 40 cm
semnat dr. jos: C. Brudașcu

Preț de pornire
5.000 EUR

Trombitás, 2010
olaj, vászon, 40 x 40 cm
j.j.l.: C. Brudașcu

Kikiáltási ár
5.000 EUR

29.
Horia FLĂMÂNDU (1941)

Om șezând, 1980
bronz, 49,7 x 48,6 cm
semnat și datat dr. jos: HF 80

Preț de pornire
1.500 EUR

Ûlő ember, 1980
bronz, 49,7 x 48,6 cm
j.j.l.: HF 80

Kikiáltási ár
1.500 EUR

30.
SZERVÁTIUSZ Jenő (1903–1988)

Cap de femeie, 1969
lemn, 39 x 9 x 13 cm
semnat și datat: SZERVÁTIUSZ J 1969

Preț de pornire
1.800 EUR

Nőfi fej, 1969
fa, 39 x 9 x 13 cm
jelezve: SZERVÁTIUSZ J 1969

Kikiáltási ár
1.800 EUR

31.
VILT Tibor (1905–1983)

Cuplu îmbrățișându-se
bronz, două piese de dimensiuni identice:
16 x 7 x 8 cm
nesemnat

Preț de pornire
900 EUR

Ölelkező pár
bronz, két azonos méretű darab:
16 x 7 x 8 cm
j.n.

Kikiáltási ár
900 EUR

32.
VETRO Artur
(1919–1992)

Cărăușul, 1947
aliaj de metal, 25,2 x 18 cm
semnat și datat dr. sus: V Artur 947

Preț de pornire
1.100 EUR

Teherhordó munkás, 1947
fémötvözet, 25,2 x 18 cm
j.j.f.: V Artur 947

Kikiáltási ár
1.100 EUR

33.
Ion SIMA (1898-1985)

Gutui japonez, 1967
ulei, carton, 57 x 42 cm
semnat și datat dr. jos: I. Sima 1967

Preț de pornire
800 EUR

Japónbirs, 1967
olaj, karton, 57 x 42 cm
j.j.l.: I. Sima 1967

Kikiáltási ár
800 EUR

34.
FERENCZY Júlia (1909–1999)

Buchet de sărbătoare II, 1970
pastel, hârtie, 67,5 x 51 cm
semnat st. jos: Ferenczy J.
Expus: *Expoziția de aniversare a 50 de ani ai
Partidului Comunist Român*, Muzeul de Artă
Cluj, 1971.

Preț de pornire
800 EUR

Ünnepi csokor II., 1970
pasztell, papír, 67,5 x 51 cm
j.b.l.: Ferenczy J.
Kiállítva: *A Román Kommunista Párt 50 éves
fennállásának alkalmából rendezett kiállítás*,
Kolozsvári Művészeti Múzeum, Kolozsvár,
1971.

Kikiáltási ár
800 EUR

35.

**Teodor HARȘIA
(1914-1987)**

Muntele, 1970
pastel, hârtie, 35 x 49,5 cm
semnat și datat dr. jos:
T. Harșia 970

Preț de pornire
460 EUR

A hegy, 1970
pasztell, papír, 35 x 49,5 cm
j.j.l.: T. Harșia 970

Kikiáltási ár
460 EUR

36.

**BRÓSZ Irma
(1911–1976)**

Livadă la marginea orașului, 1945
pastel, hârtie, 46,3 x 59 cm
semnat dr. jos: Brósz Irma
Datat pe verso: 1945

Preț de pornire
550 EUR

Városszéli gyümölcsös,
1945
pasztell, papír, 46,3 x 59 cm
j.j.l.: Brósz Irma
Keltelve a hátoldalán: 1945

Kikiáltási ár
550 EUR

37.

PÁLL Lajos (1928)

Întoarcerea vacilor la Corund

pastel, hârtie, 49,5 x 32,2 cm
semnat dr. jos: PÁLL

Preț de pornire

400 EUR

Korondi utca hazafelé tartó tehenekkel

pasztell, papír, 49,5 x 32,2 cm
j.j.l.: PÁLL

Kikiáltási ár

400 EUR

38.

FERENCZY Júlia (1909–1999)

Turnul pompierilor din Cluj, anii 1950

ulei, pânză, 70 x 50 cm
semnat dr. jos: F. Ferenczy
Bibliografie | Reproducere: Sümegi György, Takács Péter (coord.):
Kolozsvári festők. Takács Galéria, Százhalombatta. 2010, 16.

Preț de pornire

700 EUR

A kolozsvári Tűzoltók-tornya, anii 1950

olaj, vászon, 70 x 50 cm
j.j.l.: F. Ferenczy
Irodalom | Reprodukció: Sümegi György, Takács Péter (szerk.):
Kolozsvári festők. Takács Galéria, Százhalombatta, 2010, 16.

Kikiáltási ár

700 EUR

39.
BALÁZS Péter (1919–2003)

În umbra bisericii din Bistrița, 1969
ulei, carton, 67,5 x 53 cm
semnat și datat st. sus: Balázs Péter 1969.
Bibliografie: Tibori Szabó Zoltán: *Balázs Péter*. Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2002.

Preț de pornire
1.200 EUR

A besztercei templom árnyékában,
1969
olaj, karton, 67,5 x 53 cm
j.b.f.: Balázs Péter 1969.
Irodalom: Tibori Szabó Zoltán: *Balázs Péter*. Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2002.

Kikiáltási ár
1.200 EUR

40.
BENE József (1903–1986)

Satul meu. (Condașul)
ulei, carton, 50 x 69 cm
semnat dr. jos: Bene
Bibliografie | Reproducere: Sümegi György, Takács Péter (coord.): *Kolozsvári festők*. Takács Galéria, Százhalombatta, 2010, 13.

Preț de pornire
700 EUR

Az én falum. (A disznókondás)
olaj, karton, 50 x 69 cm
j.j.l.: Bene
Irodalom | Reprodukció: Sümegi György, Takács Péter (szerk.): *Kolozsvári festők*. Takács Galéria, Százhalombatta, 2010, 13.

Kikiáltási ár
700 EUR

41.
SCHNELL György (?-?)

Stradă în Baia Mare, 1925
ulei, carton, 36,6 x 49,5 cm
semnat dr. jos: G. Schnell
Datat pe spate: 1925

Preț de pornire
900 EUR

Nagybányai utcaképlet, 1925
olaj, karton, 36,6 x 49,5 cm
j.j.l.: G. Schnell
Kelveze a hátoldalán: 1925

Kikiáltási ár
900 EUR

42.
BÖRTSÖK Samu
(1881–1931)

Băiat trăgând cu arcul
ulei, pânză, 71,6 x 84 cm
semnat dr. jos: BÖRTSÖK

Preț de pornire
1.200 EUR

Nyílazó fiú
olaj, vászon, 71,6 x 84 cm
j.j.l.: BÖRTSÖK

Kikiáltási ár
1.200 EUR

43.
BALLA József
(1910–1991)

Primăvara
ulei, pânză,
69,8 x 79,8 cm
semnat st. jos:
BALLAJ

Preț de pornire
1.700 EUR

Tavaszi
olaj, vászon,
69,8 x 79,8 cm
j.b.l.: BALLAJ

Kikiáltási ár
1.700 EUR

44.
ANDRÁSY Zoltán
(1910–2006)

Fâneață
acuarelă, hârtie, 29 x 38,5 cm
semnat st. jos Andrásy Z, dr. jos
monogramă: AZ

Preț de pornire
300 EUR

Kaszáló
akvarell, papír, 29 x 38,5 cm
j.b.l.: Andrásy Z, és AZ
monogrammal jobbra lent.

Kikiáltási ár
300 EUR

45.
TAKÁTS Zoltán
(1914–1985)

Parcul Central din Cluj, 1941
 ulei, pânză, 101,4 x 80,5 cm
 semnat și datat dr. jos: Takáts Z. 1941

Preț de pornire
 900 EUR

A kolozsvári Sétatér, 1941
 olaj, vászon, 101,4 x 80,5 cm
 j.j.l.: Takáts Z. 1941

Kikiáltási ár
 900 EUR

46.
SCHUBERT Ernő (?)
(1903–1960)

Cărare în pădure, 1925
 ulei, carton, 47,7 x 38,8 cm
 semnat și datat st. sus:
 Schubert 925

Preț de pornire
 1.100 EUR

Erdei út, 1925
 olaj, karton, 47,7 x 38,8 cm
 j.b.f.: Schubert 925

Kikiáltási ár
 1.100 EUR

47.
Julius PODLIPNY
| PODLIPNY Gyula
(1898–1991)

Păstor cu turma, 1941
 ulei, placaj, 46 x 36 cm
 semnat și datat dr. jos:
 Podlipny 41

Preț de pornire
 1.600 EUR

Pásztor a nyájával, 1941
 olaj, falemez, 46 x 36 cm
 j.j.l.: Podlipny 41

Kikiáltási ár
 1.600 EUR

49.

Doina CIATO HORDOVAN (1934)

Peisaj ardelean, 1982

tempera, carton, 60,8 x 74,7 cm

semnat și datat dr. jos: CHD 82

Expus: *Expoziția de arte plastice, Cluj, Muzeul de Artă Cluj, 1982 (?)*.

Preț de pornire

700 EUR

Erdélyi táj, 1982

tempera, karton, 60,8 x 74,7 cm

j.j.l: CHD 82

Kiállítva: *Kolozs megyei képzőművészeti tárlat, Kolozsvári Szépművészeti Múzeum, Kolozsvár, 1982 (?)*.

Kikiáltási ár

700 EUR

48.

**Ovidiu PAȘTINĂ
(1934)**

Vedere către sat, 2002
acuarelă, hârtie, 50 x 62 cm
semnat și datat dr. jos: P 2002
Paștina

Preț de pornire
600 EUR

Falusi látkép, 2002
akvarell, papír, 50 x 62 cm
j.j.l.: P 2002 Paștina

Kikiáltási ár
600 EUR

50.
**Teodor BOTIȘ
(1938)**

Natură statică cu flori
ulei, pânză cașerată
pe carton, 40,1 x 35,2 cm
semnat dr. jos: TBotis

Preț de pornire
600 EUR

Virágcsendélet
olaj, kartonra kasírozott
vászon, 40,1 x 35,2 cm
j.j.l.: TBotis

Kikiáltási ár
600 EUR

51.
**Mihai SÂRBULESCU
(1957)**

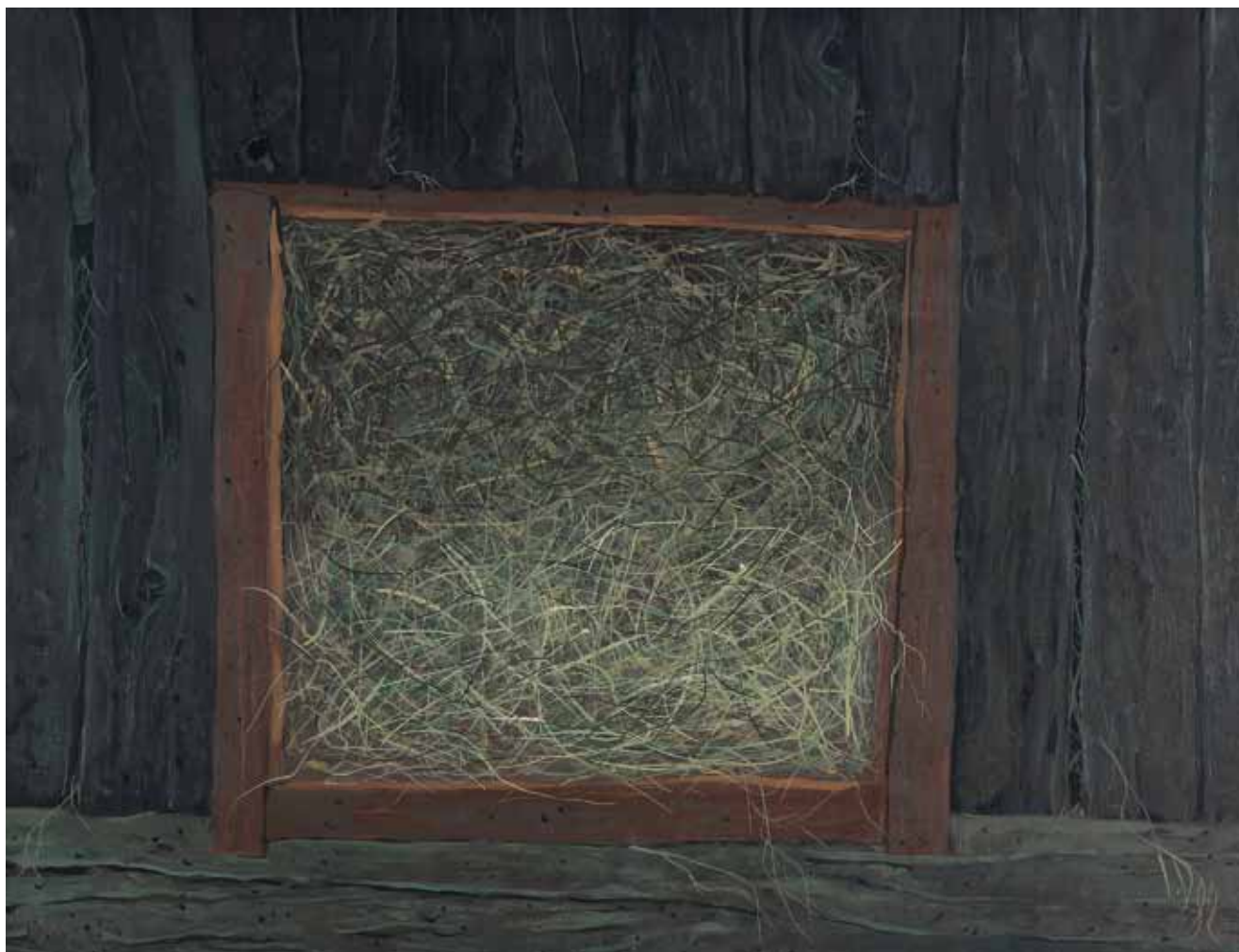
Cerdac la Agapia, 2006
ulei, pânză, 50 x 40 cm
semnat și datat dr. jos: M. Sârbulescu 06

Preț de pornire
900 EUR

Agapiai tornác, 2006
olaj, vászon, 50 x 40 cm
j.j.l.: M. Sârbulescu 06

Kikiáltási ár
900 EUR

52.
Ion DUMITRIU
(1943-1998)

Pod cu fân, 1982
acril, pânză, 53,2 x 70,2 cm
semnat și datat dr. jos: I.D 82

Preț de pornire
2.200 EUR

Szénapadlás, 1982
akril, vászon, 53,2 x 70,2 cm
j.j.l.: I.D 82

Kikiáltási ár
2.200 EUR

53.

**Ion SĂLIȘTEANU
(1929)**

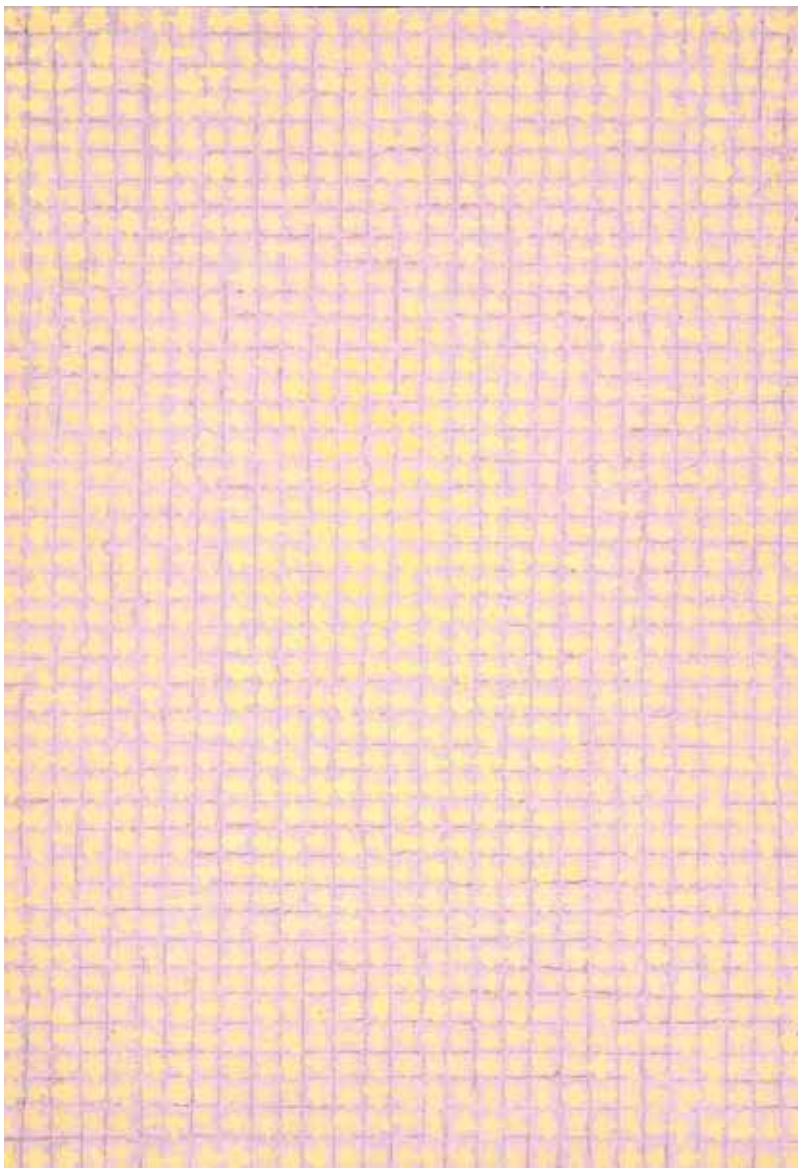
Florile scânteii albastre
ulei, pânză, 73 x 50 cm
semnat dr. jos: SALION

Preț de pornire
1.500 EUR

Virágok – kék szikrák
olaj, vászon, 73 x 50 cm
j.j.l.: SALION

Kikiáltási ár
1.500 EUR

54.
MATTIS TEUTSCH Waldemar
(1950)

Compoziție A011, 1992

ulei, placaj, 41,7 x 29 cm

semnat și datat pe verso: Compoziție A011.

1992. W. Mattis Teutsch

Preț de pornire

1.500 EUR

A011 kompozíció, 1992

olaj, falemez, 41,7 x 29 cm

jelezve a hátoldalán: Compoziție A011. 1992. W.

Mattis Teutsch

Kikiáltási ár

1.500 EUR

„Lumina este culoare. Culoarea este lumină. Acest fapt este destul pentru a face suprafața strălucitoare cu ajutorul culorilor. Contrastele complementare și simultane potențează efectul culorilor. Contrastele închis-deschis măresc vibrația. Petele de culoare și nuanțele juxtapuse măresc bogăția suprafeței pictate și vibrația relativă a culorilor. Textura accentuează caracterul bidimensional al suprafeței. Culorile care se mișcă și lumina care vibrează oferă împreună cea mai mare expresivitate.”

Waldemar Mattis Teutsch: *Artist's Statement*.

În catalogul expoziției de la Galeria Universității Hofstra, New York, 1990.

(Citat de: Almási Tibor: *Mattis Teutsch Waldemar*. Mentor, Marosvásárhely, 2011. 25.)

„A fény szín. A szín fény. Ez elég ok arra, hogy a képfelületet színekkel tegyük fényesebbé. A kiegészítő és szimultán kontrasztok növelik a szín hatását. A sötét és világos kontrasztok felerősítik a vibrációt. Az egymásra helyezett szín- és árnyalópontok fokozzák a festett felület gazdagságát és a színek relatív vibrációját. A textúra növeli a festett felület síkhatását. A mozgó színek és a vibráló fény maximális kifejező hatást kelt.”

Waldemar Mattis Teutsch: *Artist's Statement*. In: Kiállítási katalógus. Hofstra University, New York, 1990.

(Idézi: Almási Tibor: *Mattis Teutsch Waldemar*. Mentor, Marosvásárhely, 2011, 25.)

Grădina, acțiune, Cluj, 1980 (reprodusă în revista ARTA)
A kert, akció, Kolozsvár, 1980 (reprodukció az ARTA folyóiratban)

55. Florin MAXA (1943)

Hexagon în peisaj,
1980
acril, pânză fotosensibilă,
64,5 x 46,5 cm
semnat st. jos: MAXA

Preț de pornire
1.800 EUR

Hexagon tájban,
1980
akril, fényérzékeny vászon,
64,5 x 46,5 cm
j.b.l.: MAXA

Kikiáltási ár
1.800 EUR

Expus | Kiállítva:
Kunststation, Kleinsassen, 1995.
Căminul Artei, București, 1981.

Bibliografia | Irodalom:
Ileana Pintilie: *Acțiunismul în România în timpul comunismului*. Ideea, Cluj, 2000.
Experiment în arta românească după 1960. Alexandra Titu (coord. | szerk.).
Centrul Soros pentru Artă Contemporană, București, 1997.
Florin Maxa. catalog de expoziție, UAP, 1981.
Florin Maxa. Metamorfoze. catalog de expoziție, UAP, 1976.

56.
Ion PACEA (1924–1999)

Peisaj de litoral
tempera, carton, 50 x 70 cm
semnat dr. jos: Pacea

Preț de pornire
1.800 EUR

Tengerparti táj
tempera, karton, 50 x 70 cm
j.j.l.: Pacea

Kikiáltási ár
1.800 EUR

57.
Ion PACEA (1924–1999)

Peisaj de litoral, 1973
tempera, carton, 47,5 x 63 cm
semnat și datat st. jos: Pacea 73

Preț de pornire
1.800 EUR

Tengerparti táj, 1973
tempera, karton, 47,5 x 63 cm
j.b.l.: Pacea 1973

Kikiáltási ár
1.800 EUR

58.
KANCSURA István
(1941)

Paradis, 2010
ulei, pânză, 71,5 x 95 cm
semnat dr. jos: KANCSURA

Preț de pornire
7.500 EUR

Éden, 2010
olaj, vászon, 71,5 x 95 cm
j.j.l.: KANCSURA

Kikiáltási ár
7.500 EUR

59.
Claudiu PRESECAN (1969)

Impresie din Deltă, 2010

ulei, pânză, 51 x 120,2 cm

semnat st. jos: PRESECAN

Preț de pornire

1.500 EUR

Impressió a Deltából, 2010

olaj, vászon, 51 x 120,2 cm

j.b.l.: PRESECAN

Kikiáltási ár

1.500 EUR

60.
GÁLL Ferenc | François GALL
(1912-1987)

După baie

cărbune, pastel, acuarelă, hârtie

25,5 x 18 cm

semnat st. jos: F. Gall

Preț de pornire

600 EUR

Fürdés után

szén, pasztell, akvarell, papír,

25,5 x 18 cm

j.b.l.: F. Gall

Kikiáltási ár

600 EUR

Alexandru CIUCURENCU: *Natură statică cu flori*, 1938

Natură moartă cu flori, lucrare provenită din cunoscuta colecție a doctorului Octavian Fodor, se înscrie într-o perioadă a creației lui Al. Ciucurencu pe care istoriografia noastră de artă nu a studiat-o suficient, nici în sine, nici în contextul operei sale. Acest fapt se datorează atât intervalului scurt în care această preocupare se înscrie, cât și unei anumite confuzii care se face cu perioada imediat următoare, deși căutărilor asociate acestui moment nu sunt deloc confundabile.

După 1935, dar cu o evidență maximă în jurul anilor 1937-1938, Ciucurencu deplasează interesul dinspre formă, dinspre construcția amplă, cu o monumentalitate arhitecturală explicită, către transparența cromatică și dizolvarea motivului pînă la nivelul la care el își pierde exterioritatea și devine doar o subtilă chestiune de memorie retiniană. Această perioadă este creuzetul în care se testează și, mai apoi, se reconstruiesc, deopotrivă sensibilitatea pictorului și vocabularul său plastic. Antiretorismul, suspendarea anecdoticii, întoarcerea limba-jului spre sine și puritatea sentimentului sunt coordonatele majore ale unei asemenea experiențe, care va fi desăvîrșită doar spre finele vieții artistului, adică în experimentul cromatic absolut, în geometriile intrinseci, de natură suprematistă, din ultimul său deceniu de viață.

Scurta perioadă în care se înscrie și *Natură moartă cu flori* se încheie, cumva, începând cu anul 1940, prin concilierea viziunii monumentale asupra formei, a decupajului ferm de dinainte de 1935, cu noua sensibilitate cromatică și cu spectacolul delicat al privirii din perioada 1937-1938. Pentru a putea fi sesizate și înțelese rafinamentul și profunzimea acestui moment stilistic, pe care *Natură moartă cu flori* îl reprezintă și îl exprimă în toate dimensiunile lui, este suficient să comparăm această lucrare cu *Ciclamene* din 1944 (MNAR), cu *Flori*, din 1945, colecția I. Dumitrescu, sau cu *Flori*, din 1961, colecția Apostol. Deși toate lucrările amintite se înscriu în aceeași categorie, ultimele trei sunt, practic, nediferențiate prin cromatica fermă și prin tratarea plastică decisă, în vreme ce *Natură moartă cu flori*, din colecția Fodor, se singularizează prin viziunea minimalistă asupra formelor și prin vibrația de o extremă sensibilitate a culorii, care trimit mai curând la construcția mentală și la valorile interiorității decât la observația exterioară și la motivul preexistent.

Pavel Șușară

Alexandru CIUCURENCU: *Virágcsendélet*, 1938

A hires kolozsvári dr. Octavian Fodor gyűjteményből származó *Virágcsendélet* Alexandru Ciucurencu művészetének egy olyan korszakához tartozik, amelyet művészettörténet-írásunk nem dolgozott fel kellőképpen és nem helyezett el megfelelően az életmű egészében. Ez részben annak tudható, hogy az említett korszak nagyon rövid volt, másrészt sokszor összetévesztik a művész korábbi időszakával, noha az, ami ekkor foglalkoztatta Ciucurencút, nem tévesztendő össze azzal, amivel korábban foglalkozott.

1935 után, de főleg 1937-1938 körül, Ciucurencu áthelyezi érdeklődését a forma felől, a monumentális, architekturális építmény felől a színek áttetszőségének tanulmányozása irányába. Ezt elviszi egészen odáig, hogy a motívum feloldódik, elveszíti körvonalait, és a retinán csupán egy finom emlék marad. Ebben az időszakban újrafogalmazódik és kikristályosodik a művész érzékenysége és képi nyelvezete. Az elbeszélés és leírás teljes kiszorítása, a nyelvezetnek önmagához való visszafordulása és az érzelm tisztasága ennek a művészi élménynek a meghatározói, amelyeket a művész csupán életművének vége felé fog kiteljesíteni. Életének utolsó évtizedében ennek a totális kromatikus kísérletezésnek a kifejeződései a belterjes, a szuprematizmussal összeköthető geometriák.

E rövid időszak, amelyhez az itt látható *Virágcsendélet* tartozik, 1940 körül zárul le, amikor Ciucurencu a formának (1935 előtt jellemző) monumentális látásmódját és a színek iránti új érzékenységét összebékíti a nézés spektakulárával, amely az 1937-1938 körüli időszakot jellemezte. Ahhoz, hogy megértsük ennek a momentumnak a kifinomultságát és mélységét, elegendő összehasonlítanunk a Fodor-gyűjteményből származó *Virágcsendéletet* a bukaresti Művészeti Múzeumban lévő *Ciklámenekkel* (1944), az 1945-ös *Virágokkal* (I. Dumitrescu-gyűjtemény) vagy az 1961-es keltezésű *Virágokkal* (Apostol-gyűjtemény).

Noha az összes festmény ugyanabba a műfajba sorolható, az utóbbi három között nincs különbség a határozott szín- és formakezelés szintjén. Ezekkel szemben a Fodor-gyűjteményből származó csendéletet a minimalista látásmód különbözteti meg, amely nem annyira a külső motívumra utal, mint inkább a mentális építményre és belső értékekre.

Pavel Șușară

61.
Alexandru CIUCURENCU (1903–1977)

Natură statică cu flori, 1938

ulei, carton, 38,2 x 49,2 cm

semnat și datat dr. jos: AC. 938

Proveniență: colecția dr. Octavian Fodor, Cluj

Preț de pornire

8.000 EUR

Virágcsendélet, 1938

olaj, karton, 38,2 x 49,2 cm

j.j.l.: AC. 938

Provenienția: Dr. Octavian Fodor gyűjteménye,
Kolozsvár

Kikiáltási ár

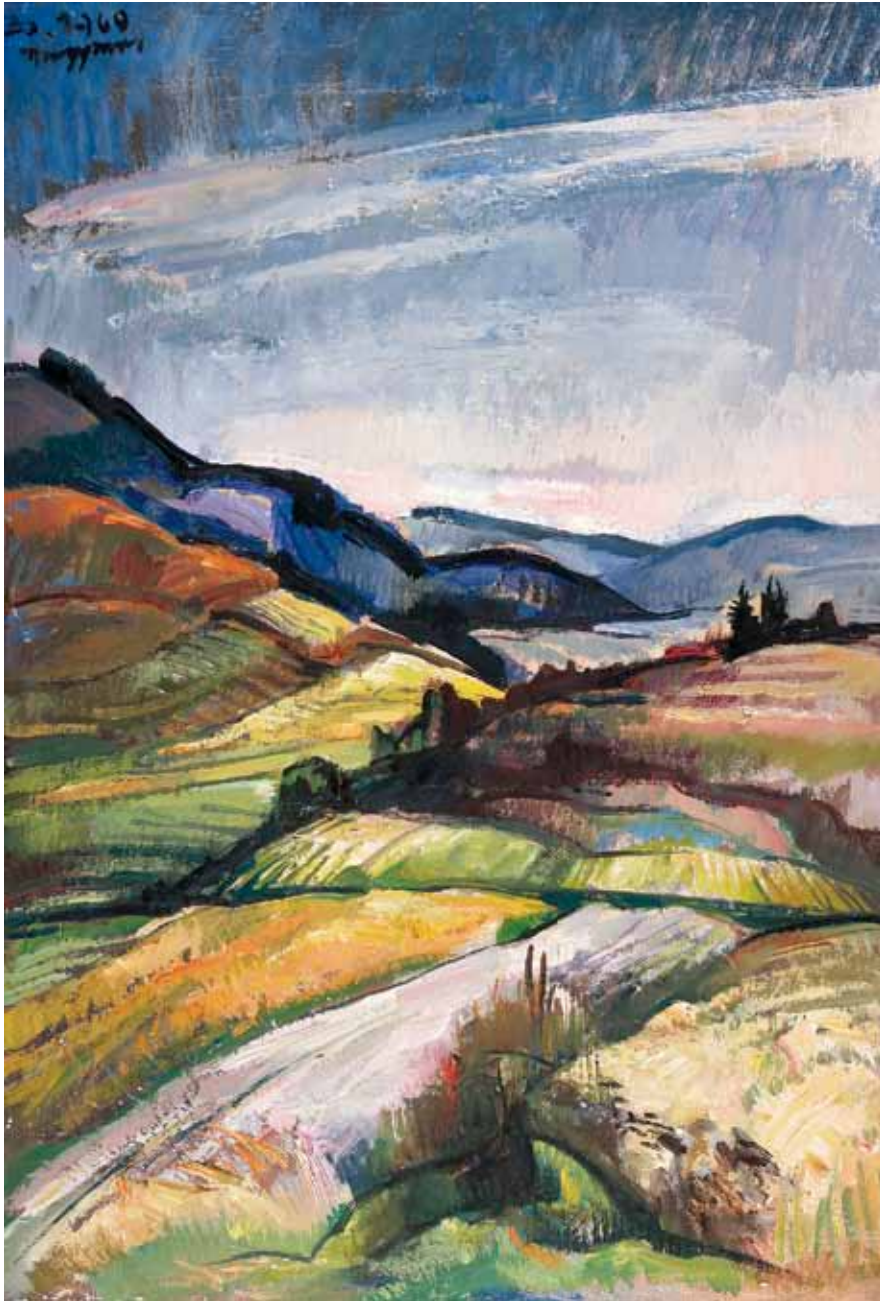
8.000 EUR

Bibliografie | Irodalom:

Vasile Florea: *Ciucurencu*. ARC 2000, București, 1995.

Dan Grigorescu: *Ciucurencu*. Meridiane, București, 1965.

George Oprescu: *Alexandru Ciucurencu*. Meridiane,
București, 1962.

62.
NAGY Imre
(1893–1976)

Peisaj din Jigodin, 1960
ulei, pânză, 64 x 44 cm
semnat și datat st. sus:
Zs. 1960 nagy imre

Preț de pornire
4.500 EUR

Zsögödi táj, 1960
olaj, vászon, 64 x 44 cm
j.b.f.: Zs. 1960 nagy imre

Kikiáltási ár
4.500 EUR

63.

**Aurel CIUPE
(1900–1988)**

Între tablouri, 1979

ulei, pânză, 70,6 x 50 cm
semnat st. jos: A.Ciupe

Expus:

Retrospectiva Aurel Ciupe, Galeria
Națională, București, 1980.

(reprodus)

Retrospectiva Aurel Ciupe, Muzeul
de Artă, Târgu Mureș, 1980.

Preț de pornire

5.500 EUR

Képek között, 1979

olaj, vászon, 70,6 x 50 cm
j.b.l.: A.Ciupe

Kiállítva:

Aurel Ciupe retrospektív kiállítás,
Nemzeti Galéria, Bukarest, 1980.

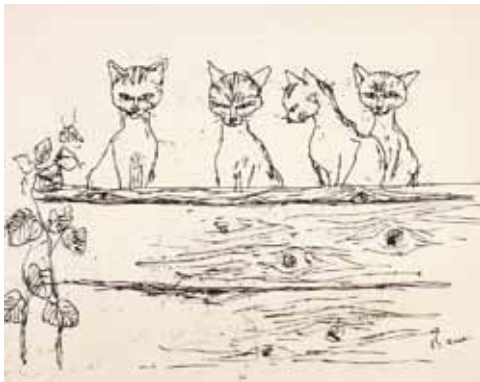
(reprodukcióval)

Aurel Ciupe retrospektív kiállítás,
Szépművészeti Múzeum,
Marosvásárhely, 1980.

Kikiáltási ár

5.500 EUR

64.
BENE József (1903–1986)

Pisici
tuș, hârtie, 21 x 30 cm
semnat dr. jos: Bene

Macskák
tus, papír, 21 x 30 cm
j.j.l.: Bene

Preț de pornire
150 EUR

Kikiáltási ár
150 EUR

65.
BENE József (1903–1986)

Piazza del Duomo, Firenze, 1957
tuș, hârtie, 30 x 22,5 cm
semnat și datat st. jos: Bene 1957
Titlul menționat dr. jos:
Firenze, Piazza del Duomo

*Piazza del Duomo,
Firenze, 1957*
tus, papír, 30 x 22,5 cm
j.b.l.: Bene 1957
A címét jobbra lent jelzi:
Firenze, Piazza del Duomo

Preț de pornire
200 EUR

Kikiáltási ár
200 EUR

66.
SZOLNAY Sándor (1893–1950)

Bărbat la masă, 1936
acuarelă, hârtie, 30 x 21,7 cm
semnat și datat dr. jos: Szolnay 936
Bibliografie | Reproducere: Sümegei György: *Erdély színei. Szolnay Sándor.*
Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2010, 157.

Preț de pornire
300 EUR

Férfi az asztalnál, 1936
akvarell, papír, 30 x 21,7 cm
j.j.l.: Szolnay 936
Irodalom | Reprodukció: Sümegei György: *Erdély színei. Szolnay Sándor.*
Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2010, 157.

Kikiáltási ár
300 EUR

67.

**Rudolf SCHWEITZER-
CUMPĂNA
(1886–1975)**

La târg, 1922

cărbune, carton, 24 x 35,5 cm
semnat și datat st. jos:
R. Schweitzer-Cumpăna 1922

Preț de pornire

550 EUR

Vásárban, 1922

szénrajz, karton, 24 x 35,5 cm
j.b.l.: R. Schweitzer-Cumpăna
1922

Kikiáltási ár

550 EUR

68.

**MÁRKUS Imre
(1872-?)**

Prietene

acuarelă, pastel, hârtie, 42,5 x 30 cm
semnat dr. jos: Márkus Imre

Preț de pornire

300 EUR

Barátnők

akvarell, pasztell, papír, 42,5 x 30 cm
j.j.l.: Márkus Imre

Kikiáltási ár

300 EUR

69.
VÁMSZER Géza (1896–1976)

Peisaj din Toplița, 1931
ulei, carton, 47,5 x 69 cm
semnat și datat pe verso: Vámszer Géza, 1931-ben
Pe verso autentificare de Takács Gábor

Preț de pornire
600 EUR

Csíktapolcai táj, 1931
olaj, karton, 47,5 x 69 cm
jelezve a hátdoldalán: Vámszer Géza, 1931-ben
A hátdoldalán Takács Gábor hitelesítésével

Kikiáltási ár
600 EUR

70.
VERES A. Pál

Portretul pictorului István Nagy, 1923
fotografie, hârtie, 32,3 x 24,5 cm
semnat dr. jos: Veres
Dedicație (în limba maghiară): În amintirea
expoziției mele, cu drag pentru
Hoffman György: Nagy István 14 noiembrie
1923

Preț de pornire
400 EUR

Nagy István festő arcképe, 1923
fénykép, papír, 32,3 x 24,5 cm
j.j.l.: Veres
Dedikáció: Kiállításom emlékéül Hoffman
György urnak szeretettel: Nagy István 1923.
november 14.

Kikiáltási ár
400 EUR

Dintre puținele fotografii publicate ale lui Nagy István, această fotografie dedicată este una cu totul specială și unică. A fost făcută de către Veres A. Pál, care avea un atelier în inima Budapestei. Fotografia ne duce în anul celui mai mare succes artistic din viața lui Nagy István (1923), când artistul avea o expoziție la Salonul Național din Budapesta. Persoana menționată în dedicație, Hoffman György, a fost probabil în legătură cu această expoziție sau cu Editura Singer și Wolfner, cea care a organizat expoziția. Editura Wolfner a publicat prima carte despre Nagy István, scrisă de către Surányi Miklós, precum și o colecție a cronicilor despre expoziția lui, apărute în presa maghiară.

Nagy István festőművészről eddig nyilvánosságra került kevés számú fénykép sorában különleges és egyedi ez a dedikált fotó. Készítője a pesti belvárosban műtermet fönntartó Veres A. Pál. A fénykép Nagy István legjelentősebb festői sikere évébe (1923), a Nemzeti Szalonban rendezett kiállítására idejébe vezet. A dedikációban megnevezett Hoffman György bizonyosan e tárlattal vagy az ezt szervező Singer és Wolfner Kiadóval hozható összefüggésbe. A Wolfner cég jelentette meg Nagy Istvánról az első könyvet, Surányi Miklósét, valamint gyűjteményes tárlatának a korabeli magyar sajtóban közölt válogatott cikkgyűjteményét is.

Sümege György

Bibliografie | Irodalom:

Surányi Miklós: *Nagy István*. Singer és Wolfner kiadása, Budapest, 1923.

Szemelvények Nagy István kiállításának a magyar sajtóban 1923 október havában megjelent kritikai ismertetéséből. Hungaria, Budapest, 1923.

Lóránth László-Sümege György: *Nagy István*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 2007, 148.

71.

**NAGY István
(1904–1977)**

Stână, 1912

cărbune, pastel, hârtie, 17 x 21 cm
semnat și datat dr. jos:
Nagy István 1912

Preț de pornire

1.400 EUR

Esztena, 1912

szénrajz, pasztell, papír, 17 x 21 cm
j.j.l.: Nagy István 1912

Kikiáltási ár

1.400 EUR

Aurel POPP: Cărauși, 1952

Își începe studiile la Școala de Desen din Budapesta, cu Székely Bertalan și Aggházy Gyula. Din 1904 studiază la Academia de Arte din Viena, mai târziu la Academia Julian din Paris. A fost profesor de pictură la Satu Mare. A frecventat colonia de pictori din Baia Mare. Din 1907 a avut numeroase expoziții, printre altele la Múcsarnok și la Salonul Național din Budapesta. Popp are o fire de artist puternică, este o individualitate marcantă a artei plastice ardelenice. Deși este mai mult cunoscut ca pictor, cercul lui de interes artistic este mult mai larg. În 1957, într-o scrisoare adresată unui coleg, pictorului Mohy Sándor, mărturisește astfel: *“N-am ce face, m-am născut tare complicat. Nu mă pot lipi cu desăvârșire nici de pictură, nici de sculptură, nici de arhitectură, nici de literatură. [...] Oamenii, văzându-mi manifestările oscilând dintr-o parte în alta, m-au încadrat ca pictor, deși eu nu sunt pictor, ci un simplu poet, care se manifestă câteodată prin pictură, câteodată prin arhitectură sau politică [...] însă niciodată atât de mult și atât de mare, cât am fost creat de Natură!”*

Încă din tinerețe dispune de o sensibilitate socială deosebită, care îl însoțește până la sfârșitul vieții. Avem de-a face cu un artist temperamental, veșnic tulburat, agitat, care se critică pe sine însuși cu rigurozitate și exigentă, critică pe care-o aplică și lumii din jur. La sfârșitul anilor 1940, pe Aurel Popp l-a preocupat o nouă temă: relația omului cu natura, lupta acestuia pentru supraviețuire, eforturile supraomenești depuse în muncă. Creațiile din această perioadă, cuprinse într-un ciclu, au deseori ca temă principală tăietori de lemne, muncitori în piatră. Ciclul este un moment deosebit de important în pictura sa, conținând lucrări precum *Elanul* (1946-1948), *Doborârea copacului* (1948?), *Cu pârgii* (1951), *Bolovanul* (1951?), sau *Cu roaba* (1952). Aproape toate dintre aceste lucrări poartă caracteristicile importante ale picturii sale, printre altele grafica excepțională, prezentarea simbolică, de la culoarea galbenă și verdele intens la o gamă cromatică moderată și mată, dând dovadă de mare virtuozitate.

Prin structura expresionistă a compozițiilor el duce cu gândul la avangarda școlii băimărene, cu toate că Popp a negat întotdeauna faptul că este “băimărean”. În acest ciclu, prezentarea uneori patetică a figurilor robuste, puternice, are un efect sugestiv profund. În pictura *Cu roaba*, partea centrală este ocupată de roabă, iar figurile umane ocupă planurile laterale ale tabloului. Această creație poartă în sine, până în cele mai mici detalii, caracteristicile ciclului.

Erdős Judit

Aurel POPP: Teherhordók, 1952

Tanulmányait a budapesti Mintarajziskolában kezdte, mesterei Székely Bertalan és Aggházy Gyula voltak. 1904-től a bécsi Akadémián, majd Párizsban a Julian Akadémián tanult. Rajztanárként működött Szatmárnémetiben. Gyakran megfordult a nagybányai művésztelepen. 1907-től a Múcsarnokban, a Nemzeti Szalonban és több erdélyi városban szerepelt kiállításokon.

Popp Aurel erős művészi egyéniség, az erdélyi művészet egyik kiemelkedő képviselője. Bár elsősorban mint festőt ismerik, alkotásai és művészi érdeklődése szerteágazó, sokoldalú. 1957-ben így ír Mohi Sándor festő barátjának: *„Hiába na, igen komplikáltul születtem, aki nem tudok sem a festészethez, sem a szobrászathoz, sem az irodalomhoz, sem az építészethez teljes mivoltomban hozzátapadni. [...] Ezek a túlságosan sokoldalú képességek, ezek voltak megölői minden sikereimnek, mert ezekhez sem az anyagi bőség, sem a körülményeim sem segítettek, az emberek pedig látva a hol erre, hol amarra csapongó megnyilatkozásaimat, fogták magukat, s beinkadráltak festőnek, holott én nem vagyok festő, hanem egyszerűen költő, aki hol festészetben s hol építészetben vagy politikában nyilatkozom meg, [...] de sohasem [alkottam] annyit s olyan nagyot, amilyenre a Természet alkotott!”*

Fiatal kora óta rendkívüli szociális érzékenységgel bír, mely élete végéig elkíséri. Temperamentumából adódóan egy örök háborgó, nyugtalan, gyötrődő, lobbanékony művész, aki nagy szigorúsággal és igényességgel ítéli meg saját magát, illetve a körülötte zajló világot. Popp Aurel a negyvenes évek végén egy új téma kezdi foglalkoztatni: az ember természethez fűződő viszonya, harca a túlélésért, emberfeletti erőfeszítései munkája során. Így születnek meg azok a művek, melyek egy sorozatot képeznek, fadöntők, kőgörgetők népesítik be vásznait. Ez fontos szegmensét képezi életművének. Ide sorolhatjuk a *Lendület* (1946–1948), *Fadöntés* (1948?), *Emelődarukkal* (1951), *Kőgörgetők* (1951?) vagy *Röggöt szállító talicskások* (1952) című képeket. Szinte minden kép magába foglalja Popp Aurel festészetének fontosabb karakterisztikumait, többek között a kivételes rajztudást, a szimbolikus ábrázolást, a gazdagon fénylő sárgáktól, zöldektől egy visszafogott, tompított fényű színvilágig, mintegy összefoglalva a fölényes mesterségbeli tudást.

A kompozíciók expreszionista felépítése a nagybányai iskola avantgárd vonulatára emlékeztet, annak ellenére, hogy Popp Aurel mindig tagadta „nagybányaiságát”. E sorozat robusztus, erőteljes alakjai, olykor patetikus megjelenítése erős szuggesztív erővel hatnak. A *Röggöt szállító talicskások* című képen szinte központi helyet foglal el a talicska, míg a szereplők a kép szélső síkjain jelennek meg. A mű minden részletében e sorozatnak a jellemző sajátosságait hordozza magán.

Erdős Judit

72.
Aurel POPP (1879–1960)

Cărauși, 1952
ulei, pânză, 67 x 82,7 cm
semnat și datat st. jos: PoppAurel 952

Preț de pornire
4.500 EUR

olaj, vászon, 67 x 82,7 cm
j.b.l.: PoppAurel 952

Kikiáltási ár
4.500 EUR

74.
Eugen PASCU
PÁSZK Jenő
(1895–1948)

Portretul soției, 1926
ulei, pânză, 39 x 27 cm
semnat și datat dr. jos: Pascu 926

Preț de pornire
2.600 EUR

Feleségem portréja, 1926
olaj, vászon, 39 x 27 cm
j.j.l.: Pascu 926

Kikiáltási ár
2.600 EUR

73.
Friedrich VON BÖMCHES
(1916–2010)

Bătrână, 1983
ulei, carton, 98,2 x 73,5 cm
semnat și datat st. sus: Bömches 83
Expus: *Gemälde siebenbürgisch-sächsischer
Künstler des 20. Jahrhunderts*, Hannover, 1986.

Preț de pornire
1.200 EUR

Öregasszony, 1983
olaj, karton, 98,2 x 73,5 cm
j.b.f.: Bömches 83
Kiállítva: *Gemälde siebenbürgisch-sächsischer
Künstler des 20. Jahrhunderts*, Hannover, 1986.

Kikiáltási ár
1.200 EUR

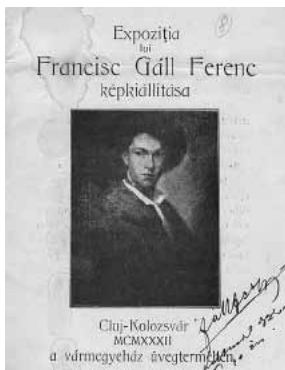
75.
GÁLL Ferenc | François GALL
(1912–1987)

Autoportret, prima jumătate a anilor 1930
 ulei, carton, 49 x 37,7 cm
 semnat dr. jos: GALL F

Preț de pornire
 1.900 EUR

Önarckép, az 1930-as évek első fele
 olaj, karton, 49 x 37,7 cm
 j.j.l.: GALL F

Kikiáltási ár
 1.900 EUR

Varianta *Autoportretului*
 (coperta catalogului expoziției personale, 1932, Cluj)
 Az *Önarckép* változata
 (egyéni kiállítás katalógusának a borítója, 1932, Kolozsvár)

76.
FARKAS Eszter
(1900–1983)

Natură statică cu magnolii
ulei, pânză, 51,2 x 37 cm
semnat dr. jos: Farkas E

Preț de pornire
700 EUR

Magnoliás csendélet
olaj, vászon, 51,2 x 37 cm
j.j.l.: Farkas E

Kikiáltási ár
700 EUR

77.
TIBOR Ernő
(1885–1945)

Livezi la Oradea
ulei, carton, 66 x 87,5 cm
semnat st. jos: Tibor Ernő

Preț de pornire
1.400 EUR

Nagyvárad gyümölcsösök
olaj, karton, 66 x 87,5 cm
j.b.l.: Tibor Ernő

Kikiáltási ár
1.400 EUR

78.
SLEVENSZKY Lajos
(1910–1975)

Panorama Băii Mari
 ulei, pânză, 45,3 x 65 cm
 semnat st. jos: Slevenszky

Preț de pornire
 950 EUR

Nagybánya látképe
 olaj, vászon, 45,3 x 65 cm
 j.b.l.: Slevenszky

Kikiáltási ár
 950 EUR

79.
Alexandru POPP
(1868–1949)

Pescar, 1935
 ulei, placaj, 36 x 49,7 cm
 semnat dr. jos: APopp.
 Datat pe verso: 1935 IX

Preț de pornire
 700 EUR

Halász, 1935
 olaj, falemez, 36 x 49,7 cm
 j.j.l.: APopp.
 Keltezve a hátán: 1935 IX

Kikiáltási ár
 700 EUR

80.
ÁCS Ferenc (1876–1949)

Pimbare de după amiază în Parcul Central

ulei, pânză, 61,5 x 77 cm

semnat st. jos: ÁCS

Bibliografie: Murádin Jenő: *Ács Ferenc*. Litera-Veres, Székelyudvarhely, 2008.

Preț de pornire

4.400 EUR

Délutáni korzózás a Sétatéren

olaj, vászon, 61,5 x 77 cm

j.b.l.: ÁCS

Irodalom: Murádin Jenő: *Ács Ferenc*. Litera-Veres, Székelyudvarhely, 2008.

Kikiáltási ár

4.400 EUR

81.
Adam BĂLȚATU (1898–1979)

Case, 1940

ulei, carton, 40 x 50 cm

semnat dr. jos: Bălțatu

Bibliografie | Reproducere: Emilia Suciu (coordonator):

Malerei aus Rumänien erste und zweite helfte des 20. Jahrhunderts. Ettlingen, 2002.

Preț de pornire

6.000 EUR

Házak, 1940

olaj, karton, 40 x 50 cm

j.j.l.: Bălțatu

Irodalom | Reprodukció: Emilia Suciu (szerk.):

Malerei aus Rumänien erste und zweite helfte des 20. Jahrhunderts. Ettlingen, 2002.

Kikiáltási ár

6.000 EUR

82.
DADAY Gerő
(1890–1979)

Poalele dealului, 1928
ulei, carton, 49 x 63 cm
semnat și datat st. jos: Daday 928

Preț de pornire
600 EUR

Domboldal, 1928
olaj, karton, 49 x 63 cm
j.b.l.: Daday 928

Kikiáltási ár
600 EUR

83.
AGRICOLA Lídia
(1914–1994)

Dealuri băimărene
ulei, pânză, 65 x 84 cm
semnat dr. jos: Agrícola L.
Reprodus: Murádin Jenő:
Katz Márton, Agrícola Lídia.
Print Páros Bt., Budapest 2004, 13.

Preț de pornire
1.200 EUR

Nagybányai dombok
olaj, vászon, 65 x 84 cm
j.j.l.: Agrícola L.
Reprodukálva: Murádin Jenő:
Katz Márton, Agrícola Lídia.
Print Páros Bt., Budapest 2004, 13.

Kikiáltási ár
1.200 EUR

84.

**INCZE István
(1905–1978)**

*Primăvară într-un oraș
de provincie, 1958*
ulei, carton, 37,4 x 48,9 cm
semnat și datat dr. jos:
1958 Incze

Preț de pornire

1.100 EUR

Kisvárosi tavasz, 1958
olaj, karton, 37,4 x 48,9 cm
j.j.l.: 1958 Incze

Kikiáltási ár

1.100 EUR

85.

**KLEIN József
(1896–1945)**

La păscut (După de Haas)
ulei, pânză, 70 x 91,5 cm
semnat pe spate:
KLEIN J. no. 32
Inscripție în creion:
D'après de Haas

Preț de pornire

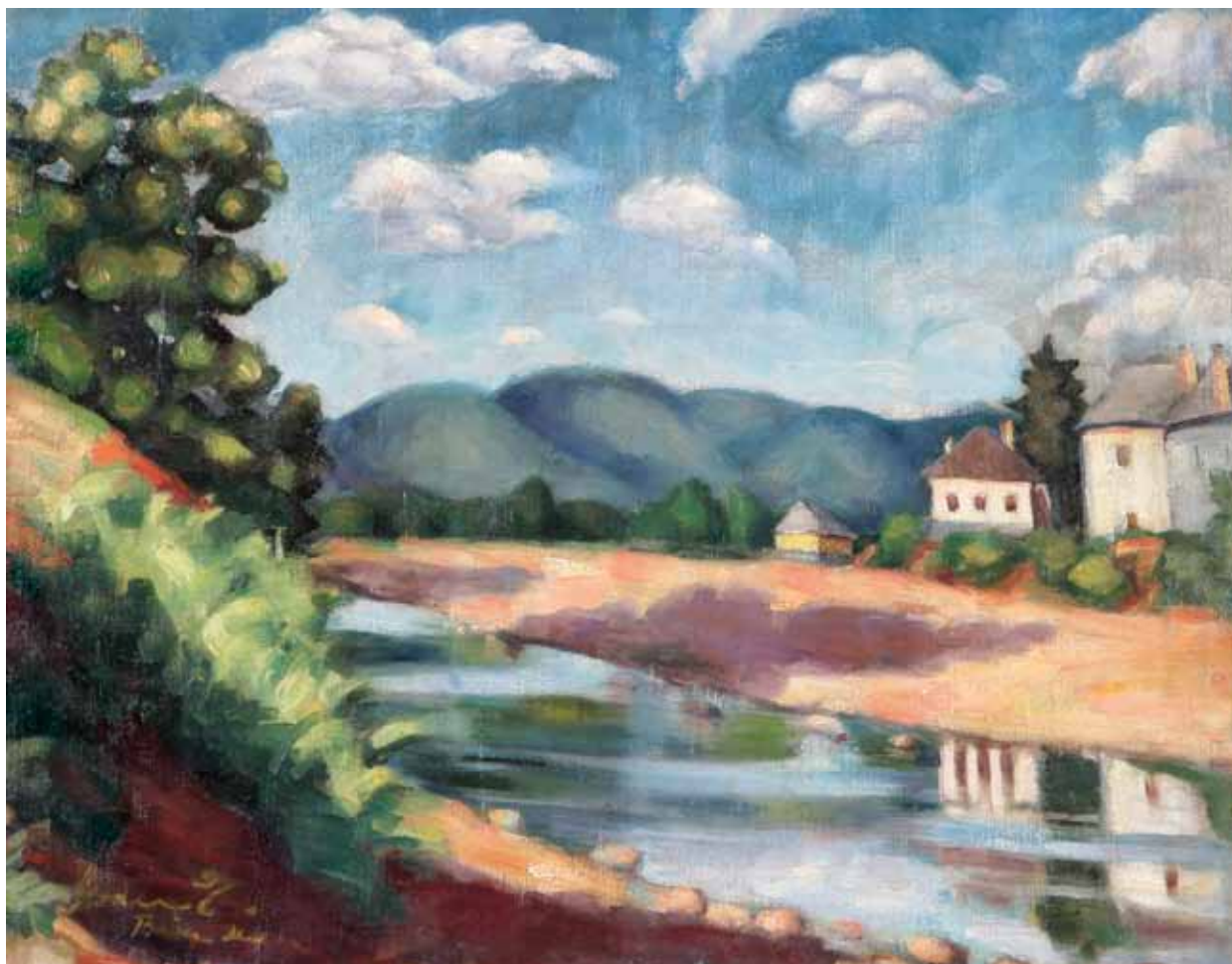
1.300 EUR

Legelőn (De Haas nyomán)
olaj, vászon, 70 x 91,5 cm
jelezve a hátoldalán:
KLEIN J. no. 35.
Ceruzával írt felirat:
D'après de Haas

Kikiáltási ár

1.300 EUR

86.
Eugen PASCU | PÁSZK Jenő
(1895–1948)

Peisaj la Baia Mare
ulei, pânză, 58 x 73,5 cm
semnat st. jos: Pascu E. Baia Mare

Preț de pornire
1.800 EUR

Nagybányai táj
olaj, vászon, 58 x 73,5 cm
j.b.l.: Pascu E. Baia Mare

Kikiáltási ár
1.800 EUR

87.
MOLDOVÁN István (1911–2000)

Parc, 1931
ulei, pânză, 55,5 x 73,5 cm
semnat și datat dr. jos: Moldován I. 931

Preț de pornire
1.100 EUR

Park, 1931
olaj, vászon, 55,5 x 73,5 cm
j.j.l.: Moldován I. 931

Kikiáltási ár
1.100 EUR

88.
TIBOR Ernő (1885–1945)

Țărani pe ogor
ulei, carton, 65 x 94,5 cm
semnat st. jos: Tibor Ernő

Preț de pornire
1.400 EUR

Parasztok a mezőn
olaj, carton, 65 x 94,5cm
j.b.l.: Tibor Ernő

Kikiáltási ár
1.400 EUR

89.

MACALIK Alfréd (1888–1979)

Copaci înfloriți

ulei, carton, 24,8 x 31,6 cm
semnat st. jos: Macalik

Preț de pornire

1.100 EUR

Virágzó gyümölcsfák

olaj, karton, 24,8 x 31,6 cm
j.b.l.: Macalik

Kikiáltási ár

1.100 EUR

90.

**MIKLÓSSY Gábor
(1912–1998)**

Nud în interior, 1955

ulei, pânză, 55 x 33 cm

datat dr. jos: 55, XII, 6

Bibliografie: Székely Sebestyén György
(coordonator): *Miklós Gábor: Az Akt/
Nudul*. Grafycolor, Cluj, 2005.

Preț de pornire

1.400 EUR

Enteriörben álló akt, 1955

olaj, vászon, 55 x 33 cm

keltezve jobbra lent: 55, XII, 6

Irodalom: Székely Sebestyén György
(szerk.): *Miklós Gábor: Az Akt/Nudul*.
Grafycolor, Kolozsvár, 2005.

Kikiáltási ár

1.400 EUR

91.
INCZE Ferenc
(1910–1988)

Danae, 1988

ulei, carton, 60 x 53 cm

semnat și datat dr. sus: Inczeferenc 1988.

Bibliografie | Reproducere: Székely Sebestyén György: *Incze Ferenc (191–1988)*. Korunk-Komp-Press, Galeria Quadro, Kolozsvár, 2010, 151.

Preț de pornire

1.300 EUR

Danae, 1988

olaj, karton, 60 x 53 cm

j.j.f.: Inczeferenc 1988.

Irodalom | Reprodukció: Székely Sebestyén György: *Incze Ferenc (1910–1988)*. Korunk-Komp-Press, Galeria Quadro, Kolozsvár, 2010, 151.

Kikiáltási ár

1.300 EUR

92.

PLUGOR Sándor (1940–1999)

Bătrânul cu calul, 1991

tus, hârtie, 68,2 x 56 cm

semnat și datat dr. jos: PS/91.III

Preț de pornire

550 EUR

Öregember lóval, 1991

tus, papír, 68,2 x 56 cm

j.j.l.: PS/91.III

Kikiáltási ár

550 EUR

93.

ANDRÁSY Zoltán (1910–2006)

Afiș de expoziție (Kép és szobor. Pünkösdi kiállítás a városi Műcsarnokban)

afiș, hârtie, 69,5 x 50 cm

semnat: ANDRÁSY Z.

Preț de pornire

130 EUR

Kiállítási plakát (Kép és szobor. Pünkösdi kiállítás a városi Műcsarnokban)

plakát, papír, 69,5 x 50 cm

j.: ANDRÁSY Z.

Kikiáltási ár

130 EUR

94.

KUDOR DUKA István (1974)

Diana culcată, 2010

desen, ipsos, incizie, lemn, 21,2 x 38,5 cm
semnat dr. jos: Kudor Duka

Preț de pornire

600 EUR

Fekvő Diana, 2010

ceruza, karcolás, gipsz, fa, 21,2 x 38,5 cm
j.j.l.: Kudor Duka

Kikiáltási ár

600 EUR

Biografii

ABRUDAN Petre (Sutor, 1907 – Cluj, 1977) Studiază la Școala de Arte Frumoase din Cluj sub îndrumarea profesorilor Catul Bogdan, Aurel Ciupe și Anastase Demian. În 1930 expune pentru prima dată, la Salonul Oficial, doi ani mai târziu expunând la Cluj alături de Szervátiusz Jenő. Din 1933 se stabilește la Baia Mare, unde intră în contact cu grupul condus de Ziffer Sándor, atras de viziunea modernă și atenta reflectare a realităților sociale pe care o promova acesta. În 1939 participă la expoziția colectivă a artiștilor băimăreni, organizată la București, și la sinteza de plastică transilvană organizată cu ocazia serbărilor „Astrei” la Cluj. Din 1950 este conferențiar la Institutul „Ion Andreescu” din Cluj. În 1962 realizează pictura murală din sala mare a Casei de Cultură a Studenților din Cluj, alături de Abodi Nagy Béla și Petru Feier. Cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani i se organizează o expoziție retrospectivă la București, itinerată apoi în alte orașe din țară.

Bibliografie:

Negoită Lăptoiu: *Petre Abrudan*. seria „Artiști Români”, Meridiane, București, 1979.

Viorica Marica: *Expoziția retrospectivă Petre Abrudan*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 1968.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

AGRICOLA Lúdia (Baia Mare, 1914 – Baia Mare, 1994) Și-a început studiile de artă la Colonia artiștilor de la Baia Mare, sub îndrumarea pictorilor Krizsán János și Mikola András. În 1935 a fost acceptată la Academia de Arte Frumoase din București. După încheierea studiilor s-a întors la Baia Mare ajungând profesoară la școala locală de arte. După cel de-al Doilea Război Mondial a asistat la reorganizarea coloniei de la Baia Mare, devenind astfel un lider al școlii reorganizate. Destul de devreme, încă din 1933, a avut expoziții împreună cu studenții coloniei. În anii 1950 a studiat cu o bursă la Moscova, apoi a avut expoziții la Berlin. În 1954 a participat la Bienala de la Veneția. Pictura ei își are rădăcinile în pictura *plein air* reprezentată de școala băimăreană: a pictat mai ales peisaje, naturi statice și compoziții *plein air*.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Jurecskó László–Kishonhy Zsolt (szerk.): *Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig*. MissionArt Galéria, Miskolc, 1992.

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Murádin Jenő: *Katz Márton, Agrícola Lúdia*. Print Páros Bt., Budapest, 2004.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

ANDRÁSY Zoltán (Sibiu, 1910 – Cluj, 2006) Și-a început studiile la Școala de Arte Frumoase din Cluj, absolvind pe urmă Academia de Belle Arte din București, în 1933. După perioada șederii sale în București, s-a mutat în Cluj-Napoca. Până în 1975 a fost profesor la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu”. Prima sa expoziție individuală a avut loc în Cluj. În 1939 a devenit membru al Breslei Barabás Miklós, participând la expozițiile de grup, pe lângă care a organizat și expoziții personale. Dintre expozițiile internaționale, cele mai importante au fost participarea la a 28-a și, respectiv, a 30-a ediție a Bienalei de la Veneția, la cea din urmă fiind premiat. Artă sa grafică ocupă un loc la fel de important ca și pictura. Lucrările sale acoperă o selecție tematică largă, de la tonul liric al peisajelor până la probleme de inspirație socială.

Bibliografie:

Andrásy. catalog de expoziție, Cluj-Napoca, 1981.

Banner Zoltán: *Erdélyi magyar művészet a XX. században*. Budapesta, 1990.

Murádin Jenő: *A Barabás Miklós Céh*. Kriterion, Bukarest, 1978.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

APOSTU Ghiorgi (Bozienii de Sus, 1937 – Cluj, 2009) Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj, și-a îmbogățit cunoștințele de specialitate și în Italia, unde a beneficiat de o bursă de studiu. A fost profesor al Institutului de Arte Plastice din Cluj, la catedra de pictură. A deschis expoziții personale îndeosebi la Cluj, dar a participat și la numeroase expoziții, din care menționăm al IV-lea Trofeu internațional Numana ars, Roma (1975). Cât privește concepția artistică, Apostu și-a propus dezvoltarea unui stil în spiritul tradițiilor românești. Include astfel în pânzele sale spiritul datinilor și obiceiurilor străvechi, fiind preocupat și de comuniunea omului cu natura.

Bibliografie:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P., Cluj-Napoca, 1974.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoită Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Horia Horșia: *Despre Ghiorgi Apostu*. în *Arta*, coord. Vasile Drăguț, an 28, nr. 4, București, 1981, 19.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

ÁCS Ferenc (Cluj, 1876 – Cluj, 1949) Și-a început studiile de artă la Budapesta, sub îndrumarea lui Székely Bertalan. La München se înscrie la școala liberă a lui Hollósy Simon, pe urmă studiază la Academie cu Franz Lenbach și Herterich. Începând cu 1897 petrece mai multe veri la colonia de la Baia Mare. Își încheie studiile în 1906 în clasa de master al lui Lotz Károly. În 1906 se stabilește la Cluj, unde înființează o școală liberă în care pregătea elevii conform noilor tendințe din artă. El poate fi considerat cel dintâi promotor al impresionismului în Transilvania. Din 1902 participă sistematic la expoziții în țară și în străinătate. În 1911 a organizat prima expoziție impresionistă ardelenască. A pictat mai ales peisaje. Una dintre capodoperele sale este portretul soției, care se păstrează la Muzeul de Artă din Cluj.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.
Murádin Jenő: *Ács Ferenc, az impresszionizmus erdélyi úttörője*. Litera–Veres, Székelyudvarhely, 2008.

BALÁZS Péter (Vlaha, 1919 – Cluj, 2003) Pictor și grafician. Și-a început studiile de artă la Târgu Mureș, unde l-a avut drept maestru pe Bródy András, după care a fost admis la Institutul de Arte Plastice din Cluj. Aici a studiat sub îndrumarea maestrilor Szolnay Sándor și Szervátiusz Tibor. Între 1935-1938 a studiat la Baia Mare. Din 1939 participă des la expozițiile Breslei Barabás Miklós din Cluj. Creațiile sale sunt de inspirație folclorică, cu tematici preponderent clasice.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Tibori Szabó Zoltán: *Balázs Péter*. Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2002.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

BALLA József (Arad, 1910 – Baia Mare, 1991) Între 1943-1944 a fost studentul Academiei de Arte din Budapesta. După încheierea celui de-al Doilea Război Mondial s-a mutat la Baia Mare. Din anii 1970 și-a petrecut verile în taberele de creație de la Lăzarea, menținând această activitate până la sfârșitul vieții. A participat la numeroase expoziții naționale și internaționale, precum cele din Ungaria și Germania. În 1968 a fost decorat cu gradul I al Ordinului Meritului Cultural. Deși și-a desfășurat aproape toată activitatea artistică la Baia Mare, stilul lui diferă de cel specific școlii băimărene. Tematica sa cuprinde problemele și întrebările sociale scoase la iveală de destinele individuale. Tratează tot ceea ce vede cu o oarecare proiectare sugestivă, folosind culorile într-o modalitate expresivă.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Muhi Sándor: *Balla József*. Kriterion, Bukarest, 1985.

BĂLȚATU Adam (Huși, 1899 – București, 1979) A studiat la Academia de Arte din Iași, ca elev al lui Constantin Artachino și Gheorghe Popovici. Între 1920-1921 a studiat la Roma. A fost membru al grupărilor artistice „Tinerimea artistică” și „Grupul nostru”. Între 1950 și 1966 a fost profesor al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București. Pânzele și acuarelele sale excepționale figurează des în licitații.

Bibliografie:

Mircea Deac: *50 de ani de pictura (1890-1940)*. OID.ICM, București, 1996.

Maria Dumitrescu: *Adam Bălțatu*. Meridiane, București, 1970.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

BENE József (Daia, 1903 – Ulm, 1986) Profesor la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu”. Și-a efectuat studiile la Academia de Arte de la București, sub îndrumarea maestrului Camil Ressu. Pictura sa este bazată pe simboluri și alegorii (prezentate în genul peisajului, portretului și nudului). Îi este caracteristică encaustica, o tehnică de pictură antică, bazată pe folosirea cerii topite în pigment.

Bibliografie:

Jánosházy György: *Bene József*. Kriterion, Bukarest, 1980.

Alexandra Rus–Laura Ungureanu: *Expoziția retrospectivă József Bene*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 1973.

Mircea Țoca: *Bene József*. seria „Artiști Români”, Meridiane, București, 1976.

Vetró Artúr: *Bene József gondolok*. în „Korunk”, 1986, XLV., 8.

BERKES Antal (Budapesta, 1874 – Budapesta, 1938) Berkes Antal a absolvit în anul 1894 Școala Superioară de Arte Decorative din Budapesta. A întreprins o călătorie de studii la Paris. La începutul carierei a pictat peisaje, orientându-se treptat spre temeile citadine, fiind unul din cei mai importanți pictori ai metropolei (Paris, Budapesta) din Belle Époque. Din 1903 a participat la expozițiile realizate de Műcsarnok.

BOTIȘ Teodor (Gherla, 1938) Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj, Botiș și-a continuat studiile de specializare la București, sub îndrumarea pictorului Corneliu Baba. A predat apoi la Institutul de Arte Plastice din Cluj, în cadrul catedrei de pictură. A obținut Diploma de onoare a Bienalei internaționale de pictură de la Kosice, în 1986. A dezvoltat un stil de factură modernistă inspirat din motive tradiționale populare.

Bibliografie:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

BÖMCHES, Friedrich von (Brașov, 1916 – Wiehl, 2010) Și-a dobândit cunoștințele de artă cu Hans Eder, Fritz Kimm și Hans Mattis Teutsch. Între 1945 și 1950 s-a aflat într-un lagăr de concentrare sovietic. În 1978 s-a stabilit în R.F.G. Fiind un artist foarte fertil, multe lucrări ale sale au intrat în colecții muzeale. Lucrările sale, mai ales portrete compoziționale, se înrudesesc cu expresionismul german și cu arta existențialistă.

Bibliografie:

Raoul Șorban: *Friedrich Bomches*. Meridiane, București, 1975.

BÖRTSÖK Samu (Tápiószele, 1881 – Budapesta, 1931) Inițial a vrut să devină jurist, dar până la urmă a ales o carieră artistică, iar între 1902-1908 a studiat la școala liberă din Baia Mare. A urmat apoi școala liberă a lui Ferenczy Károly din Budapesta. În 1908 s-a întors la Baia Mare, unde s-a afirmat ca membru activ al școlii de artă. După trei ani a devenit președintele executiv al școlii, iar din 1927, fiind unul dintre urmașii lui Thorma, a devenit profesor la Colonie.

Creațiile lui se găsesc în colecțiile de la Budapesta, unele la Galeria Națională Maghiară (Magyar Nemzeti Galéria), iar pictura intitulată *Havas boglyák* se află la Muzeul de Arte Frumoase (Szépművészeti Múzeum). Pictura sa urmărește tradiția școlii băimărene, se inspiră din natură și se concretizează mai ales în peisaje. Motivele tipice și recurente ale artei sale sunt elementele de natură din imediata apropiere, precum panorama văzută din atelierul său, Dealul Crucii din Baia Mare sau câpițe de fân observate în toate anotimpurile, care devin o temă inepuizabilă a artei sale.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Boros Judit–Szücs György: *A nagybányai művésztelep*. Litera-Veres, Székelyudvarhely, 2008.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

Réti István: *A nagybányai művésztelep*. Vince Kiadó, Budapest, 2004.

BRÓSZ Irma (Covasna, 1911 – Cluj, 1976) A studiat la Școala de Arte Frumoase din Cluj, sub îndrumarea profesorilor Catul Bogdan și Aurel Ciupe. După desființarea acesteia, în 1933, își continuă studiile la București, în clasa profesorului Camil Ressu. A fost membră a Breslei Barabás Miklós, participând la toate expozițiile de grup ale acesteia. Verile studenției le petrece la colonia artistică de la Baia Mare, unde intră în contact cu arta lui Krizsán János și cercetările vizuale de avangardă ale lui Ziffer Sándor. Este renumită pentru remarcabilele lucrări în pastel, tehnica preferată în cea de-a doua parte a carierei sale artistice.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Murádin Jenő: *Expoziția comemorativă Brósz Irma emlékkiállítás*. Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 1979.

BRUDAȘCU Cornel (Tușa, 1937) Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj, a participat la numeroase expoziții colective și a deschis expoziții personale în țară și în străinătate, inclusiv în Statele Unite (Virginia, Carolina de Nord). Cornel Brudașcu s-a remarcat în anii '70 prin lucrări de factură hiperrealistă. Astfel, el s-a impus în cadrul neoavangardei românești, care a experimentat în mediul picturii.

Bibliografie:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

CIATO HORDOVAN Doina (Sibiu, 1934) Doina Ciato Hordovan a absolvit Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București. A deschis expoziții personale la Cluj, Miercurea-Ciuc și București, participând și la expoziții colective în țară și peste hotare. În perioada anilor '70–'80 experimentează cu căi moderniste în cadrul picturii, bazate pe o reprezentare figurativă sintetică, care valorifică și substratul cultural tradițional.

Bibliografie:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

Mircea Deac: *Pictura românească 1964*. Meridiane, București, 1965.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

CIUCURENCU Alexandru (Ciucurova, 1903 – București, 1977) Își începe studiile de specialitate sub îndrumarea lui G.D. Mirea și Camil Ressu la Școala de Belle-Arte din București. În perioada 1926-1928 petrece verile în cadrul Coloniei de artiști de la Baia Mare. Expune pentru prima dată la Salonul Oficial din 1930. Își continuă studiile la Paris, la Academia Julian și mai apoi în atelierul lui André Lhote. Perioada timpurie a carierei sale stă sub semnul postimpresionismului, pentru a evolua spre abstract, după o fază intermediară fovistă. Toate aceste influențe le-a contopit într-un stil propriu, al căru caracteristică rămâne folosirea culorii.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Vasile Florea: *Ciucurencu*. ARC 2000, București, 1995.

Dan Grigorescu: *Alexandru Ciucurencu*. Meridiane, București, 1965.

Radu Ionescu: *Ciucurencu*. Meridiane, București, 1987.

Radu Ionescu: *Ciucurencu*. SemnE, București, 2004.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

CIUPE Aurel (Lugoj, 1900 – Cluj, 1988) Și-a început studiile la Baia-Mare, în 1916, sub îndrumarea lui Réti István. În 1919 studiază la Academia de Arte din București, iar apoi, până în 1922, a fost studentul Academiei Julian din Paris. Prima expoziție personală o are la Lugoj în 1924. Stabilindu-se la Cluj în 1925, a fost unul din profesorii fondatori ai Școlii de Arte Frumoase din acest oraș. Efectuează călătorii de studiu la Roma, Paris (1927, 1957), Veneția (1927) și Viena (1959, 1968). Începând din 1925 până în 1944 participă la Salonul Oficial din București. În 1930 se numără printre inițiatorii Expoziției Artiștilor Plastici Ardeleni, organizată la Cluj, la care și participă, în același an organizând, la Timișoara, primul Salon al Artei bănățene. În perioada interbelică este custodele Pinacotecii din Târgu-Mureș, iar mai apoi directorul Muzeului Banatului. Între 1950–1956 a fost rectorul Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu”. În cadrul acestei școli a unificat valorile expresionismului și ale picturalității specifice Școlii de la Paris.

Bibliografie:

V. Dumitru Bonta: *Maeștrii unei generații*. I, Macarie, Târgoviște, 1999.

Aurel Ciupe: *Născut odată cu secolul*. volum memorialistic îngrijit de Mircea Goga, Dacia, Cluj-Napoca, 1998.

Mircea Deac: *Aurel Ciupe*. Dacia, Cluj-Napoca, 1978.

Negoită Lăptoiu: *Aurel Ciupe*. în *Incursiuni în plastica românească*. II, Dacia, Cluj-Napoca, 1987.

Petre Oprea: *Destine pictoricești*. Maiko, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

Raoul Șorban: *Aurel Ciupe*. Meridiane, București, 1967.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, 1977.

CS. ERDŐS Tibor (Berettyóújfalu, 1914) A fost studentul Academiei de Arte din Budapesta, unde i-a avut drept maeștri pe Szőnyi István și Varga Nándor Lajos. Revenind acasă, s-a stabilit la Oradea, unde și-a desfășurat activitatea până în 1949. Apoi a fost angajat ca profesor de pictură la Institutul de Arte Plastice din Cluj. Între 1957-1974 a lucrat ca scenograf la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj. A participat la numeroase expoziții colective și personale, precum cele de la Cluj și Oradea. În 1971 a avut o expoziție personală la Galeria Națională a Ungariei din Budapesta. A expus la multe expoziții colective ale Breslei Barabás Miklós din Cluj. O temă frecventă a picturii sale sunt peisajele urbane, în care pictează scene din cele două orașe unde și-a desfășurat activitatea, Cluj și Oradea, dar s-a remarcat și prin pictarea portretelor și a naturilor statice, în care se pot observa influențe folclorice.

Bibliografie:

Cs. Erdős Tibor: catalog de expoziție, Cluj, 1979.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

U.A.P. Cluj: *Lexiconul artiștilor români contemporani*. Genesis Tipo, Cluj-Napoca, 1998.

DADAY Gerő (Alba Iulia, 1890 – Budapesta, 1979) Pictor și grafician. Studiază pedagogia artei, după care, în 1912, frecventează școala liberă din Baia Mare. După terminarea studiilor se stabilește mai întâi la Cristuru Secuiesc, apoi la Budapesta. La sfârșitul anilor 1920 îl găsim la München, unde studiază, susținut de o bursă. După întoarcere, debutează cu expoziții la Cluj Napoca, Târgu Mureș și Budapesta. Pictează în primul rând peisaje și portrete, precum și scene cu tematici religioase sau istorice.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

DUMITRIU Ion (Galați, 1943 – București, 1998) Pictorul a absolvit Facultatea de Arte Plastice și secția de muzeologie a Institutului „Nicolae Grigorescu” din București. A debutat la Ateneul Tineretului, după care au urmat numeroase expoziții tematice regionale, naționale și internaționale printre care amintim Berlin, Londra, Beijing, Trienala de la Sofia unde a obținut diploma de onoare și Kosice unde a obținut premiul Bienalei (1988). A dezvoltat o artă modernistă, conceptuală, în care pământul sub toate aspectele sale este elementul central. Analogiile cu elementele hiperrealiste și atmosfera picturii metafizice nu au întârziat să apară în critica de specialitate.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoită Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1998.

Gheorghe Crăciun–Mircea Nedelcu: *Images and Texts*. Paralela 45, București, 2000.

Adrian Guță–Ioan Bogdan Lefter: *Carte cu Ion Dumitriu-O viață de pictor*. Paralela 45, București, 1999.

ELAȘ Leonid (Visoca, 1929) Pictor, grafician și specialist în artă decorativ-textilă, a absolvit Institutul de Arte Plastice din Cluj, urmând apoi o specializare de un an la Academia de Belli Arti din Roma. Aici Ministerul italian al Instrucțiunii Publice i-a acordat un premiu pentru lucrarea teoretică publicată în Buletinul Oficial „Civis” din Roma. A combinat cu succes activitatea artistică de natură teoretică cu cea practică, publicând cronici de artă, susținând conferințe pe teme artistice, redactând inclusiv cursuri de artă decorativă, dar în același timp participând la expoziții naționale și internaționale, lucrările sale aflându-se în colecții din Franța, Grecia, Spania, SUA, Canada etc. Tematica sa predilectă este peisajul, caracterizat de o viziune simplificată asupra naturii și obiectelor, cu tușe spontane și tonuri puternice.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoită Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1998.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

ENEA Nicu (Valea Arinilor, 1897 – București, 1960) Studiile de specialitate le face în cadrul Academiei de Belle Arte din București. Expune pentru prima dată în 1928, la „Salonul Ateneului” și la „Salonul Oficial”, unde este premiat. Prima expoziție personală o organizează tot la Ateneul Român din București, în 1929. În 1935 participă la Expoziția Internațională de la Paris și obține medalia de argint. Participă la expoziția de grup a „Tinerimii Artistice” din 1947. În 1965 i se organizează, post-mortem, o amplă retrospectivă la Muzeul Regional Bacău, care va fi itinerată în mai multe orașe.

Bibliografie:

Grigore V. Coban: *Nicu Enea*. Muzeul Județean de Istorie și Artă Bacău, Bacău, 1979.

Mircea Deac: *50 de ani de pictură (1890-1940)*. OID.ICM, București, 1996.

Mircea Deac: *Expoziția retrospectivă Nicu Enea*. catalog de expoziție, Muzeul Județean de Istorie și Artă Bacău, Bacău, 1978.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

FARKAS Eszter (Nyírbátor, 1900 – Budapesta, 1983) Între 1924-1929 studiază la Baia Mare, unde-l are drept maestru pe Thorma János. Mai târziu frecventează școala privată a lui Szőnyi István. A lucrat printre altele și la colonia de pictori de la Miskolc, Ungaria. Prima expoziție a artistei a fost în 1937. În 1962 participă la o expoziție la Baia Mare în organizarea Galeriei Naționale a Ungariei.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

FERENCZY Iúlia (Murgești, 1909 – Cluj, 1999) Și-a început studiile la Școala de Arte Frumoase din Cluj, transferându-se la Timișoara în 1933. Studiază cu Popp Alexandru, Aurel Ciupe, Catul Bogdan și Romul Ladea. O putem regăsi și în cadrul școlii de la Baia Mare, unde studiază cu Nagy Oszkár, Ziffer Sándor și Krizsán János. Expune pentru prima dată în 1939, la Cluj, în cadrul expoziției organizate de Breasla Barabás Miklós. Prima expoziție personală a organizat-o în 1947 în sala oglinzilor a prefecturii clujene. După război, nu a aderat la principiile realismului socialist, ceea ce a atras excluderea ei din Uniunea Artiștilor Plastici. Artă sa a sintetizat principiile școlii băimărene și pe cele ale academiei clujene.

Bibliografie:

Tibori Szabó Zoltán: *Ferenczy Júlia*. Minerva Művelődési Egyesület, Kolozsvár, 2000.

FLĂMÂNDU Horea (Alba-Iulia, 1941) Sculptor, a absolvit Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București. A expus atât în țară cât și peste hotare (Paris, Roma, Atena), obținând premiul Bienalei Internaționale Euro Asia de la Ankara. Abordează o largă paletă tematică, de la tradiționala artă figurativă până la o linie expresiv-abstractă de inspirație folclorică. A realizat și lucrări de for public, dar și obiecte lipsite de funcționalitate ce trădează un fin simț al umorului.

Bibliografie:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Mircea Grozdea: *Sculptori români contemporani*. Meridiane, București, 1984.

Constantin Prut: *Dicționar de artă modernă și contemporană*. Univers Enciclopedic, București, 2002.

GÁLL Ferenc (François) (Cluj, 1912 – Paris, 1987) A început să studieze sub îndrumarea lui Aurel Popp la Satu Mare, după care a continuat la Școala de Arte Frumoase din Cluj, iar între 1929 și 1933 la colonia artiștilor din Baia Mare sub îndrumarea profesorilor Krizsán János și Mikola András. La Roma a studiat cu Umberto Coromaldi, iar din 1936 a studiat la Paris cu André Devambez. În aceeași perioadă și-a expus lucrările la Cluj, unde lucra ca redactor la revista Tribuna. În cadrul artei transilvănene, respectiv al centrului de arte plastice din Cluj, Gall s-a remarcat drept pictorul cel mai apropiat de stilul impresionist.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

André Fiamont: *François Gall*. Monografie, Párizs 1978.

Gyulai Pál: *Gáll Ferenc köszöntése*. în *Utunk* 1982/15.

Kováts József: *Erdélyi festő Rómában*. în *Erdélyi Lapok*, 1932. március 3.

Kováts József: *Gáll Ferenc kolozsvári festőművész római kiállítása*. în *Keleti Újság*, 1933. május 28.

Vásárhelyi Z. Emil: *Gáll Ferenc festőművész kiállítása*. în *Erdélyi Helikon*, 1937/8.

HARȘIA Teodor (Filipișul Mare, 1914 – Cluj, 1987) În anul 1929 se înscrie la Școala de Arte Frumoase în atelierul profesorului Catul Bogdan, însă greutatea materiale îl determină să își întrerupă studiile în anul 1930. Totuși, Harșia continuă să frecventeze atelierul Școlii de Arte Frumoase din Cluj până când aceasta se mută la Timișoara în 1933. În anul 1939 Harșia expune lucrări la Expoziția de artă plastică organizată cu ocazia serbărilor „Astrei” la Cluj. Între anii 1949–1970, pictorul desfășoară o activitate didactică în cadrul Institutului de Arte Plastice din Cluj. În 1946, lucrări ale lui Teodor Harșia sunt expuse la expoziția Ateneelor populare „Nicolae Bălcescu” și „Józsa Béla” din Cluj, organizată în semn de solidaritate a diverselor naționalități din Transilvania. La Cluj, pictorul are mai multe expoziții personale în anii următori: 1948, 1953, 1962 (la Muzeul de Artă din Cluj). În 1975 expune pentru prima dată singur la București 136 de pânze, în sălile Teatrului Național. O expoziție importantă este și cea din 1984, o retrospectivă la Muzeul de artă din Cluj.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Velica Boari: *Catalog de expoziție Teodor Harșia*. Comitetul de cultură și educație socialistă al Județului Cluj, Uniunea Artiștilor plastici din R.S. România, Filiala Cluj-Napoca, Muzeul de artă Cluj Napoca, 1984.

Negoită Lăptoiu: *Teodor Harșia*. Meridiane, București, 1980.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

INCZE Ferenc (Gheorgheni, 1910 – Cluj, 1988) Unul dintre cei mai controversați artiști ai mediului artistic clujean. A absolvit Școala de Arte Decorative din Budapesta. Își continuă studiile la Academia de Artă din Viena, dar din cauza greutăților financiare e nevoit să le întrerupă, și în 1939 se stabilește la Cluj. Aici este marginalizat de mediul artistic și exclus din Uniunea Artiștilor Plastici din România, în 1954. A fost recunoscut abia după 1973, după primirea Medaliei de Argint a Salonului din Paris. Pictura sa este caracterizată de proporțiile distorsionate ale corpului uman, crescând mai mari decât mediul înconjurător, fapt ce construiește sistematic mitul personal al artistului.

Bibliografie:

Székelly Sebestyén György: *Incze Ferenc (1910-1988)*. Korunk–Komp Press és Quadro Galéria, Kolozsvár, 2010.

INCZE István (Târgu Secuiesc, 1905 – Târgu Mureș, 1978) A frecventat Școala de Arte Frumoase din Cluj, unde l-a avut maestru pe Aurel Ciupe, urmând apoi Academia de Arte Frumoase din București. A trăit la Târgu Mureș și prin urmare aici și-a desfășurat activitatea. A luat parte la expoziții atât în țară cât și peste hotare, între care o amintim pe cea de la Budapesta. Creația sa artistică a fost influențată de curentul post-impresionist, în special de opera lui Van Gogh.

Bibliografie:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. II, Meridiane, București, 1982.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

INCZE János Dés (Seini, 1909 - Dej, 1999) Membru al Breslei Barabás Miklós. Primele impresii artistice și le adună la Satu Mare în atelierul pictorului Aurel Popp, urmând ca la Baia Mare să fie îndrumat de Ziffer Sándor. În 1935 se stabilește la Dej, unde pictează până la sfârșitul vieții temele oferite de acest oraș pitoresc. Elementele cotidianului: străzile, piețele, casele mici, femeile aflate la taclale, bărbații care se duc la lucru, cântăreți ducând instrumente, săniile cu bivoli, devin toate teme mărețe pentru Incze. A efectuat călătorii în Italia, iar impresiile adunate acolo i-au influențat de asemenea pictura.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

KANCSTURA István (Budapesta, 1941) Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România din 1968, din 1994 membru al reînființatei Bresle Barabás Miklós, al cărui președinte a și fost în perioada 1995–1996. În 1965 a absolvit Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu”, considerându-l pe Kádár Tibor drept maestru. Prima expoziție personală a organizat-o în 1967 (Galeria Veche, Cluj) cu titlul „Ritmuri orizontale”. Artă lui am putea-o caracteriza ca o pictură cinetică, care se ocupă de problema fenomenului luminii și percepției.

Bibliografie:

Vasile Florea: *Artă românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

KLEIN József (Cernei, 1896 – Auschwitz/Melk an der Donau, 1945) Absolvind liceul din Arad, și-a continuat studiile la Academia de Arte din Budapesta. În 1919, după terminarea studiilor, a lucrat la colonia artistică de la Kecskemét, împreună cu Perrott Csaba Vilmos. La începutul anilor douăzeci s-a mutat la Baia Mare. Până la plecarea sa la Paris, a abordat subiecte specifice școlii băimărene, pictând în principal peisaje, naturi statice, nuduri. În 1925 a efectuat o călătorie la Paris, unde a intrat în contact cu noile curente artistice europene de avangardă, precum și cu reprezentanții lor de mare renume, precum Chagall, Utrillo, Picasso sau Foujita. Reîntors acasă și influențat de experiențele din străinătate, s-a orientat spre o nouă modalitate de tratare a formei cu influențe de expresionism, constructivism și neoclasicism. Expozițiile din Cluj, Timișoara, Baia Mare și București la care a participat, au demonstrat această nouă viziune artistică. În 1932, după o expoziție la Baia Mare, în urma căreia câțiva studenți au fost exmatriculați din cauza viziunii politice, s-a format o grupare artistică independentă sub conducerea lui Klein. În concepția artistică a acestei grupări o temă principală a devenit latura socială a picturii, precum și viziunea naturii, contradictorie celei clasice.

Bibliografie:

Balázsné Csizér Lilla: *Klein József és Nagybánya*. In *Korunk*, 1974, 2.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

Murádin Jenő: *Klein József*. Kriterion, Bukarest, 1977.

KUDOR DUKA István (Huedin, 1974) Își începe studiile de artă la Liceul de Arte din Cluj, urmând ca în 1992 să se înscrie la cursurile Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj. După încheierea studiilor funcționează ca profesor al institutului. Dintre expozițiile pe care le-a avut remarcăm expoziția MOSS de la Lethaby Gallery din Londra în 2009, expoziția „Re-Location 2” din Luxemburg și expoziția „Under Natural Circumstances” de la galeria MONDEM la Debrecen. Dintre expozițiile sale din țară o remarcăm pe cea de la Palatul Brâncoveanu din Mogoșoaia, precum și expoziția „Fin de siècle” de la Sala Dalles, București. Picturile sale sunt considerate creații de referință ale artei figurative din Cluj.

LAZĂR Anton (Casimcea, 1913 – Cluj, 1997) A studiat la Academia de Arte Frumoase din București, unde a devenit elevul preferat al lui Camil Ressu. În anul 1951 s-a stabilit definitiv la Cluj pentru a profesa în calitate de cadru didactic al Liceului de Artă și ulterior membru al catedrei de pictură a Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu”. Activitatea didactică îl conduce spre realizarea unor lucrări de pictură monumentală și îndeosebi mozaicuri de for public. Creația personală cuprinde o variată paletă tematică, înglobând deopotrivă peisaje, naturi statice, portrete, dar și compoziții istorice, secvențe rurale sau scene de inspirație muncitorească. Peisajele sunt însă predominante și li se atribuie o mai mare importanță. În anul 1988 Muzeul de Artă din Cluj a organizat o importantă retrospectivă cu caracter aniversar în onoarea artistului.

Bibliografie:

Negoită Lăptoiu - Luciana Hâncu: *Expoziție retrospectivă Anton Lazăr*. Muzeul de Artă, Cluj, 1989.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MACALIK Alfréd (Viena, 1888 – Oradea, 1979) Își începe studiile la Academia de Belle Arte din Cracovia, în clasa profesorului Theodor Axentovici, în 1910. Un an mai târziu se transferă la Budapesta, unde continuă să studieze cu profesorul Balla Ede. Expune pentru prima dată în 1919, la Oradea. În 1925 ține cursuri la Școala de Vară din Oradea, iar în 1930 redeschide școala de pictură în Palatul Ullman din localitate. În 1926 organizează o expoziție personală la Cracovia, în urma unei călătorii de studii. Perioada petrecută la Baia Mare se va materializa într-o expoziție organizată în 1929 la Oradea.

Bibliografie:

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Mircea Țoca: *Artiști orădeni*. Meridiane, Oradea, 1983.

Maria Zintz: *Artiști plastici la Oradea 1850 – 1950*. Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, 2009.

MATTIS TEUTSCH Waldemar (Sfântu Gheorghe, 1950) Nepotul celebrului avangardist Hans Mattis Teutsch a absolvit Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu” din București, la clasa de pictură a lui Corneliu Baba. A devenit apoi cadru didactic la Liceul de Artă din Brașov. A luat parte la numeroase expoziții atât în țară cât și peste hotare, obținând diverse distincții, printre care premiul pentru acuarelă *Sinaide Ghi* la Roma (1988). A deschis inclusiv expoziții personale la București, New York, Budapesta, Paris. În ceea ce privește creația sa artistică putem spune că după însușirea tehnicilor tradiționale, realizând inclusiv lucrări de for public, a căutat noi medii de exprimare plastică. Le-a găsit în holografie, tehnică în care s-a inițiat la Institutele din Köln și Basel. Astăzi este considerat

unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai artei holografice. Creația sa a fost recompensată cu premiul *Shearwater* pentru holografie în 2003.

Bibliografie:

Almási Tibor: *Mattis Teutsch Waldemar*. Mentor, Marosvásárhely, 2011.

Alexandru Cebuc–Negoită Lăptoiu–Vasile Florea: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2009.

MAXA Florin (Teius, 1943) Absolvent al Institutului de Arte Plastice din Cluj la clasa pictorului Aurel Ciupe. A devenit șeful catedrei de pictură, iar apoi decanul Facultății de Arte Plastice a Universității de Artă și Design Cluj. Membru UAP, a deschis expoziții personale (Cluj, București, Kampen – Olanda) și a participat la numeroase expoziții colective în țară și peste hotare, obținând o serie de premii printre care amintim 20th Century Award of Achievement (1992) și World Intellectual of 1993, Cambridge, Anglia. S-a remarcat în pictură printr-un stil modernist, impunând o nouă viziune asupra formei picturii de șevalet, renunțând la formatul rectangular. A creat obiecte libere, suspendate, pictate atât pe avers cât și pe revers. Lucrările sale se situează în zona obiectelor pictate, ce exploatează calitățile materialului suport și, deși nu au primit încă un nume, critica vorbește despre linia unui post-constructivism inedit.

Bibliografie:

Congruențe. In: *Arta*, 1981, 6.

Alexandru Cebuc–Negoită Lăptoiu–Vasile Florea: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2000.

Andrei Pintilie: *Tendances constructivistes dans l'art roumain contemporain*. In: *Revue Roumaine de l'Histoire d'Art* Série Beaux-Arts, vol XX, 1983.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MÁRKUS Imre (Arad, 1872 – ?) A studiat la Școala de Desen (Mintarajiskola) din Budapesta, după care a frecventat cursurile școlii libere din Baia Mare. În 1898 a avut o expoziție la Múcsarnok, Budapesta. În 1930 s-a deschis o amplă expoziție din creațiile lui la Galeria Națională a Ungariei din Budapesta.

MIKLÓSSY Gábor (Oradea, 1912 – Cluj, 1998) Între 1935-1940 studiază la Academia de Arte din Budapesta, la maestrul Rudnay Gyula, al cărui asistent este între 1940-1942. La începutul anilor 1940 frecventează colonia de la Baia Mare. A obținut numeroase premii, încă de la debut. După război se stabilește la Oradea, iar din 1949 (până în 1977) devine profesor la Institutul de Arte Plastice "Ion Andreescu" din Cluj. Participă la Bienala de la Veneția, obține Premiul de Stat și devine Mastru Emerit al Artei. Arta sa parcurge multe etape, de la arta postimpresionistă, trecând prin realismul socialist, păstrând mereu valorile artei figurative.

Bibliografie:

Sűmegi György: *Miklossy Gábor*. Kriterion, Kolozsvár, 2009.

Székely Sebestyén György–Alexandra Rus–Sűmegi György: *Miklossy Gábor. Az Akt / Nudul*, Grafycolor, Cluj, 2005.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MOHY Alexandru | MOHY Sándor (Derțin, 1902 – Cluj, 2002) Născut în Slovacia, artistul se va stabili la Satu Mare în 1908. Aici va studia sub îndrumarea artiștilor Aurel Popp și Endre Littecky. Va urma apoi Școala de Belle Arte din Cluj, unde îi va avea ca profesori pe Aurel Ciupe și Catul Bogdan. În timpul burselor de vară de la Baia Mare va intra în contact cu o serie de însemnați viitori artiști, printre care îi menționăm pe Ciucurencu și Irimescu. La rândul său va deveni apoi cadru universitar, conferențiar și apoi chiar prodecan al Catedrei de Pictură a Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj. Cultivă un stil sintetic-geometric foarte personal, ușor recunoscut în toate pânzele sale, indiferent de tematica abordată.

Bibliografie:

Negoită Lăptoiu: *Alexandru Mohi*. monografie, Meridiane, 1978.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

Laura Ungureanu: *Alexandru Mohi. Expoziție retrospectivă 1925–1975*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, 1975.

MOLDOVÁN István (Cluj, 1911 – Budapesta, 2000) A absolvit Școala de Arte Frumoase din Cluj. La Baia Mare și-a desăvârșit formația artistică sub îndrumarea lui János Thorma și János Krizsán. A luat parte la numeroase expoziții, în special din spațiul ardelean, în care și-a dobândit cunoștințele artistice, îndeosebi la Cluj, dar și la Budapesta. Nu mai este deloc surprinzător, ținând cont de activitatea sa expozițională, că lucrările sale se află în colecțiile Muzeului Național de Artă din Budapesta, ale celui din Debrecen, dar și ale muzeelor din Cluj și Baia Mare. În ceea ce privește creația artistică tușele sale sunt mărunte, vibrante, trădând însă un interes pentru construcția formelor și sugerarea volumelor.

Bibliografie:

Kolozsváry Moldován István. catalog de expoziție, 1985.

Biró Béla: *Két kolozsvári tárlat*. In: *Erdélyi Helikon*, 1943, 11.

Felvinczi Takacs Zoltán: *Kolozsváry- Moldován Béla*. prefață la catalogul expoziției din Cluj, 1943.

György Laszlo: *Két kolozsvári kiállítás*. In: *Termés*, 1943.

Maksay László: *Moldován István műtermében*. In: *Művészet*, 1976, 6.

NAGY Imre (Jigodin, 1893 – Miercurea Ciuc, 1976) A studiat la Academia de Arte din Budapesta între 1918 și 1920, unde a fost studentul lui Edvi Illés Aladár, după care al lui Olgyai Viktor. Din 1920 a studiat la Kecskemét cu profesorul Révész Imre. În anii '30 a lucrat împreună cu prietenul său, Aba-Novák

Vilmos, la Jigodin. Din 1949 a predat o scurtă perioadă la Institutul de Arte Plastice din Cluj. Ca recunoaștere a talentului său primește premiul „Zichy Mihály” pentru grafică în 1939, iar în 1957 premiul de Maestru Emerit al Artei (România). În 1973 ia naștere lângă casa natală Galeria Nagy Imre, cu ocazia împlinirii a 80 de ani. După moartea lui Nagy Imre în această clădire s-a amenajat o expoziție permanentă cu lucrările pictorului, care depășește 6.000 de exponate.

Bibliografie:

Gazda József: *Nagy Imre*. Kriterion, Bukarest, 1972.

Negoitǎ Lǎptoiu: *Nagy Imre*. Meridiane, București, 1975.

Nagy Imre, *Főljegyzések*. Kriterion, Bukarest, 1979.

Sűmegi György: *Zsögödi Nagy Imre magyarországi vándorkiállítása*. In: *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve*, XLVII. Veres László–Viga Gyula (szerk.). Miskolc, 2008. 832–839.

Szabó András: *A bőfény festője*. Pallas–Akadémia, Csíkszereda, 2006.

NAGY István (Minsintea, 1873 – Baja, 1937) Pictorul originar din Secuime este o figură emblematică a picturii de peisaj. Și-a făcut studiile la Budapesta, München și Paris, la Academia Julian. Până la Primul Război Mondial a lucrat mai ales în Ciuc și zona Gheorghenilor și a participat la expoziții cu peisaje și portrete. A realizat lucrări de un dramatism acut pe fronturile din Primul Război Mondial. În 1919 s-a stabilit în Ungaria, dar în anii '20 a avut mai multe expoziții la Cluj și la Brașov. Arta sa, de factură dramatic-expressionistă, a exercitat o mare influență asupra multor artiști maghiari și români. În perioada interbelică a realizat și lucrări nesemnate, pe care le valorifica în afara contractului pe care îl avea cu firma Singer-Wolfner. Studiul lui Lucian Blaga despre el este una dintre cele mai profunde analize ale operei și anvergurii artei lui Nagy István.

Bibliografie:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Lóranth László–Sűmegi György: *Nagy István*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 2007.

Murádin Jenő: *Nagy István*. Kriterion, Bukarest, 1984.

Solymár István: *Nagy István*. Képzőművészeti Alap, Budapest, 1977.

PACEA Ion (Horopani, 1924 – București, 1999) A studiat la Institutul de Arte Plastice Nicolae Grigorescu din București, unde i-a avut profesori pe Camil Ressu, Jean Al. Steriadi și Alexandru Ciucurencu. A avut expoziții personale, dar lucrările sale au fost prezentate și la Saloanele Oficiale și în cadrul unor expoziții de artă românească într-o serie de capitale europene, printre care Berlin, Praga, Moscova și Sofia. Dezvoltă un stil de tip modernist, caracterizat prin simplificarea și sintetizarea formelor. Modalitatea de tratare a formei îl apropie de arta abstractă, unde culoarea deține un rol primordial. Folosește o gamă cromatică luminoasă, obținută din tonuri calde. Abordează genuri tematice clasice: peisaje, naturi statice, compoziții.

Bibliografie:

Mircea Deac: *Bițan, Gheorghiu, Pacea, Caragea*. catalog pentru Bienala de la Veneția, București, 1964.

Henri Catargi: *Ion Pacea*. Meridiane, București, 1966.

Dan Grigorescu: *Ion Pacea*. Meridiane, București, 1976.

PALLADY Theodor (Iași, 1871 – București, 1956) Theodor Pallady a studiat mai întâi ingineria la Politehnica din Dresda (1887–1889), de unde pleacă la Paris. Din 1889 devine student la Academia de Belle-Arte din Paris, iar trei ani mai târziu intră în atelierul lui Gustave Moreau, unde-i va avea colegi pe Henri Matisse, de care îl va lega o strânsă prietenie, pe Georges Rouault și pe Albert Marquet. Debutul expozițional și-l face în cadrul Salonului din Paris și al Expoziției Universale din 1900. Prima expoziție personală o are în 1904 la Ateneul Român din București. În 1928 organizează o expoziție personală la Galeria Eugene Blot din Paris, iar în 1932 participă la Salonul din Tuileries. Expune la Bienala de la Veneția la edițiile din perioada 1940–1942.

Bibliografie:

Henri B. Blazian: *Pallady*. Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1958.

Alexandru Cebuc: *Theodor Pallady*. Monitorul Oficial, București, 2008.

Mircea Deac: *250 pictori români 1890-1945*, MEDRO, București, 2003.

Camil Ressu: *Cuvântare ținută la deschiderea expoziției Pallady*. 5 mai 1955.

Raoul Șorban: *Theodor Pallady*. Meridiane, București, 1975.

PASCU Eugen (Zenta, 1895 – Baia-Mare, 1948) În 1914 se înscrie la Școala Superioară de Arte Frumoase din Budapesta, la secția sculptură, unde studiază cu Ferenczy Károly și Zemplényi Tivadar. Începând cu același an își petrece vacanțele ca elev al Școlii libere de Pictură de la Baia Mare, sub îndrumarea lui Réti István. În 1916 expune la Salonul Național de la Budapesta. Activitatea artistică bogată îi aduce, în 1926, numirea ca profesor la Școala de Arte Frumoase din Cluj. La scurt timp părăsește atât școala clujeană cât și practica sculpturii, reorientându-și activitatea artistică spre grafică.

Bibliografie:

Pascu Eugen (1895–1945). catalog expoziție, Muzeul Regional Maramureș – Secția de Artă, Baia-Mare, 1962.

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Negoitǎ Lǎptoiu: *Incursiuni în plastica transilvană*. Dacia, Cluj-Napoca, 1981.

Mihai Muscă: *Eugen Pascu*. catalog expoziție, Muzeul Județean Baia-Mare, decembrie 1974-ianuarie 1975.

PAȘTINĂ Ovidiu (Alba-Iulia, 1934) Absolvent al Institutului de Arte Plastice Ion Andreescu din Cluj, a devenit apoi profesor la Școala Populară de Artă din Ploiești. A luat parte la expoziții naționale, fiind apoi recompensat cu Premiul Ion Andreescu al Academiei Române. Lucrările sale se află atât în muzee din țară cât și în colecții private de peste hotare (SUA, Germania, Elveția etc). Creația sa artistică cuprinde o gamă tematică largă ce include portrete, peisaje, compoziții și chiar lucrări de for public din piatră naturală sau executate în tehnica mozaicului.

Bibliografie:

Barbosa Octavian – *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

PÁLL Lajos (Corund, 1938) Provine dintr-o familie de olari cu o tradiție de mai multe generații. Și-a început studiile la Liceul de Arte din Târgu Mureș. În 1956 a fost admis la Institutul de Arte Plastice, unde și-a continuat studiile sub îndrumarea lui Kádár Tibor și Mohy Sándor. A participat la numeroase expoziții colective și individuale. A avut expoziții în Elveția, Italia, Austria, Germania, Cluj, Târgu Mureș, Miercurea Ciuc, Budapesta, Szeged. A fost onorat cu mai multe premii pentru activitatea artistică: în 1998 a primit premiul Pro Cultura Hungarica, în 2002 a primit titlul de Artist Emerit al Republicii Ungare, iar în 2006 i-a fost oferită Crucea de Aur pentru Merit a Republicii Ungare. Creațiile sale se găsesc în mai multe colecții: Muzeul din Miercurea Ciuc, Galeria din Târgu Mureș și Muzeul din Odorheiu Secuiesc. În alegerea temelor a fost inspirat în mare parte de mediul ambient imediat, mai ales de satul natal, pe care l-a surprins în diverse compoziții.

Bibliografie:

Banner Zoltán: *Erdélyi magyar művészet a XX. században*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1990.

Gálfalvi György – Kozma Huba: *Páll Lajos 70 éves*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 2008.

PILIUȚĂ Constantin (Botoșani, 1929 – București, 2003) Studiază cu Alexandru Ciucurencu la Institutul de Arte Plastice Nicolae Grigorescu din București. Participă la majoritatea sintezelor de artă românească din străinătate în perioada 1964-1979. Expune la Salonul Independenților de la Paris în 1973, revenind în Franța în 1977, la Cagnes-sur-mer, pentru Festivalul internațional de pictură. Organizează expoziții personale la Veneția în 1967 și la Malmö în 1970.

Bibliografie:

Mircea Deac: *Umanismul revoluționar în arta plastică românească*. Sport-Turism, București, 1984.

Vasile Florea: *Artă românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Vasile Grigore: *Scrieri despre artă*. ARC 2000, București, 1998.

Negoitță Lăptoiu–Ștefan Borghida–Vasile Drăguț: *111 Contemporary Painters*. Artis, București, 1980.

Ion Marina: *C. Piliuță*. Meridiane, București, 1969.

PLUGOR Sándor (Chichiș, 1940 – Sfântu Gheorghe, 1999) Și-a început studiile la Școala de Artă din Târgu Mureș, continuându-le la Institutul de Arte Plastice Ion Andreescu din Cluj, sub îndrumarea lui Miklóssy Gábor. Debutul expozițional are loc în 1964 la Galeria Casa Matei din Cluj. A călătorit mult, totodată petrecând mult timp în cadrul diverselor tabere de creație din țară și străinătate. Arta sa cuprinde, pe lângă pictură, ilustrații de carte și reviste, decoruri și costume pentru Teatrul Tamási Áron din Sfântu Gheorghe, precum și schițe inspirate de poeziile lui Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Illyés Gyula, respectiv dramele lui Sütő András. În perioada de final a carierei a realizat desene în tuș de mari dimensiuni, cu teme biblice, fiind recunoscut drept unul dintre cei mai importanți graficieni contemporani din Transilvania.

Bibliografie:

Barbosa Octavian: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

Miklóssy Mária: *Plugor Sándor*. catalog de expoziție, Muzeul Național Secuiesc și Centrul de Cultură Arcuș, Cova-print, Sfântu Gheorghe, 2009.

PODLIPNY Julius (Bratislava, 1898 – Timișoara, 1991) A studiat cu maestrul Réti István la Academia de Arte din Budapesta, a pictat la coloniile de la Kecskemét și Baia Mare. În 1926 s-a stabilit la Timișoara, unde a avut o școală privată de arte, apoi a devenit profesor la Școala de Arte Frumoase, mutată de la Cluj în capitala Banatului. Pastelurile și uleiurile (rare) ale sale au sugestie metafizică, o atmosferă de vis, arcadic, dar sensibil la realitățile sociale. Față de lucrările sale de o mare calitate artistică s-a arătat interesat mai ales comerțul de artă german.

Bibliografie:

Mircea Deac: *Afirmări*. Facla, Timișoara, 1976.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

Annamarie Podlipny-Hehn: *Da-sein/Conte*. Schițe dintr-un secol. Memoriile lui Podlipny. Timișoara, 2011.

POPP Alexandru (Dieci, 1868 – Timișoara, 1949) A studiat la Budapesta, Paris și München. A realizat multe lucrări monumentale, pictură murală și decorațiuni arhitectonice, în parteneriat cu Lotz Károly. Între 1897 și 1921 a predat la Școala de Arte Decorative de la Budapesta. Reîntors în Ardeal, devine directorul Școlii de Arte Frumoase din Cluj, mai apoi din Timișoara. A lucrat mai ales în genul portretului și peisajului, multe dintre acestea fiind realizate în Banat.

Bibliografie:

Negoitță Lăptoiu: *Incursiuni în plastica transilvană*. Dacia, Cluj-Napoca, 1981.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

POPP Aurel (Căuaș, 1879 – Satu Mare, 1960) Își începe studiile la Școala Superioară de Desen și Caligrafie din Budapesta, iar după înrolarea în armată, în 1904, urmează cursurile Academiei de Artă din Viena. Din 1911 beneficiază de o bursă la Academia Julian din Paris. Cariera sa timpurie a fost influențată de profesorii Székely Bertalan și Aggházy Gyula, care i-au facilitat împletirea canoanelor academismului cu normele modernismului. Expune la Salonul Oficial de la Budapesta în 1907, urmând ca în 1913 să expună la Salonul Independenților din Paris. Creația sa va fi definitiv marcată de experiența trăită pe fronturile războiului mondial. În 1921 expune la Cluj în cadrul Salonului Artiștilor Transilvăneni. De la această dată, creația sa se va dezvolta pe două coordonate: abordarea expresionistă a conținutului imaginilor reprezentate și tematica socială. Spre finalul carierei abordează compoziții cu tematică istorică.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Ludit Erdős–Doina Miclăuș: *Catalog patrimonial. 120 de ani de la nașterea pictorului Aurel Popp (1879-1960) – Gyűjteményes Katalógus születésének 120-ik évfordulója alkalmából*. catalog de expoziție, Muzeul Județean, Satu Mare, 1999.

Popp Aurél: *Ez is élet volt...* Dacia, Kolozsvár-Napoca, 1977.

PRESECAN Claudiu (Cluj, 1969) A studiat la Universitatea de Artă și Design din Cluj. În 2008 a susținut teza de doctorat, Magna Cum Laude, intitulată: „Peisajul, stare de spirit și expresie”. A studiat și Managementul Artelor la Universitatea de Vară Maastrich-Amsterdam din Olanda. A primit Medalia „Meritul Cultural”. A expus la Galeria HIM, Cluj; Galeria DNS, Graz, Austria; Galeriile Fortuna, Cluj și Galeria Arcade 24, Bistrița. Este președintele și cofondatorul Fundației Arta, Cluj, un spațiu dedicat artei contemporane din România și este membru al FITMA (Federația Internațională de Artiști Tsai-Mo).

Bibliografie:

<http://www.claudipresecan.com/>

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2001.

SĂLIȘTEANU Ion (Pitești, 1929) Absolvent al Institutului de Arte Plastice Nicolae Grigorescu din București, secția de pictură, unde l-a avut profesor pe Samuel Mütznér. A luat parte la un număr mare de expoziții îndeosebi în țară, dar și peste hotare, unde a fost recompensat cu Premiul Internațional de la Roma și Omagiul lui Picasso în același oraș. Lucrările sale se află atât în muzeele din țară cât și în colecții personale în SUA, Germania, Italia etc. Arta sa se situează la confluența dintre figurativ și abstract. Se caracterizează printr-o stilizare a realității până la abstractizare. Manifestă preocupări pentru construcție și organizarea imaginii.

Bibliografie:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. II, Meridiane, București, 1982.

Constantin Prut: *Dicționar de artă modernă și contemporană*. Univers Enciclopedic, București, 2002.

Negoiță Lăptoiu–Ștefan Borghida–Vasile Drăguț: *111 Contemporary Painters*. Artis, Iași, 1980

SĂRBULESCU Mihai (București, 1957) A absolvit Institutul de Arte Plastice Nicolae Grigorescu. Este cofondator al grupării Prolog, în 1985, cu care participă la tabere de pictură și la numeroase expoziții din țară și din străinătate. Arta sa se remarcă în pictura românească contemporană prin ciclurile sale (ex. „Clopote”) și prin peisagistica sa expresivă, prin care valorifică trăsăturile artei lui Luchian, Țuculescu și van Gogh.

Bibliografie:

Constantin Prut–Valentin Ciuca: *Ipotești-topos eminescian*. G, Botoșani, 1998.

Constantin Prut: *L'art roumain –Reperes contemporains*. UAP, București, 1995.

SCHNELL György În 1925 a frecventat școala liberă din Baia Mare.

SCHUBERT Ernő (Bácsfa, 1903 – Budapesta, 1960) Și-a început studiile în 1924 la Academia de Arte din Budapesta, sub îndrumarea măestrilor Réti István și Csók István. Se alătură grupării de artiști de stânga din jurul lui Kassák Lajos. Între 1948-1952 este directorul Institutului de Arte Decorative.

SCHWEITZER – CUMPĂNA Rudolf (Pitești, 1886 – București, 1975) Studiază cu Adolf Schlabit, Erich Hanche și Arthur Kampf la Berlin. Expune pentru prima dată în cadrul *Tinerimii Artistice*, prima expoziție personală materializându-se în 1920 la Ateneul Român. Influența expresionismului asupra artei sale se materializează prin modul în care folosește culoarea. Pasiunea pentru om și natură străbate toate lucrările sale, conferindu-le un caracter analitic.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Gheorghe Poenaru: *Schweitzer Cumpăna*. Meridiane, București, 1969.

SIMA Ion (Periceiu Sălajului, 1898 – Cluj, 1985) La finalul Primului Război Mondial, în 1918, la insistențele familiei, se înscrie la Facultatea de Drept, obținând doctoratul în drept în 1922. În perioada petrecută la Cluj s-a dedicat studiului picturii în atelierul lui Ferenc Ács. Anul 1926 îl găsește în atelierul

profesorului J. Frölich, la Viena. Din 1930 urmează cursurile Academiei libere „Grande Chaumière” la Paris. Organizează prima expoziție în 1935, la Sala Prefecturii din Cluj. În 1939 participă la Cluj la Expoziția de plastică ardeleană (1919–1939), iar în 1947 participă la Cluj la Salonul ardelean de pictură și sculptură. Expune în cadrul expozițiilor internaționale ale „Societății Artiștilor Independenți” la Paris (1967, 1970, 1972, 1973, 1975). În 1980 donează Muzeului de Istorie și Artă din Zalău 210 lucrări de pictură și grafică, care constituie fondul galeriei omagiale permanente organizată un an mai târziu. Muzeul din Cluj va primi 100 de lucrări (70 de pictură și 30 de grafică) în 1983. Artistul s-a remarcat în mediul artistic clujean prin naturile statice cu flori și coloritul viu. Pictura sa trădează influențe impresioniste prin modul în care așterne tușele, prin folosirea culorii și prin modul simplu de exprimare.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu, *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2000.

Negoiță Lăptoiu: *Incursiuni în arta românească*. ARC 2000, București, 1999.

Mircea Țoca: *Ion Sima*. Meridiane, seria „Artiști Români”, București, 1979.

SLEVENSKY Lajos (Baia Mare, 1910 – Baia Mare, 1975) În alegerea carierei au avut un mare rol legăturile sale de familie – este vărul lui Maticska Jenő și rudă cu Réti István –, care l-au stimulat să-și dezvolte talentul în pictură. În 1925 s-a înscris la școala liberă din Baia Mare. Între 1929-1931 a urmat cursurile Academiei de Arte din Budapesta, avându-l drept maestru pe Réti István. După ce s-a întors la Baia Mare, a luat parte la multe expoziții ale coloniei băimărene. În 1936 a fost ales membru de bază al Societății pictorilor din Baia Mare. În arta sa se simte influența măștrilor lui, Réti István și Maticska Jenő, prin specifică folosire a formelor și a culorilor.

Bibliografie:

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

SZERVÁTIUSZ Jenő (Cluj, 1903 – Budapesta, 1983) Își începe studiile de artă la Cluj, continuându-le la Paris, la École Libre. Între 1927–1930 frecventează Școala de Arte Frumoase de la Cluj. În 1929 participă la Salonul Oficial și obține premiul Simu. A fost beneficiarul multor distincții. În perioada interbelică sculptura sa este caracterizată de cultura formelor Art deco, ceea ce se vede mai ales în statuetele sale din lemn. Caracteristica de bază a operei sale este și crearea unei lumi mitice, hrănită din basmele și baladele secuiești. Între 1949–1965 a fost profesor al Institutului de Artă din Cluj. Este o personalitate marcantă a artei maghiare din Ardeal. Statuile sale timpurii, cu formele lor prelungite, sunt cele mai valoroase piese ale operei sale.

Bibliografie:

Szervátiusz Jenő életem, emlékeim. volum memorialistic îngrijit de Murádin Jenő, Csíksereda Kiadóhivatal, Csíksereda, 2010.

Banner Zoltán: *Szervátiusz Jenő*. Kriterion, Bukarest, 1976.

Raul Șorban: *Szervátiusz*. Meridiane, București, 1966.

SZOLNAY Sándor (Cluj, 1893 – Cluj, 1950) A fost un maestru de prim rang al artei din Transilvania. Studiile și le-a făcut, cu întreruperile cauzate de război, între 1913–1914 și 1922–23, la Academia de Arte din Budapesta. A frecventat Școala Liberă de Pictură de la Baia Mare, unde a și trăit mai mulți ani. Reîntors la Cluj în 1929, devine fondator și administrator, alături de Kós Károly, al Breslei Barabás Miklós. Între 1933–1935 a avut la Cluj o școală privată de artă cu Szervátiusz Jenő. Arta sa a fost influențată decisiv de maestrul post-impresioniști, în primul rând de Cézanne. Peisajele, naturile statice și portretele sale reprezintă valori importante ale artei din Transilvania. Lucrările sale sunt păstrate de muzeele din Cluj, București, Baia Mare și în colecții private. În ultimii ani ai vieții sale a locuit în pavilionul de pictură din Parcul Central. Aici a realizat emblematicele sale peisaje cu parcul.

Bibliografie:

Szolnay Sándor emlékkiállítás: 1893-1950. catalog de expoziție, Kolozsvár, 1958.

Sümeği György: *Szolnay Sándor. Erdély színei*. Komp-Press-Korunk, Kolozsvár, 2010.

E. Szabó Ilona: *Szolnay Sándor*. Kriterion, Bukarest, 1974.

TAKÁTS Zoltán (Vădaș, 1914 – Cluj, 1983) Pictor. A frecventat Institutul de Arte Plastice din Cluj, după care a studiat la Școala de pictură din Baia Mare. A participat la numeroase expoziții colective și personale.

TIBOR Ernő (Oradea, 1885 – Dachau, 1945) A studiat la școala Zemplényi Tivadar de la Budapesta, după care a continuat studiul la Academia Julian din Paris. A intrat în contact cu poetul Ady Endre, căruia i-a și pictat un portret. A devenit cel mai important pictor al mediilor intelectuale interbelice orădene, și a fost în relații cu grupul modernist Holnaposok din Oradea. În anii '20 a lucrat la Baia Mare și la Baia Sprie și în Bretagne. S-a stabilit la Oradea, unde a lucrat la școala de pictură.

Bibliografie:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896–1996)*. Muzeul județean Maramureș, 1996.

Böloni Sándor: *Tibor Ernő. Arckép dokumentumok tükrében*. Képzőművészeti írásk, Bukarest, 1984.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictori evrei din România 1848–1948*. Hasefer, București, 2003.

Maria Zintz: *Contribuții la cunoașterea creației artistice a lui Tibor Ernő*. Oradea, 1984.

TRUȚĂ Maria (Presaca Ampoiului, 1944) Își începe studiile la secția de ceramică a Institutului de Arte Plastice Ion Andreescu din Cluj, sub îndrumarea Margaretei Nemeș. În anul următor, 1963, se transferă la secția de pictură, unde studiază cu Petre Abrudan și Aurel Ciupe. Expune pentru prima dată în 1972 în cadrul „Cenaclului Tineretului al U.A.P.” din Cluj. Prima expoziție personală o organizează la Galeria „Tribuna” din Cluj în 1975. Prima expoziție personală de pasteluri are loc în 1986, la Casa Universitarilor din Cluj. În 1991 participă la marea retrospectivă a taberei de creație de la Calica, „In memoriam Paul Sima”, deschisă la Galeria Mare a U.A.P. din Cluj. Anul 2004 marchează două expoziții personale peste hotare, prima la Centrul Cultural Român din Paris, iar cea de-a doua la *Maison de la Roumanie* din Grenoble. În 2007 i s-a organizat o amplă retrospectivă la Muzeul de Artă din Cluj.

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Livia Drăgoi: *Expoziția retrospectivă Maria Truță*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 2007.

U.A.P. Cluj: *Lexiconul artiștilor români contemporani*. Genesis Tipo, Cluj-Napoca, 1998.

VÁMSZER Géza (Sibiu, 1896 – Cluj, 1976) După terminarea liceului din Sibiu, a urmat cursurile Academiei de Arte din Budapesta, unde a obținut diploma de profesor de pictură. S-a întors în Ardeal, unde pe lângă munca de profesor a desfășurat o activitate de culegere de folclor în Ținutul Secuiesc. De-a lungul colectării a prezervat caracteristicile regiunii nu numai prin metode etnografice, ci și prin metodele artei plastice, desenând sau pictând peisaje neatinsse.

Bibliografie:

Vámszer Géza: *Visszaemlékezés életpályámra*. In: *Művelődés*, 1975, 11.

VERES A. Pál

Fotograf. În perioada interbelică avea atelier în centrul Budapestei.

VERMONT Nicolae (Bacău, 1866 – București, 1932) Pictor și grafician, Nicolae Vermont absolvit Școala de Arte din București, unde i-a avut colegi pe Ștefan Luchian și Frederick Storck. Și-a continuat apoi studiile la Academia de Arte Frumoase din Viena, unde a preluat gustul pentru pictura realistă cu caracter social. S-a ocupat de arta monumentală, pictând biserici atât în țară cât și în Bulgaria. Prima expoziție personală a deschis-o în 1896 la Ateneu și din acel moment a deschis an de an expoziții personale, dar a participat și la numeroase expoziții colective. A fost membru al Tinerimii Artistice și cofondator al Salonului Independenților din București. Creația sa artistică a cunoscut numeroase influențe, de la neoclasicism până la impresionism și fovism. Genul său predilect rămâne însă peisajul de inspirație grigoresciană, cu toate că se oprește și asupra portretelor.

Bibliografie:

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Vasile Drăguț–Vasile Florea–Dan Grigorescu–Marin Mihalache: *Pictura românească în imagini*. Meridiane, București, 1970.

Amelia Pavel: *Pictura evreilor din România: interferențe culturale*. In *Observator Cultural*, 29 septembrie 2000.

Krikor H. Zambaccian: *Însemnările unui amator de artă*. E.S.P.L.A., București, 1957.

VERONA Arthur Gargouromin (Brăila, 1868 – București, 1946) Provenind dintr-o familie de origine dalmată, pictorul a îmbrățișat mai întâi o carieră militară la Viena, după care, sub influența mișcării secesioniste, s-a înscris la Academia de Artă, în atelierul lui Fritz von Uhde. A studiat apoi la Academia Julian cu Jean Paul Laurens. A expus la Paris, Atena, München, dar a deschis și expoziții personale în țară unde a obținut premiul Salonului Oficial. În 1897 îl întâlnim la Baia Mare, alături de Hollosy. A executat și picturi murale, context în care amintim plafonul casei Cantacuzino sau capela castelului Bran. A organizat inclusiv o Academie liberă de pictură. Artă sa se află sub influența stilului secesionist și a impresionismului, acestuia din urmă conferindu-i o notă personală. A realizat nuduri în spirit secesionist, dar s-a remarcat mai ales ca peisagist și portretist. Este unul dintre membrii fondatori ai Tinerimii Artistice.

Bibliografie:

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Mircea Deac: *Pictorii familiei VERONA*. Humanitas, București, 2002.

Theodor Enescu: *Scrieri despre artă*. Meridiane, București, 2003.

Vasile Florea: *Artă românească modernă și contemporană*. II, Meridiane, București, 1982.

Marina Alexandra Preutu–Brândușa Răileanu: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

VETRO Artur (Timișoara, 1919 – Cluj, 1992) Între 1938–1944 a urmat cursurile Academiei de Arte de la Budapesta, avându-i drept măștri pe Strobl Zsigmond și Sidló Ferenc. A fost influențat de arta lui Medgyessy Ferenc. Între 1948 și 1982 a fost profesor de sculptură la Institutul de Artă din Cluj. Sculpturile sale, numeroasele monumente de for public prezintă o abordare realistă. Grafica sa abordează în primul rând figura umană, nudul feminin, cu un cult pentru valorile plastice clasice.

Bibliografie:

Oameni văzuți. *Expoziție de grafică Artur Vetro*. catalog de expoziție, editat de Galeria Quadro, Cluj Napoca, 2009.

Livia Drăgoi–Alexandra Rus: *Vetro Artur*. catalog de expoziție, Muzeul Național de Artă, Cluj, 1999.

VILT Tibor (Budapesta, 1905 – Budapesta, 1983) Unul dintre cei mai renumiți pictori maghiari contemporani. A studiat la Academia de Arte din Budapesta. De-a lungul carierei a fost distins cu o mulțime de premii: premiul Munkácsy în 1965; distincția de Artist Emerit în 1970; premiul de excelență artistică în 1978; premiul Kossuth în 1980. Soția sa, Schaár Erzsébet, a fost și ea o artistă din domeniul sculpturii. După 1945 a fost membrul Școlii Europene, una dintre cele mai importante grupări artistice ale Ungariei postbelice. După anii 1960 a revoluționat sculptura maghiară.

Bibliografie:

Wehner Tibor: *Modern magyar szobrászat. 1945–2010*. Corvina, Budapest, 2010.

VREMIR Mircea (Lipoveni-Români, 1932 – Cluj, 1991) A studiat între 1949–1955 la Institutul de Artă din Iași și Cluj. A realizat mai multe picturi și mozaicuri monumentale. Pictura sa este caracterizată de culoarea aplicată în pete mari. A realizat un ciclu aparte despre Delta Dunării. A aparținut acelei generații de pictori care, urmând perioadei realist-socialiste, a căutat să refacă valorile picturii românești, să valorifice rezultatele avangardei clasice. Participă la Expozițiile anuale de grafică (1956, 1957, 1958) și la Bienalele de pictură și sculptură (1968, 1970, 1972, 1976).

Bibliografie:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.
Livia Drăgoi: *Mircea Vremir*. catalog expoziție, Muzeul de Artă, Cluj-Napoca, 2002.

ZAMFIRESCU Mihai Vladimir (Ploiești, 1936) Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, unde l-a avut profesor pe Corneliu Baba. Și-a continuat apoi studiile în Suedia, unde a obținut o bursă pentru pictură din partea Academiei Regale. A luat parte la numeroase expoziții naționale și internaționale, printre acestea numărându-se cele din Olanda, Germania, Suedia. A fost recompensat cu Premiul Trienalei Internaționale de la Sofia (1979).

Bibliografie:

Mihai Vladimir Zamfirescu. Institutul Cultural Român, București, 2006.

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Életrajzok

ABRUDAN Petre (Zutor, 1907 – Kolozsvár, 1977) Tanulmányait a kolozsvári Szépművészeti Iskolában végezte, Catul Bogdan, Aurel Ciupe és Anastase Demian vezetése alatt. Első kiállítására 1930-ban kerül sor a Hivatalos Szalonban, két évvel később Szervátiusz Jenővel közösen rendezett kiállítást Kolozsváron. 1933-ban Nagybányára költözik, ahol kapcsolatba kerül a Ziffer Sándor által vezetett művészcsoporttal, ugyanis vonzotta a csoport által képviselt modern, szociális kérdéseket felvető szemlélet. 1939-ban a nagybányai festőkkel együtt részt vesz egy közös bukaresti kiállításon, valamint egy, az „Astra” ünnepély keretében megrendezett erdélyi képzőművészeti tárlaton. 1950-től a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola docense. 1962-ben Abodi Nagy Bélával és Petru Feierrel együtt festi meg a kolozsvári Diákművelődési Ház nagytermében látható falfestményt. 70 éves születésnapja alkalmából Bukarestben életmű-kiállítást rendeznek, melyet aztán több más város is vendégül lát.

Irodalom:

Negoitǎ Lăptoiu: *Petre Abrudan. „Artiști Români”*, Meridiane, București, 1979.

Viorica Marica: *Expoziția retrospectivă Petre Abrudan*. kiállítási katalógus, Kolozsvári Művészeti Múzeum, Kolozsvár, 1968.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

AGRICOLA Lidia (Nagybánya, 1914 – Nagybánya, 1994) Nagybányai születésű festőnő. Művészeti tanulmányait a nagybányai festőtelepen Krizsán János és Mikola András tanítványaként kezdte. 1935-ben sikeresen felvételizett a bukaresti Szépművészeti Akadémiára. Tanulmányait követően visszatért Nagybányára, és a helyi művészeti iskolában vállalt tanítói állást. A második világháborút követően részt vett a telep újrászervezésében, ezért méltán vált az újrászervezett iskola egyik meghatározó személyiségévé. Meglehetősen korán, már az 1933-as évektől együtt állított ki a telep diákjaival. Az 1950-es években művészeti ösztöndíjjal Moszkvába utazott, majd Berlinben állított ki. 1954-ben festményeivel szerepelt a Velencei Biennálén. Művészeti szemlélete a nagybányai iskola által képviselt plein air festészetben gyökerezik, ennek megfelelően tájképeket, csendéleteket és plein air kompozíciókat festett.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Jurecskó László–Kishonthy Zsolt (szerk.): *Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig*. MissionArt Galéria, Miskolc, 1992.

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Murádin Jenő: *Katz Márton, Agrikola Lidia*. Print Páros Bt., Budapest, 2004.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

ANDRÁSY Zoltán (Nagyszében, 1910 – Kolozsvár, 2006) Tanulmányait a kolozsvári Szépművészeti Iskolában kezdte, majd Bukarestben a Szépművészeti Akadémián fejezte be 1933-ban. Bukarestet követően Kolozsvárra költözött. 1975-ig a Ion Andreescu Főiskola tanáraként tevékenykedett. Első egyéni kiállítását Kolozsváron rendezte meg. 1939-től a Barabás Miklós Céh tagja volt, és rendszeresen részt vett a Céh csoportos kiállításain. Ezen kívül számos egyéni kiállítása volt. Nemzetközi viszonylatban legfontosabb kiállításai a 28. Velencei Biennálé és a 30. Velencei Biennálé. Az utóbbiról díjazottként tért haza. Művészetében a grafika és a festészet egyaránt fontos helyet foglal el. Változatos témaválasztása a lírikus hangvételű tájképektől egészen a társadalmi kérdéseket feszegető kompozíciókig terjed.

Irodalom:

Andrásy. kiállítási katalógus, Kolozsvár, 1981.

Banner Zoltán: *Erdélyi magyar művészet a XX. században*. Budapest, 1990.

Murádin Jenő: *A Barabás Miklós Céh*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1978.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

APOSTU, Ghiorgi (Bozienii de Sus, 1937 – Kolozsvár, 2009) A Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet végzőseként Olaszországban tanult ösztöndíjjal. Később a Kolozsvári Képzőművészeti Főiskola festészet szakán tanárként dolgozott. Elsősorban Kolozsváron voltak egyéni kiállításai, de számos csoportos kiállításon is részt vett. 1975-ben Rómában elnyerte a IV. Nemzetközi Numana Ars Trófeát. Apostu a román hagyományok jegyében fejlesztette stílusát. Az ősi szokások és a hagyományok, valamint az ember és természet kapcsolata képeinek meghatározó témái.

Irodalom:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P., Cluj-Napoca, 1974.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoitǎ Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Horia Horșia: *Despre Ghiorgi Apostu*. în *Arta*, coord. Vasile Drăguț, an 28, nr. 4, București, 1981, 19.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

ÁCS Ferenc (Kolozsvár, 1876 – Kolozsvár, 1949) Tanulmányait a budapesti Mintarajziskolában kezdte Székely Bertalannál. Münchenben előbb Hollósy Simon magániskolájába iratkozott be, majd a Képzőművészeti Akadémián Franz Lenbach és Herterich mestereknél tanult. 1897-től több nyarat a nagybányai művésztelepen töltött. Tanulmányait 1906-ban a Lotz-mesteriskolában fejezte be. 1906-ban Kolozsváron telepedett le, ahol egy új festői látásmódra oktató magániskolát is létrehozott. Ő tekinthető az impresszionizmus erdélyi úttörőjének. 1902-től rendszeresen szerepelt hazai és külföldi kiállításokon. 1911-ben megrendezte az első erdélyi impresszionista tárlatot. Főleg tájképeket festett. Kiemelkedő alkotása felesége arcképe, melyet a Kolozsvári Művészeti Múzeum őriz.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.
Murádin Jenő: *Ács Ferenc, az impresszionizmus erdélyi úttörője*. Litera–Veres, Székelyudvarhely, 2008.

BALÁZS Péter (Magyarfenes, 1919 – Kolozsvár, 2003) Festő és grafikus. Művészeti tanulmányait Marosvásárhelyen kezdte Bordi András tanítványaként, majd 1931-ben a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolára felvételizett. Főiskolai mesteri Szolnay Sándor és Szervátiusz Jenő voltak. 1935–38 között Nagybányán tanult. 1939-től a Barabás Miklós Céh tagja és rendszeres kiállítója. Festményei néprajzi ihletettségű kompozíciók, melyben a klasszikus témák nagy fontossággal bírnak.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Tibori Szabó Zoltán: *Balázs Péter*. Komp-Press Korunk, Kolozsvár, 2002.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

BALLA József (Arad, 1910 – Nagybánya, 1991) Művészeti tanulmányait 1943–1944 között a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte. A második világháborút követően Nagybányára költözött. Az 1970-es évektől nyarait a szárhegyi alkotótáborban töltötte, melynek örökös tagjává választották. Számos hazai és külföldi kiállításon vett részt. Kiállított Magyarországon és Németországban, művészeti tevékenységéért 1968-ban megkapta a Romániai Kulturális Érdemrend I. fokozatát. Bár élete végéig Nagybányán tevékenykedett, festésmódja mégsem rokonítható a nagybányai hagyományokhoz. Témaválasztásában fontos szerepet kaptak a társadalmi problémák és az egyéni sorsokon keresztül feltáruuló társadalmi kérdések. A látottakat egyfajta szuggesztív megjelenítéssel kezelte, színkezelésében expresszív hatásokkal élt.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Muhi Sándor: *Balla József*. Kriterion, Bukarest, 1985.

BĂLȚATU Adam (Huși, 1899 – Bukarest, 1979) A Iași-i Képzőművészeti Főiskolán Constantin Artachino és Gheorghe Popovici növendékeként végezte tanulmányait, majd 1920–1921-ben Rómában dolgozott. A Tinerimea artistică és a Grupul nostru csoportosulások tagja volt. 1950 és 1966 között a bukaresti Nicolae Grigorescu Főiskola tanára. Olajfestményei és kiváló akvarelljei gyakran szerepelnek művészeti aukciókon.

Irodalom:

Mircea Deac: *50 de ani de pictura (1890-1940)*. OID.ICM, București, 1996.

Maria Dumitrescu: *Adam Bălțatu*. Meridiane, București, 1970.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

BENE József (Székelydálya, 1903 – Ulm, 1986) A kolozsvári Képzőművészeti Főiskola tanára. Tanulmányait a Bukaresti Szépművészeti Akadémián végezte, mestere Camil Ressu. Festészetében szimbólumok és allegóriák teremtésére épített (portrék, aktok, tájképek). Az ókori festőtechnikák közül felújította a viasszal kevert és hevítéssel rögzített festék használatán alapuló enkausztiát.

Irodalom:

Jánosházy György: *Bene József*. Kriterion, Bukarest, 1980.

Alexandra Rus–Laura Ungureanu: *Expoziția retrospectivă József Bene*. kiállítási katalógus, Kolozsvári Művészeti Múzeum, Kolozsvár, 1973.

Mircea Țoca: *Bene József*. „Artiști Români”, Meridiane, București, 1976.

Vettró Artúr: *Bene József gondolk.* in „Korunk”, 1986, XLV., 8.

BERKES Antal (Budapest, 1874 – Budapest, 1938) Berkes Antal 1894-ben végezte el a Budapesti Iparművészeti Főiskolát, majd párizsi tanulmányútra indult. Munkássága elején tájképeket fest, majd fokozatosan kezd el városképekkel foglalkozni, és a Belle Époque nagyvárosának egyik legfontosabb megörökítőjévé válik (Párizs, Budapest). 1903-tól a Műcsarnok által szervezett kiállítások rendszeres résztvevője volt.

BOTIȘ Teodor (Szamosújvár, 1938) A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet után, Corneliu Baba szakmai vezetésével, Bukarestben folytatta tanulmányait. Kolozsvárra visszatérve a Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet Festészeti Tanszékének munkatársa lett. Több egyéni kiállítást rendezett Bukarestben és Kolozsváron, külföldön pedig csoportos kiállítások keretén belül szerepelt. Ennek kapcsán szükséges megemlítenünk az 1986-os Kassai Biennálét, ahol a Biennalé díszoklevelével tüntették ki. Művészetére nagy hatással volt a román ikonművészet, illetve a kerámiaművészet, mely főképp a formák és a felületek festészeti kiképzésénél figyelhető meg.

Irodalom:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

BÖMCHES, Friedrich von (Brassó, 1916 – Wiehl, 2010) Hans Eder, Fritz Kimm és Mattis Teutsch János diákjaként tanult. 1945 és 1950 között szovjet kényszermunkatáborban dolgozott. 1978-ban áttelepedett a Német Szövetségi Köztársaságba. Igen termékeny alkotóként nagyszámú rajza (önarcképek, az anyaság motívuma) került múzeumi gyűjteményekbe. Kompozíciós portréi a német expresszionizmus és az egzisztencialista művészet erőteljes hatását mutatják.

Irodalom:

Raoul Șorban: *Friedrich Bömches*. Meridiane, București, 1975.

BÖRTSÖK Samu (Tápiószéle, 1881 – Budapest, 1931) Eredetileg jogásznak készült, ám végül a művészi pályát választotta, és 1902–1908 között a nagybányai iskola diákjaként tanult. Ezt követően rövid ideig Ferenczy Károly budapesti magániskoláját látogatta. 1908-ban visszaköltözött Nagybányára, ahol tevékenyen részt vett a telep művészeti életében. Három év múlva az iskola ügyvezető elnökévé vált, majd 1927-től, Thorma egyik utódaként, a telep tanára lett. Alkotásai megtalálhatók a budapesti közgyűjteményekben, néhány a Magyar Nemzeti Galériában. Festészete a nagybányai hagyományokat követve a természet nyújtotta lehetőségben, a tájképfestészetben teljeseedik ki. Művészetének jellegzetes, visszatérő motívumaivá a közvetlen környezetében található tájelemek válnak, mint amilyen a műterme kertjéből nyíló kilátás, a nagybányai Kereszthegy, illetve a különböző évszakokban láttatott szénaboglyák, melyek kiapadhatatlan témaként jelentkeznek művészetében.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Boros Judit–Szücs György: *A nagybányai művésztelep*. Litera-Veres, Székelyudvarhely, 2008.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

Réti István: *A nagybányai művésztelep*. Vince Kiadó, Budapest, 2004.

BRÓSZ Irma (Kovácsna, 1911 – Kolozsvár, 1976) A kolozsvári Szépművészeti Iskolában kezdi tanulmányait Catul Bogdan és Aurel Ciupe tanítványaként. 1933-ban, az iskola megszűnte után Bukarestben, Camil Ressu osztályában tanul tovább. A Barabás Miklós Céh tagjaként annak minden kiállításán részt vesz. Nyarait a nagybányai művésztelepen tölti, ahol megismerkedik Krizsán János művészetével, valamint Ziffer Sándor avantgárd hatásokat ötvöző festészetével is. Hírnevét főleg a művészi pályája második felében festett pasztellképeinek köszönheti.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Murádin Jenő: *Expoziția comemorativă Brósz Irma emlékkiállítás*. Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 1979.

BRUDAȘCU, Cornel (Tusa, 1937) A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Egyetem elvégzése után egy évtizeden keresztül a kolozsvári Művészeti Iskola tanára volt. A számos közös kiállítás mellett egyéni tárlatai voltak itthon és külföldön, sőt a tengeren túlon, az Egyesült Államokban is, Virginia és Észak Karolina államban. Cornel Brudașcu a hetvenes években válik ismertté hiperrealista képei által.

Irodalom:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. București, 1976.

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

CIATO HORDOVAN, Doina (Nagyszeben, 1934) Doina Ciato Hordovan Bukarestben végzett a Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézetben. Kolozsváron, Csíkszeredában és Bukarestben több egyéni kiállításra kerül megrendezésre, ezek mellett számtalan hazai és külföldi csoportos tárlaton vesz részt. Köztéri művészeti alkotásokról szóló projekteken is közreműködik. Doina Ciato Hordovan a hetvenes, nyolcvanas években a modern festészeti törekvésekkel kísérletezik, rendszerező figuratív ábrázolásmódja a kulturális és hagyományos értékeket is érvényre juttatja.

Irodalom:

127 Artiști Plastici Clujeni. U.A.P. Cluj, Cluj-Napoca, 1974.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. București, 1976.

Mircea Deac: *Pictura românească 1964*. Meridiane, București, 1965.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

CIUCURENCU, Alexandru (Ciucurova, 1903 – Bukarest, 1977) A bukaresti Művészeti Akadémia diákjaként, G. D. Mirea és Camil Ressu vezetése alatt tanult. Első kiállítására 1930-ban kerül sor a Hivatalos Szalonban. Tanulmányi útra megy Párizsba, ahol előbb a Julian Akadémián, majd az André Lhote műtermében dolgozik. Festészete pályafutása kezdetén inkább a posztimpreszionalizmus jegyeit hordozta magában, majd egy rövid fauvista korszak után az absztrakt felé hajlott. Mindezen hatásokat egy érdekes szintézisbe foglalta, melyből kiviláglik egyedi színhasználata.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Vasile Florea: *Ciucurencu*. ARC 2000, București, 1995.

Dan Grigorescu: *Alexandru Ciucurencu*. Meridiane, București, 1965.

Radu Ionescu: *Ciucurencu*. Meridiane, București, 1987.

Radu Ionescu: *Ciucurencu*. SemnE, București, 2004.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

CIUPE, Aurel (Lugos, 1900 – Kolozsvár, 1988) Nagybányán 1916-ban kezdte művészeti tanulmányait Réti István irányítása mellett. 1919-ben a bukaresti Szépművészeti Akadémián tanult, majd 1922-ig a párizsi Julian Akadémia növendéke volt. Kolozsvárra költözve egyik alapítója lett az 1925-ben létesült Szépművészeti Iskolának. Tanulmányúttjai során érinti a következő városokat: Róma, Párizs, Velence és Bécs. 1944-ig rendszeresen kiállít a bukaresti Hivatalos Szalonban. A két világháború közötti időszakban a Marosvásárhelyi Képtár vezetője, majd a Bánáti Múzeum igazgatója volt. 1950 és 1956 között a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola rektora. Az erdélyi művészet egyik legjelentősebb támogatója volt. Ennek az iskolának a keretében egyesítette az expresszionizmus és a párizsi oldott festőiség értékeit.

Irodalom:

V. Dumitru Bonta: *Maeștrii unei generații*. vol. I, Macarie, Târgoviște, 1999.
Aurel Ciupe: *Născut odată cu secolul*. volum memorialistic îngrijit de Mircea Goga, Dacia, Cluj-Napoca, 1998.
Mircea Deac: *Aurel Ciupe*. Dacia, Cluj-Napoca, 1978.
Negoiță Lăptoiu: *Aurel Ciupe*. în *Incursiuni în plastica românească*. Dacia, Cluj-Napoca, 1987.
Petre Oprea: *Destine pictoricești*. Maiko, București, 2003.
Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.
Raoul Șorban: *Aurel Ciupe*. Meridiane, București, 1967.
Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, 1977.

CS. ERDŐS Tibor (Berettyóújfalú, 1914) Művészeti tanulmányait a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán kezdte Szőnyi István, Varga Nándor Lajos tanítványaként. Hazatérve Nagyváradon telepedett le, és 1949-ig itt tevékenykedett. Ezt követően a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola felkérésére festészetet tanított. 1959–74 között a Kolozsvári Állami Magyar Színháznál díszlettervezőként dolgozott. Számos egyéni és csoportos kiállítása volt. Kiállított Kolozsváron és Nagyváradon, 1971-ben pedig a Magyar Nemzeti Galériában nyílt egyéni tárlata. A Barabás Miklós Céh tagjaként rendszeresen részt vett a céh csoportos kiállításain. Festészetében gyakori témaként jelentkezik az urbánus jelentek, melyben életének két meghatározó helyszínét, Nagyváradot és Kolozsvárt örökíti meg. Ezek mellett portrékat és csendéleteket festett, melyek néprajzi indíttatású szemléletről tanúskodnak.

Irodalom:

Cs. Erdős Tibor: *Kiállítási katalógus, Kolozsvár, 1979*.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

U.A.P. Cluj: *Lexiconul artiștilor români contemporani*. Genesis Tipo, Cluj-Napoca, 1998.

DADAY Gerő (Gyulafehérvár, 1890 – Budapest, 1979) Festő, grafikus. Művészeti tanulmányait rajztanárképzőben kezdte, majd 1912-ben a nagybányai szabadiskolában tanult. Tanulmányai után Székelykeresztúrra költözött, ezt követően pedig Budapestre. Az 1920-as évek végén tett tanulmányút keretében Münchenben tevékenykedett. Visszatérve egyéni kiállítással mutatkozott be Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Budapesten. Leginkább tájképeket és portrékat festett, illetve történelmi és vallási tárgyú jeleneteket.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

DUMITRIU, Ion (Galac, 1943 – Bukarest, 1998) Művészeti tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Intézetben végezte, és emellett a bukaresti Nicolae Grigorescu Művészeti Egyetemen szerzett muzeológus diplomát. Először az „Ateneul Tineretului”-ban állít ki, melyet később számos tartományi tematikus kiállítás követ bel- és külföldön, többek között Berlinben, Londonban, Pekingben, a Szófia Trienálen, ahol díszoklevelet kapott, valamint Kassán, ahol 1988-ban a Bienalé díjában részesült. Művészetében egy fogalmi, modernista stílust alakított ki, melyben központi témaként a föld és vele kapcsolatos dolgok szerepelnek. A műkritikusok ennek megfelelően előszeretettel hozták kapcsolatba festészetét a hiperrealizmussal és a metafizikai festészet jelenségével.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1998.

Gheorghe Crăciun–Mircea Nedelcu: *Images and Texts*, Paralela 45, București, 2000.

Adrian Guță–Ioan Bogdan Lefter: *Carte cu Ion Dumitriu-O viață de pictor*, Paralela 45, București, 1999.

ELAȘ, Leonid (Visoca, 1929) Festő, grafikus, a díszítő textilművészet mestere. Tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Intézetben végezte, melyet egy szakosodási tanulmány követett a római Belli Arti Akadémián. Itt az Olasz Állami Oktatási Minisztérium részéről kitüntetésben részesült a római „Civis” nevű Hivatalos Közlönyben megjelentetett publikációjáért. Munkájában sikeresen ötvözte a művészet elméleti és gyakorlati részét, ugyanis több művészeti tanulmányt jelentetett meg, képzőművészeti konferenciákat szervezett, díszítőművészeti kurzusokat publikált, és mindemellett alkotásaival több kiállításon vett részt. Munkáit különböző gyűjteményekben megtalálhatjuk Franciaországban, Görögországban, Spanyolországban, az USA-ban, Kanadában stb. Előszeretettel festett tájképeket, melyeket a természet és a tárgyak egyszerűsített megjelenítése, a spontán ecsethasználat és erőteljes képhatások jellemeznek.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 1998.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

ENEA, Nicu (Valea Arinilor, 1897 – Bukarest, 1960) Művészeti tanulmányait a bukaresti Művészeti Akadémián végezte. Első kiállításaira 1928-ban kerül sor, a bukaresti Ateneum Szalonban, valamint a Hivatalos Szalonban, ahol díjban is részesül. 1929-ben először rendez egyéni kiállítást, ugyancsak a bukaresti Román Ateneum kiállítótermében. Részt vesz az 1935-ös párizsi Nemzetközi Kiállításon, ahol ezüstéremmel díjazták, továbbá az 1947-es „Tinerimii Artistice” kiállításon is. 1965-ben, halála után gazdag emlékkiállítást rendeztek a Bákói Megyei Múzeumban, melyet számos város vendégül látott.

Irodalom:

Grigore V. Coban: *Nicu Enea*. Muzeul Județean de Istorie și Artă Bacău, Bacău, 1979.

Mircea Deac: *50 de ani de pictură (1890-1940)*. O.I.D.I.C.M., București, 1996.

Mircea Deac: *Expoziția retrospectivă Nicu Enea*. catalog de expoziție, Muzeul Județean de Istorie și Artă Bacău, Bacău, 1978.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

FARKAS Eszter (Nyírbátor, 1900–1983, Budapest)

1924–1929 között Nagybányán folytatja tanulmányait, ahol Thorma János a mestere. Később Szőnyi István iskolájában tanul. Megfordult a miskolci

művésztelepen is. Első kiállítását 1937-ben rendezte, 1962-ben pedig részt vesz a Magyar Nemzeti Galéria által rendezett nagybányai kiállításon. Születésének 110. évfordulójára emlékkiállítást szerveznek műveiből a Nyírbátori Báthori István Múzeumban.

Irodalom:

Antall István: Farkas Eszter nagybányai öröksége. katalógus. Nyírbátor, 2010.

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

FERENCZY Júlia (Nyárádszentbenedek, 1909 – Kolozsvár, 1999) Tanulmányait a kolozsvári Szépművészeti Iskolában kezdte, és az iskola diákja maradt akkor is, amikor azt Temesvárra 1933-ban áthelyezték. Popp Alexandru, Aurel Ciupe, Catul Bogdan és Romul Ladea mellett tanult. Temesvári tanulmányai után a nagybányai iskola keretén belül dolgozott olyan mesterek mellett, mint Nagy Oszkár, Ziffer Sándor és Krizsán János. Első kiállítására Kolozsváron kerül sor 1939-ben, a Barabás Miklós Céh szervezésében. Első egyéni kiállítását 1947-ben, a kolozsvári Prefektúra épületének tükörtermében rendezte meg. A háború utáni rendszerben nem követte a szocialista realizmus elveit, ezért a Romániai Képzőművészeti Szövetség megvonta tőle a tagságot. Művészete a nagybányai hagyományokat szerencsésen ötvözi a kolozsvári főiskolán szerzett tapasztalatokkal.

Irodalom:

Tibori Szabó Zoltán: *Ferenczy Júlia*. Minerva Művelődési Egyesület, Kolozsvár, 2000.

FLĂMĂNDU, Horea (Gyulafehérvár, 1941) Szobrász, a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézetben végezte tanulmányait. Hazai kiállításai mellett, a külföldön (Párizs, Róma, Athén) is szervezett kiállításokat. Az ankarai Euro-Ázsiai Bienálé díjazottja. Munkájában többféle hatás fedezhető fel, a hagyományos képzőművészeti ábrázolásmódtól a népi eredetű absztrakt-expresszív vonulatig. A köztéri alkotásai mellett néhány munkáját a tárgyi használhatatlanság és az ebből eredő finom humor jellemzi.

Irodalom:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Mircea Grozdea: *Sculptori români contemporani*. Meridiane, București, 1984.

Constantin Prut: *Dicționar de artă modernă și contemporană*. Univers Enciclopedic, București, 2002.

GÁLL Ferenc (François Gall) (Kolozsvár, 1912 – Párizs, 1987) Tanulmányait Aurel Pop irányításával kezdte Szatmárnémetiben, majd Kolozsváron folytatta a Szépművészeti Iskolában. 1929 és 1933 között a Nagybányai Művésztelepen tanul Krizsán János és Mikola András tanítványaként. Rómában Umberto Coromaldi oktatja a festészetre, majd 1936-tól Párizsban André Devambez. 1936-ban kiállít Kolozsváron. Olyan jeles személyiségek portréját festette meg, mint Kováts József, Emil Isac, Nyíró József, Tamási Áron, Kibédi Sándor, Kőműves Nagy Lajos, Hunyady Sándor. A kolozsvári művészeti életben az ő alkotásai álltak legközelebb az impresszionizmushoz.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

André Fiament: *François Gall*. Paris, 1978.

Gyulai Pál: *Gáll Ferenc köszöntése*. in *Utunk* 1982/15.

Kováts József: *Erdélyi festő Rómában*. in *Erdélyi Lapok*, 1932. március 3.

Kováts József: *Gáll Ferenc kolozsvári festőművész római kiállítása*. in *Keleti Újság*, 1933. május 28.

Vásárhelyi Z. Emil: *Gáll Ferenc festőművész kiállítása*. in *Erdélyi Helikon*, 1937/8.

HARȘIA, Teodor (Magyarfülpös, 1914 – Kolozsvár, 1987) 1929-ben beiratkozott a Szépművészeti Iskolába a Catul Bogdan vezette műhelybe, azonban anyagi nehézségei arra kényszerítik, hogy 1930-ban megszakítsa tanulmányait. Ennek ellenére továbbra is bejár a kolozsvári Szépművészeti Iskolába, amíg az 1933-ban Temesvárra költözik. 1939-ben kiállítja munkáit Kolozsváron az Astra ünnepség keretében megrendezett művészeti kiállításon. 1949 és 1970 között oktatói tevékenységet folytat a kolozsvári Képzőművészeti Intézetben. 1946-ban a Nicolae Bălcescu és a Józsa Béla Ateneum Képzőművészeti Szabadiskolák kiállításának állít ki Kolozsváron, amelyet az Erdélyben élő nemzetiségekkel való szolidaritás jegyében szerveztek meg. A rákövetkező években a festőnek több saját kiállítása is nyílik Kolozsváron: 1948-ban, 1953-ban, 1962-ben (a kolozsvári Szépművészeti Múzeumban). 1975-ben első alkalommal nyílik egyéni tárlata a bukaresti Nemzeti Színház termeiben, ahol 136 képet állít ki. Fontos kiemelni még az 1984-ben a kolozsvári Szépművészeti Múzeumban megszervezett retrospektív kiállítást.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Velica Boari: *Catalog de expoziție Teodor Harșia*. Comitetul de cultură și educație socialistă al Județului Cluj, Uniunea Artiștilor plastici din R.S. România, Filiala Cluj-Napoca, Muzeul de artă Cluj Napoca, 1984.

Negoitã Lăptoiu: *Teodor Harșia*. Meridiane, București, 1980.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

INCZE Ferenc (Gyergyószentmiklós, 1910 – Kolozsvár, 1988) A kolozsvári művészközség egyik legellentmondásosabb személyisége. Tanulmányait a budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte, majd a bécsi Képzőművészeti Akadémián tanult tovább. Anyagi gondok miatt tanulmányait megszakítja, és 1939-ben Kolozsváron telepedik le. 1954-ben kizárják a Romániai Képzőművészek Szövetségéből, a képzőművészek kiközösítik. Munkásságát az 1973-as Párizsi Képzőművészeti Salon ezüstérmének megszerzése után ismét értékelni kezdik. Képeit a környezetükön túlnőtt, eltűzött arányú emberi testek jellemzik. Ennek az ábrázolásmódnak köszönhetően épült fel a művész mítosza.

Irodalom:

Székely Sebestyén György: *Incze Ferenc (1910-1988)*. Korunk–Komp Press és Quadro Galéria, Kolozsvár, 2010.

INCZE István (Kézdivásárhely, 1905 – Marosvásárhely, 1978) Festő. A kolozsvári Szépművészeti Iskolában Aurel Ciupe tanítványaként festészetet tanult. Ezután a bukaresti Képzőművészeti Intézet diákja volt. Életének nagy részét Marosvásárhelyen töltötte. Hazai kiállításai mellett külföldön is kiállított, többek között Budapesten. Művészetét nagymértékben befolyásolja a posztimpresszionizmus, különösen Van Gogh alkotásai.

Irodalom:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. vol II, Meridiane, București, 1982.

Octavian Barbosa: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

INCZE János Dés (Szinérváralja, 1909 – Dés, 1999) A Barabás Miklós Céh egykori tagja. Képzőművészettel kapcsolatos első élményeit Szatmárnémetiben Popp Aurél műtermében szerzi, majd beiratkozik a nagybányai szabadiskolába, ahol Ziffer Sándor lesz a mestere. 1935-ben költözött Désre, ahol élete végéig a kisváros nyújtott számára kifogyhatatlan témákat. Utcák, terek, sikátorok düledező házai, tereferelő asszonyok, munkába induló férfiak, hangszereiket cipelő zenészek, bivalyontatású szánok jelennek meg képein, festői témákká magasztosulva. Több alkalommal utazott Olaszországba, és az ottani élményanyag festészetét is befolyásolta.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

Jánosházy György: *Incze János Dés*. Kriterion, Bukarest, 1977.

KANCSTURA István (Budapest, 1941) 1968-tól tagja a Képzőművészeti Szövetségnek, 1994-től az újjáalakult Barabás Miklós Céhnek, amelynek 1995–1996 között elnöke. A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán 1965-ben szerzett oklevelet. Mesterének Kádár Tibort tartja. Első egyéni kiállítását 1967-ben rendezte meg (Régi Galéria, Kolozsvár) *Horizontális ritmusok* címmel. Az általa képviselt kinetikus festéssel a kortárs romániai művészet élvonalába került, amelynek keretében elméleti igénnyel foglalkozott a fény és a percepció problémáival.

Irodalom:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. vol II, Meridiane, București, 1982.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

KLEIN József (Csermő, 1896 – Auschwitz/Melk an der Donau, 1945) Az aradi gimnázium után a budapesti Képzőművészeti Főiskolára felvételizett. Tanulmányai végeztével 1919-től Perlrott Csaba Vilmostal a kecskeméti művésztelepen dolgozott. Az 1920-as évek elején Nagybányára költözött. Párizsba tett utazásáig festészetét a nagybányai hagyományokat követte, főképp tájképeket, csendéleteket és aktokat festett. 1925-ben kiutazott Párizsba, és másfél éves tartózkodása alatt megismerkedett az európai művészetet megújító avantgárd mozgalmakkal, illetve az őket meghatározó markáns egyéniségekkel, Chagall, Utrillo, Picasso és Fújita művészetével. Hazatérve külföldi tapasztalatait kamatoztatta, formai szemlélete az expresszionizmus, a konstruktívizmus és az újklasszicizmus irányába tolódott. Művészeti megújulását a kolozsvári, a temesvári, a nagybányai és a bukaresti kiállításai egyaránt demonstrálták. A nagybányai iskolában 1932-ben bekövetkezett kitiltás, mely néhány diákot politikai és művészeti felfogásuk miatt érintett, Klein József szakmai vezetésével különálló csoportosulást eredményezett, melyben fontos helyet foglalt el a festészetet szociális jellege, illetve a klasszikus természetlátásnak ellentmondó képpalkotás.

Irodalom:

Balázs né Csizér Lilla: *Klein József és Nagybánya*. In: *Korunk*, 1974, 2.

Murádin Jenő: *Nagybányai festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

Murádin Jenő: *Klein József*. Kriterion, Bukarest, 1977.

KUDOR DUKA István (Bánffyhungad, 1974) Művészeti tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Liceumban kezdte, majd 1992-ben a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolára felvételizett. Tanulmányai elvégzése óta az egyetem tanáraként tevékenykedik. Számos hazai és külföldi kiállítása volt. 2009-ben kiállított a londoni Lethaby Galleryban megrendezett MOSS kiállításon, 2003-ban a luxemburgi „Re – Location 2” kiállításon, illetve a debreceni MONDEM-ben megrendezett „Under Natural Circumstances” kiállításon. Hazai kiállításai közül a 2007-ben a mogoșoia-i Brancoveanu Palotában, illetve a bukaresti Sala Dalles-ben rendezett „Fin de siècle” kiállítást fontos kiemelünk. Alkotásai a kolozsvári figuratív művészet jelentős darabjai közé tartoznak.

LAZÁR, Anton (Casimcea, 1913 – Kolozsvár, 1977) Anton Lazár a Bukaresti Szépművészeti Akadémián végezte tanulmányait, Camil Ressu kedvenc tanítványaként. 1951-ben Kolozsváron telepedik le és a Képzőművészeti Liceum oktatójaként dolgozik, majd a Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet festészettanára. Oktatói tevékenysége alatt megismerkedik a monumentális művészetrel és elsősorban köztéri mozaikokat készít. Munkássága tematikai szempontból rendkívül változatos: tájképeket, csendéleteket, portrékat, sőt történelmi kompozíciókat is készít, valamint a vidéki vagy a munkáséletet megörökítő alkotásokat. A tájkép alkotói tevékenységének fontos része, a szakma ezeknek nagy jelentőséget tulajdonít. 1988-ban a kolozsvári Művészeti Múzeum ünnepi retrospektív kiállítással tisztelegett a művész előtt.

Irodalom:

Negoită Lăptoiu, Luciana Hâncu: *Expoziție retrospectivă Anton Lazăr*. Muzeul de Artă, Cluj, 1989.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MACALIK Alfréd (Bécs, 1888 – Nagyvárad, 1979) A krakkói Szépművészeti Akadémia diákjaként 1910-ben kezdi művészeti tanulmányait Theodor Axentovici diákjaként. Egy évvel később Budapesten tanul Balló Ede szakmai irányítása alatt. Először 1919-ben, Nagyváradon vesz részt kiállításon. 1925-ben a nagyváradai Nyári Iskolában tart előadásokat, majd 1930-ban újraindítja az Ullmann palotában működött festőiskolát. 1926-ban, egy tanulmányi utazását követően, egyéni kiállítást rendez Krakkóban. A Nagybányán töltött évek alkotásait 1929-ben állítja ki Nagyváradon.

Irodalom:

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Mircea Țoca: *Artiști orădeni*. Meridiane, Oradea, 1983.

Maria Zintz: *Artiști plastici la Oradea 1850 – 1950*. Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, 2009.

MATTIS TEUTSCH Waldemar (Sepsiszentgyörgy, 1950) Festő, Mattis Teutsch János, a kiemelkedő avantgárd képzőművész unokája. A bukaresti Nicolae Grigorescu Művészeti Intézetben, Corneliu Baba évfolyamán végezte tanulmányait. Ezt követően tanárként alkalmazták a brassói Művészeti Liceumban. Kül- és belföldi kiállításokon vesz részt, 1988-ban elnyeri az akvarellfestészetnek dedikált római Sinaide Ghi díjat. Egyéni kiállításokat szervezett többek között Bukarestben, New Yorkban, Budapesten és Párizsban. Ami művészetét illeti, miután a hagyományos ábrázolási technikákat elsajátította és alkalmazta, beleértve néhány köztéri művet is, új kifejezési módok után kutatott. Meg is találta, éspedig a holográfia technikájában, mellyel a kölni és baseli tanulmányai alatt ismerkedett meg. Mára a holografikus művészet elismert mesterének tekintik. A holográfia terén alkotott munkájáért a *Shearwater* díjjal tüntették ki 2003-ban.

Irodalom:

Almási Tibor: *Mattis Teutsch Waldemar*. Mentor, Marosvásárhely, 2011.

Alexandru Cebuc–Negoiță Lăptoiu–Vasile Florea: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2009.

MAXA, Florin (Tövis, 1943) A kolozsvári Képzőművészeti Intézetben Aurel Ciupe diákjaként végez. Előbb a festészet kar katedrafőnöke, majd később a kolozsvári Művészeti és Formatervezői Egyetem dékánja. A Romániai Képzőművészeti Szövetség tagjaként több egyéni kiállítást szervez (Kolozsvár, Bukarest, Kampen – Hollandia), de számos belföldi és nemzetközi közös kiállításon is részt vesz, melyeken többször is díjazták, például 1992-ben, amikor a 20th Century Award of Achievement-et kapja, valamint 1993-ban, amikor Cambridge-ben a World Intellectual of 1993 kitüntetésben részesül. Festészete a modernizmus hatásait mutatja. Művészetének jellegzetessége, hogy forradalmasítja a táblaképek formáját, ugyanis lemond a szokványos négyzetes formátumról. Felfüggesztett, egyedülálló, mindkét oldalról megtekinthető műveket alkot. Alkotásai olyan festett műtárgyak, melyeknél a művész a hordozó felület struktúrájával kísérletezik. Bár a szakirodalom még nem talált pontos megnevezést Maxa műalkotásainak, többen egy rendkívül egyedi módon megnyilvánuló posztkonstruktivizmusról beszélnek.

Irodalom:

Congruențe. In: *Arta*, 1981, 6.

Alexandru Cebuc–Negoiță Lăptoiu–Vasile Florea: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2000.

Andrei Pintilie: *Tendances constructivistes dans l'art roumain contemporain*. In: *Revue Roumaine de l'Histoire d'Art* Série Beaux-Arts, vol XX, 1983.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MÁRKUS Imre (Arad, 1872 – ?) A budapesti Mintarajziskolában tanult, majd 1903-ban tanulmányait a szabadiskola keretén belül Nagybányán folytatta. 1898-ban kiállított a Múcsarnokban. 1930-ban gyűjteményes kiállítása nyílt a Magyar Nemzeti Galériában.

MIKLÓSSY Gábor (Nagyvárad, 1912 – Kolozsvár, 1998) Festő, grafikus. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanult 1935–1940 között, majd Rudnay Gyula mesteriskolájában folytatta művészeti tanulmányait 1940–1942-ben. A 40-es évek elején a nagybányai művésztelepen dolgozott. Több díjat nyert már indulásakor. Nagyváradra került, ahol főként nagyméretű kompozíciókat alkotott. 1949–1977 között Kolozsvárott a Képzőművészeti Intézet tanára. Szentesen (1942), Nagyváradon (1948), a Korunk Galériában (Kolozsvár, 1981) mutatta be műveit. Részt vett a Velencei Biennálén, kiállított többek közt Berlinben, Athénban, Torinóban. Díjak: Római-díj (1942), Szent István-díj (1942), Román Állami díj (1954), a Művészet Érdemes Mestere (1945). Munkássága során a figuratív festészet kereti között számos irányzattal kísérletezett.

Irodalom:

Sümei György: *Miklossy Gábor*. Kriterion, Kolozsvár, 2009.

Székely Sebestyén György–Alexandra Rus–Sümei György: *Miklossy Gábor. Az Akt / Nudul*, Grafycolor, Cluj, 2005.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

MOHY Sándor (Derc, 1902 – Kolozsvár, 2002) Szlovákiában született, ám 1908-ban Szatmárnémetiben telepedik le. Itt Aurel Popp és Littecky Endre irányításával tanul, majd a kolozsvári Szépművészeti Iskolába iratkozik, ahol Aurel Ciupe és Catul Bogdan lesz a tanára. A Nagybányai Művésztelepre szerzett ösztöndíjak révén olyan jövődöbéli nagy művészekkel ismerkedik meg, mint Ciucurencu és Irimescu. Egyetemi tanárrá nevezik ki Kolozsváron, a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán először előadótanár, majd a festészet szak dékánja. Olyan szintetizáló-geometrikus stílust alakít ki, mely összetéveszthetetlenül jellemzi.

Irodalom:

Negoiță Lăptoiu: *Alexandru Mohi*. monografie, Meridiane, 1978.

Mircea Țoca: *Pictori clujeni*. Meridiane, București, 1977.

Laura Ungureanu: *Alexandru Mohi. Expoziție retrospectivă 1925–1975*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, 1975.

MOLDOVÁN István (Kolozsvár, 1911 – Budapest, 2000) A kolozsvári Szépművészeti Főiskolán tanult. Nyarait a nagybányai szabadiskolában töltötte, ahol Thorma János és Krizsán János korrektrúrája mellett festett. Számos erdélyi és magyarországi kiállítása volt, leggyakrabban Kolozsváron és Budapesten állított ki. Művei megtalálhatók a hazai és magyarországi közgyűjteményekben, többek között Debrecenben, a budapesti Nemzeti Galériában, Nagybányán és Kolozsváron.

Irodalom:

Kolozsváry Moldován István. Kiállítási katalógus, 1985.

Biró Béla: *Két kolozsvári tárlat*. In: Erdélyi Helikon, 1943, 11.

Felvinczi Takács Zoltán: *Kolozsvár–Moldován István*. Kiállítási katalógus. Kolozsvár, 1943.

György László: *Két kolozsvári kiállítás*. In: *Termés*, 1943.

Maksay László: *Moldován István műtermében*. In: *Művészet*, 1976, 6.

NAGY Imre (Zsögöd, 1893 – Csíkszereda, 1976) A budapesti Képzőművészeti Akadémián végezte tanulmányait 1918–1920 között, ahol Edvi Illés Aladár diákja volt, majd az Olgyai Viktoré. 1920-tól Kecskeméten tanult Révész Imréné. A 30-as években barátjával, Aba-Novák Vilmosmal Zsögödon dolgozik. 1949-től rövid ideig a kolozsvári Képzőművészeti Intézet tanára. Tehetsége elismeréseként grafikáit Zichy Mihály díjban részesítik 1939-ben, majd 1957-ben az Érdemes Művész (Románia) kitüntetést kapja meg. 1973-ban, 80. születésnapja emlékére, szülőháza mellett létrejön a Nagy Imre Galéria. Nagy Imre halála után ebben a házban rendezik be a művész munkáiból létrehozott állandó kiállítást.

Irodalom:

Gazda József: *Nagy Imre*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1972.

Negoită Lăptoiu: *Nagy Imre*. Meridiane, București, 1975.

Nagy Imre, *Följegyzések*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1979.

Sümei György: *Zsögödi Nagy Imre magyarországi vándorkiállítása*. In: A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XLVII. Szerk.: Veres László–Viga Gyula. Miskolc, 2008. 832–839.

Szabó András: *A bőfény festője*. Pallas–Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2006.

NAGY István (Csíkmindszent, 1873 – Baja, 1937) A csíki székely eredetű festő, az egyik legjelentősebb magyar művész. Budapesten, Münchenben és a párizsi Julian Akadémián végezte tanulmányait. Az első világháborúig nagyrészt itthon dolgozott, Csíkban, Gyergyóban festett tájképeivel és portréival jelentkezett kiállításokon. Páratlanul szép, megrázó erejű szénrajzokat készített és pasztelleket festett a háború frontjain. 1919-ben áttelepedett Magyarországra, de több kiállítása volt az 1920-as években Kolozsváron és Brassóban is. Drámai alaphangú alkotásai különösen nagy hatást gyakoroltak az erdélyi magyar és román művészetre. A húszas években, amikor a Wolfner-Singer cégnél volt leszerződve, nem írta alá azokat a műveket, amelyeket egyénileg értékesített. Lucian Blaga róla szóló esszéje (1925) az egyik legszebb méltatás, melyet róla írtak.

Irodalom:

Lóránth László–Sümei György: *Nagy István*. Pallas–Akadémia, Csíkszereda, 2007.

Murádin Jenő: *Nagy István*. Kriterion, Bukarest, 1984.

Solyvár István: *Nagy István*. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1977.

PACEA, Ion (Horopani, 1924 – Bukarest, 1999) Tanulmányait Bukarestben a Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézetben végezte, tanárai voltak: Camil Ressu, Jean Al. Steriadi és Alexandru Ciucurencu. Egyéni tárlatai mellett az évente megrendezett Hivatalos Szalonban is kiállított, illetve részt vett a román művészetet bemutató tárlatokon Berlinben, Prágában, Moszkvában és Szófiában. Olyan modern stílust dolgozott ki, amely leegyszerűsíti és szintetizálja a formákat. Formakezelésében az absztrakthoz áll közelebb, ahol a színnek elsődleges szerepe van. Világos, meleg színeket használ. Klasszikus témákat fest: csendéleteket, tájképeket és különböző kompozíciókat.

Irodalom:

Dana Bercea: *Pacea Ion, Paciurea Dimitrie, Padina Moser Alexandru, Pallady Theodor, Repertoriul graficii românești din secolul al XX-lea*. Muzeul Național de Artă, București, 1998.

Mircea Deac: *Bișan, Gheorghiu, Pacea, Caragea*. catalog, București, 1964.

Henri Catargi: *Ion Pacea*. Meridiane, București, 1966.

Dan Grigorescu: *Ion Pacea*. Meridiane, București, 1976.

PALLADY, Theodor (Jászvásár, 1871 – Bukarest, 1956) Theodor Pallady először mérnöknek tanult a drezdai műegyetemen (1887–1889), ahonnan Párizsba utazott. 1889-től a párizsi Belle-Arte Akadémia diákja lesz, majd három évvel később Gustave Moreau műhelyébe kerül, ahol olyan kollégái lesznek, mint Henri Matisse, akivel szoros barátságot köt, Georges Rouault és Albert Marquet. A párizsi Szalon és az 1900-as Világkiállítás keretén belül debütál. Első egyéni tárlatát 1904-ben a bukaresti Román Ateneumban szervezi meg. 1928-ban a párizsi Eugene Blot Galériában egyéni kiállítást szervez, majd 1932-ben részt vesz a Tuileries Szalonban. Kiállít a Velencei Biennálé 1940–1942 közötti rendezvényén.

Irodalom:

Henri B. Blazian: *Pallady*. Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1958.

Alexandru Cebuc: *Theodor Pallady*. Monitorul Oficial, București, 2008.

Mircea Deac: *250 pictori români 1890-1945*, MEDRO, București, 2003.

Camil Ressu: *Cuvântare ținută la deschiderea expoziției Pallady*. 5 mai 1955.

Raoul Șorban: *Theodor Pallady*. Meridiane, București, 1975.

PÁSZK Jenő (Eugen PASCU) (Zenta, 1895 – Nagybánya, 1948) Eugen Pascu 1914-ben iratkozik be a budapesti Képzőművészeti Főiskola szobrászat szakára, itt Ferenczy Károllyal és Zemplényi Tivadarral tanul. Ettől kezdve a nyarakat Nagybányán tölti, a Festészeti Szabadiskola diákjaként, Réti István irányítása alatt. 1916-ban a Budapesti Országos Szalonban állít ki. Gazdag művészeti tevékenysége elismeréseként 1926-ban a kolozsvári Szépművészeti Iskola tanárává nevezik ki. Rövid idő múlva azonban nemcsak az oktatói, hanem a szobrászati tevékenységet is abbahagyja, és a grafika felé fordul.

Irodalom:

Pascu Eugen (1895–1945). catalog expoziție, Muzeul Regional Maramureș – Secția de Artă, Baia-Mare, 1962.

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896-1996)*. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1996.

Negoitǎ Lǎptoiu: *Incursiuni în plastica transilvană*. Dacia, Cluj-Napoca, 1981.

Mihai Muscă: *Eugen Pascu*. catalog expoziție, Muzeul Județean Baia-Mare, decembrie 1974-ianuarie 1975.

PAȘTINĂ, Ovidiu (Gyulafehérvár, 1934) A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Ezt követően a Ploiesti-i Művészeti Népiskolán tanít. Számos hazai kiállításáért a Román Akadémia Ion Andreescu díjával tüntették ki. Alkotásai megtalálhatók hazai múzeumokban, de külföldi (USA, Németország, Svájc stb.) gyűjteményekben is. Művészi munkásságának tematikája rendkívül változatos: portrékat, tájképeket, kompozíciókat fest, sőt köztéri munkákat is készít kőből vagy mozaikból.

Irodalom:

Barbosa Octavian: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

PÁLL Lajos (Korond, 1938) Többgenerációs korondi fazekascaládból származik. Művészeti tanulmányait a marosvásárhelyi Képzőművészeti Líceumban kezdte. 1956-ban sikeresen felvételizett a kolozsvári Képzőművészeti Főiskolára, ahol a festészet szakra bejutva Kádár Tibor és Mohy Sándor tanítványává vált. Számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt. Kiállított Svájcban, Olaszországban, Ausztriában, Németországban, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Csíkszeredában, Budapesten, Szegeden. Munkásságáért jelentős díjakat és elismeréseket szerzett: 1998-ban Pro Cultura Hungarica, 2002-ben a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, majd 2006-ban a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje. Alkotásait számos közgyűjtemény őrzi: a csíkszeredai múzeum, a marosvásárhelyi képtár és a székelyudvarhelyi múzeum. Témaválasztásában nagy szerepet játszik közvetlen környezete, pontosabban szülőfaluja, melyet változatos kompozíciókban örökít meg.

Irodalom:

Banner Zoltán: *Erdélyi magyar művészet a XX. században*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1990.

Gálfalvi György–Kozma Huba: *Páll Lajos 70 éves*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 2008.

PILIUȚĂ, Constantin (Botoșani, 1929 – Buakerst, 2003) Alexandru Ciucurencu vezetésével tanul festészetet a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézetben. 1964 és 1979 között számos külföldi román képzőművészeti tárlaton vesz részt. Kiállít a párizsi Független Szalonjában 1973-ban, és ugyancsak Franciaországban szerepel az 1977-es, Cagnes-sur-mer-ben rendezett Nemzetközi Festészeti Fesztiválon. Egyéni kiállításokat szervez 1967-ben Bécsben, valamint 1970-ben Malmöben.

Irodalom:

Mircea Deac: *Umanismul revoluționar în arta plastică românească*. Sport-Turism, București, 1984.

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Vasile Grigore: *Scrieri despre artă*. ARC 2000, București, 1998.

Negoitǎ Lǎptoiu–Ștefan Borghida–Vasile Drăguț: *111 Contemporary Painters*. Artis, București, 1980.

Ion Marina: *C. Piliuță*. Meridiane, București, 1969.

PLUGOR Sándor (Kökös, 1940 – Sepsiszentgyörgy, 1999) Tanulmányait a marosvásárhelyi Képzőművészeti Líceumban kezdte, majd a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán folytatta, ahol mestere Miklóssy Gábor volt. Első kiállítása 1964-ben Kolozsváron, Mátyás király szülőházában volt. Utazásai mellett számos alkotói táborban vett részt bel- és külföldön egyaránt. Művei a festmények mellett könyv- és folyóiratokban megjelentett illusztrációk. A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színháznak készített díszleteket és jelmezeket. Jellemző alkotásai a Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Illyés Gyula versei és Sütő András drámái által ihletett karcolatok. Művészi pályafutása végén bibliai témájú, nagyméretű tusrajzokat is készített, amiért az egyik legjelentősebb kortárs erdélyi grafikusként tartják számon.

Irodalom:

Barbosa Octavian: *Dicționarul artiștilor români contemporani*. Meridiane, București, 1976.

Miklóssy Mária: *Plugor Sándor*. Kiállítási katalógus, Székely Nemzeti Múzeum és az Árkos Művelődési Központ. Cova-print kiadó, Sepsiszentgyörgy, 2009

PODLIPNY Gyula (Julius Podlipny) (Pozsony, 1898 – Temesvár, 1991) A budapesti Képzőművészeti Főiskolán Réti István növendéke volt, majd a kecskeméti és a nagybányai művésztelepen dolgozott. 1926-ban Temesváron telepedett le, ahol előbb magániskolát működtetett, majd a Kolozsvárról Temesvárra költöztetett Szépművészeti Iskola tanára volt. Pasztellképeiben és ritkábban olajfestményein metafizikus ihletettségű, álomszerű, árkádiai világot teremtett, érzékeny szociális tartalommal. Magas művészi szintű, korszerű alkotásai iránt különösen a német műkereskedelem mutatott nagy érdeklődést.

Irodalom:

Negoitǎ Lǎptoiu: *Podlipny*. Facla, Timișoara, 1974.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

Annemarie Podlipny-Hehn: *Da-sein/Conte*. Schițe dintr-un secol. Memoriile lui Podlipny. Timișoara, 2011.

PAPP Sándor (POPP, Alexandru) (Diós, 1868 – Temesvár, 1949) Tanulmányait Budapesten, Párizsban és Münchenben végezte, majd Lotz Károllyal társulva számos monumentális mű, falkép és épületdekoráció kivitelezésében vállalt szerepet. 1897-től 1921-ig a budapesti Iparművészeti Iskolában tanított. Erdélybe hazatérve megalapítója és igazgatója lett a Kolozsváron, majd Temesváron működő Szépművészeti Iskolának. Festményei tájképek és portrék, ezek közül a legtöbbet a Bánságban festette.

Irodalom:

Negoitǎ Lǎptoiu: *Incursiuni în plastica transilvană*. Dacia, Cluj-Napoca, 1981.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

POPP Aurél (Érkávás, 1879 – Szatmár, 1960) A budapesti Képzőművészeti Főiskolán kezdi tanulmányait, melynek elvégzése után bevonul katonának. 1904-ben Bécsben, a Képzőművészeti Akadémián tanul. Ösztöndíjasként 1911-ben, a párizsi Julian Akadémián folytatja tanulmányait. A fiatal művészre nagy hatással voltak mesterei, Székely Bertalan és Aggházy Gyula, akik segítették saját stílusának megtalálását, mely az akadémizmus szabványait próbálta egyesíteni a modernizmus elveivel. 1907-ben állít ki először a budapesti Múcsarnokban, a párizsi tanulmányi útját követően 1913-ban pedig a Salon des Indépendents-ban. Az első világháborús frontvonalon megélt borzalmas élményei rányomták a bélyegüket a művész munkájára. 1921-ben Kolozsváron szervez kiállítást Erdélyi Képzőművészek Salonjában. Művészete ekkor már két vezérfonalat követ: a látott világ expresszionista megjelenítését és a társadalmi vonatkozású témákat. Pályafutása végén főleg történelmi kompozíciókat festett.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoitǎ Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Iudit Erdős–Doina Miclăuș: *Catalog patrimonial 120 de ani de la nașterea pictorului Aurel Popp (1879-1960) – Gyűjteményes Katalógus születésének 120-ik évfordulója alkalmából*. catalog de expoziție, Muzeul Județean, Satu Mare, 1999.

Popp Aurél: *Ez is élet volt...* Dacia, Kolozsvár-Napoca, 1977.

PRESECAN, Claudiu (Kolozsvár, 1969) A kolozsvári Művészeti és Formatervezői Egyetemen végezte tanulmányait, ahol 2008-ban Magna cum laude minősítéssel doktori diplomát szerzett a "Tájkép, lelkiállapot és kifejezés" című dolgozatával. Művészeti menedzsment szakon tanult az Amsterdam-Maastricht Nyári Egyetemen. Kiállításai voltak többek közt a kolozsvári HIM Galériában, a grazi (Ausztria) DNS Galériában, a kolozsvári Fortuna Galériában, valamint a beszercei Arcade 24 Galériában. Alapító tagja és elnöke az Arta Alapítványnak, mely a romániai kortárs képzőművészetet hivatott támogatni, emellett tagja a Tsai-Mo Művészek Nemzetközi Szervezetének.

Irodalom:

<http://www.claudiupresecan.com/>

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoitǎ Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2001.

SĂLIȘTEANU, Ion (Pitești, 1929) Művészeti tanulmányait a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskola festészet szakán Samuel Mützner tanítványaként kezdte. Főleg hazai kiállításokon vesz részt, de a néhány külföldi kiállítása közül kiemelkedő a római, ahol a Nemzetközi Díjjal, valamint a Picasso Emlékdíjjal tüntetik ki. Műalkotásai hazai és külföldi (USA, Németország, Olaszország stb.) gyűjteményekben található. Művészete a figuratív és az absztrakt határvonalán mozog. Ábrázolásmódjára jellemző, hogy a valóságot stilizáltnak, igen elvonatkoztatva jeleníti meg. Munkáiban nagy hangsúlyt fektet a szerkesztésére és a kompozícióra.

Irodalom:

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Constantin Prut: *Dicționar de artă modernă și contemporană*. Univers Enciclopedic, București, 2002.

Negoitǎ Lăptoiu–Ștefan Borghida–Vasile Drăguț: *111 Contemporary Painters*. Artis, Iași, 1980.

SĂRBULESCU, Mihai (Bukarest, 1957) Festő. A bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskola végzettje. 1985-ben a Prolog csoport alapítótagja. Evvel együtt számos hazai és külföldi kiállításon és festőtáborban vett részt. Művészete képciklusokon (pl. Harangok) emelkedik ki a kortárs román művészetben, valamint azáltal, hogy csatlakozik Luchian, Țuculescu és van Gogh művészetének expresszivitásához, amelyet gazdag tájképfestészetében hasznosít.

Irodalom:

Constantin Prut–Valentin Ciuca: *Ipothești-topos eminescian*. G, Botoșani, 1998.

Constantin Prut: *L'art roumain – Reperes contemporains*. UAP, București, 1995.

SCHNELL György 1925-ben Nagybányán, a szabadiskolában tanult.

Irodalom:

Réti István: *A nagybányai művésztelep*. Vince Kiadó, Budapest. 2004.

SCHUBERT, Ernő (Bácsfa, 1903–1960, Budapest) 1924-től a budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanul. Mesterei: Réti István és Csók István. Csatlakozik a Kassák Lajos köré csoportosuló baloldali művészekhez. 1948–1952 között az Iparművészeti Főiskola igazgatója.

SCHWEIZER–CUMPĂNA, Rudolf (Pitești, 1886 – Bukarest, 1975) Berlinben tanult, Adolf Schlabitz, Erich Hanche és Arthur Kampf tanítványaként. Először a Tinerimea Artistica keretén belül vesz részt kiállításon. Első egyéni kiállítására 1920-ban a bukaresti Román Ateneum kiállítótermében kerül sor. Színhasználatában festményei az expresszionizmus hatását mutatják. Festményeinek analitikus jellege az ember és a természet iránti vonzalmában és szenvedélyében mutatkozik meg.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoitǎ Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Mircea Deac: *250 pictori români. 1890 – 1945*. MEDRO, București, 2003.

Gheorghe Poenaru: *Schweitzer Cumpăna*. Meridiane, București, 1969.

SIMA, Ion (Szilágyperecsen, 1898 – Kolozsvár, 1985) Ion Sima 1898-ban született a Szilágyságban, Szilágyperecsenben. Az első világháború után, 1918-ban, szülői nyomásra beiratkozott a Jogi Egyetemre, ahol 1922-ben szerzett diplomát. Kolozsváron töltött éve alatt Ács Ferenc műhelyében tanulmányozta a festészetet. Az 1926-os évben azonban már Bécsben, J. Frölich műhelyében működött. 1930-tól a párizsi Grande Chaumière Akadémián tanult. Első kiállítását 1935-ben szervezte Kolozsváron, a Vármegyeháza termében. 1939-ben részt vett az Erdélyi Képzőművészet (1919–1939) kiállításon, majd 1947-

ben az Erdélyi Festészeti és Szobrászati Szalon keretében állított ki. A Független Művészek Egyesülete keretében nemzetközi kiállításokon vett részt, Párizsban többször is (1967, 1970, 1972, 1973, 1975). 1980-ban a zilahi Történelmi és Művészeti Múzeumnak 210 grafikát és festményt adományozott, ezek az egy évvel később megnyílt állandó emlékgaléria alapját képezik. A kolozsvári Művészeti Múzeum 1983-ban 100 munkát kapott (70 festményt és 30 grafikát). Ioan Sima 1985. február 9-én hunyt el. A kolozsvári művészeti életben élénk színháználátú virágcsendéleteivel tűnt ki. Festészete impresszionisztikus hatásokra utal, kifejezőmódja azonban egyszerű.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu, *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2000.

Negoiță Lăptoiu: *Incursiuni în arta românească*. ARC 2000, București, 1999.

Mircea Țoca: *Ion Sima*. Meridiane, seria „Artiști Români”, București, 1979.

SLEVENSKY Lajos (Nagybánya, 1910 – Nagybánya, 1975) Nagybányai festő. Pályaválasztásában fontos szereppel bírtak rokoni kapcsolatai – Maticska Jenő unokaöccse és Réti István rokona –, amelyek arra ösztönözték, hogy tehetségét festőként kamatoztassa. 1925-ben beiratkozott a szabadiskolába. 1929–1931 között Réti István tanítványaként a budapesti Képzőművészeti Főiskolát látogatta. Visszatérve szülővárosába, alkotásaival rendszeresen jelen volt a kolónia tárlatain. 1936-ban a Nagybányai Festők Társaságának tisztagjává választották. Művészeti szemléletében nyomon követhetők mestereinek, Réti Istvánnak és Maticska Jenőnek formai és színkezelési megoldásai.

Irodalom:

Murádin Jenő: *Nagybánya. A festőtelep művészei*. Miskolc, 1994.

SZERVÁTIUSZ Jenő (Kolozsvár, 1903 – Budapest, 1983) Szobrász. Tanulmányait Kolozsváron kezdi, majd Párizsban, az École Libre-ben folytatja. 1927–1930 között a kolozsvári Szépművészeti Iskolában tanul. 1929-ben szerepel a bukaresti Hivatalos Szalon kiállításán és elnyeri a Simu-díjat. Számos díjat szerez. A két világháború közötti időszakban szobrászatát, amely elsősorban a fából alkotott maradandót, az art déco elnyújtott stíluselemei jellemzik. Művészetének sajátosságát képezi a székely népmesékből ihletődött mitikusság. 1949–1965 között a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola tanára volt. A 20. századi erdélyi művészet kiemelkedő egyénisége. Korai, vertikálisan nyújtott, expresszív szobrai a legjelentősebbek.

Irodalom:

Murádin Jenő (szerk): *Szervátiusz Jenő: Életem, emlékeim*. Csíkszereda Kiadóhivatal, Csíkszereda, 2010.

Banner Zoltán: *Szervátiusz Jenő*. Kriterion, Bukarest, 1976.

Raul Șorban: *Szervátiusz*. Meridiane, București, 1966.

SZOLNAY Sándor (Kolozsvár, 1893 – Kolozsvár, 1950) Festő, az erdélyi képzőművészet élvonalbeli mestere. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán – frontszolgálata és hadifogsága miatti kényszerű megszakítással – 1913–1914, illetve 1922–23 között végezte tanulmányait. Látogatta a nagybányai szabadiskolát, majd több évig maga is Nagybányán élt. Szülővárosába hazatérve, Kós Károlyal együtt 1929-ben megalapítója és gyakorlati irányítója lett a Barabás Miklós Céhnek. 1933–1935 között Szervátiusz Jenővel társulva magániskolát működtetett Kolozsváron. Festészetére döntően a posztimpresszionizmus mesterei, mindenekelőtt Cézanne művészete hatott. Tájképei, csendéletei és portréi az erdélyi művészet jelentős darabjai. Műveiből a kolozsvári, bukaresti és nagybányai múzeumok és magángyűjtők őriznek nagyszámú alkotást. Életének utolsó éveiben a kolozsvári Sétatéren, a Múcsarnokban lakott, és onnan festette emblemikus sétatéri tájképeit.

Irodalom:

Szolnay Sándor emlékkiállítás: 1893-1950. kiállítási katalógus, Kolozsvár, 1958.

Sümei György: *Szolnay Sándor. Erdély színei*. Komp-Press-Korunk, Kolozsvár, 2010.

E. Szabó Ilona: *Szolnay Sándor*. Kriterion, Bukarest, 1974.

TAKÁTS Zoltán (Vadas, 1914 – Kolozsvár, 1983) Művészeti tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán kezdte, majd a nagybányai festőiskolában tanult. Számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt.

TIBOR Ernő (Nagyvárad, 1885 – Dachau, 1945) Festő. A váradi művészcsoporthoz legerőteljesebb egyéniségeként, a Holnaposok irodalmi csoportosulás jelentkezőkora és velük szoros szellemi kapcsolatban állt. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán Zemplényi Tivadar tanítványaként szerzett diplomát, majd szülővárosa ösztöndíjával a párizsi Julian Akadémián tanult. Korai portréi Ady Endréről irodalomtörténeti fontosságúak. Az 1920-as évek közepén huzamosabb ideig Bretagne-ban festett, majd Velencében dolgozott. Festőútjai során megfordult Nagybányán és Balcicban. Képein az impresszionizmus hatásai mellett a szecesszió és a posztimpresszionizmus képalkotása érződik.

Irodalom:

Tiberiu Alexa: *Centrul artistic Baia Mare (1896–1996)*. Muzeul județean Maramureș, 1983.

Bölöni Sándor: *Tibor Ernő. Arckép dokumentumok tükrében*. I., Képzőművészeti írások, Bukarest, 1984.

Tudor Octavian: *Pictori români uitați*. Noi Media Print, București, 2003.

Amelia Pavel: *Pictori evrei din România 1848–1948*. Hasefer, București, 2003.

Maria Zintz: *Contribuții la cunoașterea creației artistice a lui Tibor Ernő*. Oradea, 1984.

TRUȚĂ, Maria (Ompolygyepű, 1944) A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán kerámia szakon kezdte tanulmányait Margareta Nemeș vezetése alatt. Egy évvel később, 1963-ban festészet szakon tanul tovább Petre Abrudan és Aurel Ciupe vezetésével. 1972-ben állít ki először, a Romániai Képzőművészeti Szövetség Ifjúsági Körének szervezésében. Az első egyéni kiállítását 1975-ben, a Tribuna Galériában szervezi. 1986-ban Kolozsváron, az Egyetemiek Házában pasztellképeit állítja ki. 1991-ben részt vesz az In memoriam Paul Sima címet viselő calicai alkotótábor emlékkiállításán, melyet a Romániai Képzőművészeti Szövetség Múcsarnokában nyitottak meg. 2004-ben két kiállítást szervez külföldön, egyiket a párizsi Román Kulturális

Központban, a másikat a grenoble-i Maison de le Roumanie-ban. 2007-ben nagyszabású, gyűjteményes kiállítást rendez a Kolozsvári Művészeti Múzeumban.

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Livia Drăgoi: *Expoziția retrospectivă Maria Truță*. catalog de expoziție, Muzeul de Artă Cluj, Cluj-Napoca, 2007.

U.A.P. Cluj: *Lexiconul artiștilor români contemporani*. Genesis Tipó, Cluj-Napoca, 1998.

VÁMSZER Géza (Nagyszeben, 1896 – Kolozsvár, 1976) A nagyszebeni gimnázium után művészeti tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte, ahol 1920-ban rajztanári oklevelet szerzett. Visszatérve Erdélybe rajztanárként tevékenykedett, emellett Székelyföld falvaiban néprajzi gyűjtőmunkát végzett. Gyűjtőmunkája során egy-egy tájegység karakterisztikus jellegét nem csak néprajzi módszerekkel rögzítette, hanem képzőművészeti is, lefestve vagy lerajzolva az érintetlen környezetet.

Irodalom:

Vámszer Géza: *Visszaemlékezés életpályámra*. In: *Művelődés*, 1975, 11.

VERES A. Pál

Fényképész. Budapest belvárosában műtermet tartott fenn a két világháború között.

VERMONT Nicolae (Bákó, 1866- Bukarest, 1932) Festő, grafikus. Tanulmányait a bukaresti Művészeti Iskolában Ștefan Luchian és Frederick Storck diáktársaként kezdte, majd a bécsi Szépművészeti Akadémián folytatta. Itt nagy hatással volt rá a társadalmi vonatkozású realista festészet irányzata. Ezt követően monumentális képzőművészettel foglalkozott, itthon és Bulgáriában templomokat festett. Első kiállítását 1896-ban, az Ateneumban rendezte, de ezután szinte évente rendezett egyéni tárlatokat. Mindemellett számos közös kiállításon is részt vett. Tagja volt a Tinerimea Artistică egyesületnek, és alapító tagja a bukaresti Függetlenek Szalonjának. Festészete a neoklasszicizmus, impresszionizmus, sőt a fauvizmus hatását is mutatja. Kedvenc műfaja azonban a Grigorescu hagyományait követő tájkép marad, annak ellenére, hogy portrék festésében is remekelt.

Irodalom:

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Vasile Drăguț–Vasile Florea–Dan Grigorescu–Marin Mihalache: *Pictura românească în imagini*. Meridiane, București, 1970.

Amelia Pavel: *Pictura evreilor din România: interferențe culturale*. în *Observator Cultural*, 29 septembrie 2000.

Krikor H. Zambaccian: *Însemnările unui amator de artă*. E.S.P.L.A., București, 1957.

VERONA, Arthur Garguromin (Brăila, 1868 – Bukarest, 1946) Festő. Dalmáciai család sarjaként, fiatal korában katonai pályára lépett Bécsben. Beiratkozott a bécsi Szépművészeti Akadémia tanfolyamaira, ahol Fritz von Uhde műtermében dolgozott. Ezután a párizsi Julian Akadémián tanult Jean Paul Laurens vezetése alatt. Párizsban, Athénban, Münchenben szervezett kiállításokat, de számos hazai kiállítása is volt, melyekért a Hivatalos Szalon díjában részesítették. 1897-ben Hollósy mellett is dolgozott Nagybányán. Falfestészetének kiemelkedő alkotásai a Cantacuzino ház mennyezete, valamint a Bran kastély kápolnája. Festészeti szabadiskolát is alapított. Alkotásain a szecesszió és az impresszionizmus vonásait fedezhetjük fel, utóbbit rendkívül egyéni módon alkalmazta művészetében. Impresszionista aktokat is festett, de leginkább tájképei és portréi tették ismertté.

Irodalom:

Mircea Deac: *250 pictori 1890-1945*. Medro, București, 2003.

Mircea Deac: *Pictorii familiei VERONA*. Humanitas, București, 2002.

Theodor Enescu: *Scieri despre artă*. Meridiane, București, 2003.

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. vol II, Meridiane, București, 1982.

Marina Alexandra Preutu, Brândușa Răileanu: *Pictura românească interbelică*. Meridiane, București, 1996.

VETRO Artur (Temesvár, 1919 – Kolozsvár, 1992) Szobrász, főiskolai tanár. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán Kisfaludi Strobl Zsigmond és Sidló Ferenc növendékeként 1938–1944 között végezte tanulmányait. Fejlődésére szuggesztív módon Medgyessy Ferenc példája és útmutatása hatott. 1948 és 1982 között a kolozsvári főiskola szobrászat tanára volt. Plasztikai alkotásait, számos köztéri művét alapvetően realista szemlélet határozza meg. Rajzművészetében főleg az emberi alaknak, a női aktnak a megjelenítésével foglalkozik. Szénrajzai és pasztelljei a klasszikus értékek iránti érzékenységét fémjelzik.

Irodalom:

Meglátott emberek. Vetro Artur grafikája. Kiállítási katalógus. Galeria Quadro, Kolozsvár, 2009.

Livia Drăgoi, Alexandra Rus: *Vetro Artur*. catalog de expoziție, Muzeul Național de Artă, Cluj, 1999.

VILT Tibor (Budapest, 1905–Budapest, 1983)

Az egyik legjelentősebb modern magyar szobrász. Tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte. Élete során jelentős kitüntetésekben részesült (1965: Munkácsy-díj; 1970: érdemes művész; 1978: kiváló művész; 1980: Kossuth-díj.) Felesége az ugyancsak kiemelkedő szobrászművész, Schaár Erzsébet. 1945 után tagja az Európai Iskolának, amely a modern művészet legjelentősebb csoportosulása a háború utáni Magyarországon. Az 1960-as években a magyar szobrászat egyik megújítója.

Irodalom:

Wehner Tibor: *Modern magyar szobrászat. 1945–2010*. Corvina, Budapest, 2010.

VREMIR, Mircea (Lipoveni-Români, 1932 – Kolozsvár, 1991) 1949 és 1955 között a kolozsvári és a jászvásári képzőművészeti egyetemeken tanult. Monumentális festményeket és mozaikot készített. Festészetére és színeire a nagy méretű folthatás a jellemző. A Duna-delta világról készített sorozatot.

Ahhoz a művészgenerációhoz tartozik, amely a realista-szocialista korszak után a román művészet értékeit kívánta visszaállítani, illetve a klasszikus avantgárd vívmányait értékesíteni. Rendszeresen vett részt grafikai kiállításokon (1956, 1957, 1958), valamint a festészeti és a szobrászati biennálékon (1968, 1970, 1972, 1976).

Irodalom:

Alexandru Cebuc–Vasile Florea–Negoiță Lăptoiu: *Enciclopedia artiștilor români contemporani*. ARC 2000, București, 2003.

Livia Drăgoi: *Mircea Vremir*. catalog expoziție, Muzeul de Artă, Cluj-Napoca, 2002.

ZAMFIRESCU, Vladimir Mihai (Ploiești, 1936) Corneliu Baba vezetése alatt végzett a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskolán. A Svéd Királyi Akadémia ösztöndíjasaként tanult Svédországban. Egyéni kiállításai voltak Hollandiában, Németországban, Svédországban, de több hazai kiállításon is részt vett. 1979-ben, Szófiában a Nemzetközi Trienálé Díjjal tüntették ki.

Irodalom:

Mihai Vladimir Zamfirescu. Institutul Cultural Român, București, 2006.

Vasile Florea: *Arta românească modernă și contemporană*. Meridiane, București, 1982.

Relax! & Enjoy!

Salute Per Aqua

Piscină cu vedere panoramică
sală de fitness
saună
jacuzzi
masaj
manichiură
pedichiură
coafor

Nou!

aquagym
programe
de slăbire
Fit & Tone

Hotel City Plaza, etaj 6, Cluj-Napoca, str.Sindicatelor 9-11
tel: 0264-450101 fax: 0264-450152 e-mail: spa@cityhotels.ro
www.cityhotels.ro

CITY PLAZA
THE HIGHEST LEVEL OF SERVICE

Restaurant cu terasa
Bucatarie japoneza si vietnameza
Teppanyaki

HOTEL CITY PLAZA, ETAJ 6
Cluj-Napoca, Str. Sindicatelor, nr.9-11
Tel: 0264-450101 Fax: 0264-450152
kensai@cityhotels.ro, www.cityhotels.ro
Orar: Luni-Sâmbătă, 16.00-23.00

Ken Sai
ASIAN RESTAURANT

Este o onoare pentru noi să vă oferim unele dintre cele mai
exclusiviste produse de credit card existente în România

Plătiți cu cardurile Visa Platinum, Visa Gold și Visa Gold BT-Rotary
de la Banca Transilvania, la Galeria Quadro - Prima Casă de Licitații
din Transilvania și beneficiați de:

- 10% discount din prețul de cumpărare din galerie
- 10% discount din comisionul de cumpărare prin licitație

www.bancatransilvania.ro

 BANCA TRANSILVANIA®
Banca oamenilor întreprinzători

Catalog redactat de | A katalógust szerkesztette:
Székely Sebestyén György

Coordonare documentație | A dokumentációt koordinálta:
Magdó Eszter

Fotografii | Fényképek:
Feleki István

Prelucrare imaginii și copertă | Képfeldolgozás és borítóterv:
Carolina Banc

Tehnoredactare și design | Tördelés és tervezés:
Carolina Banc

Traduceri | Fordítások:
Kelemen Attila Csongor

Corectură | Korrektúra:
Claudiu Groza, Szenkovics Enikő

Tipar | Nyomdai kivitelezés:
Idea Design & Print, Cluj | Kolozsvár

Publicat de | Kiadja:
Galeria Quadro, Cluj | Kolozsvár

© Galeria Quadro, Cluj | Kolozsvár, 2011

Galeria Quadro

